

**Prognoza oddziaływania na środowisko
dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta
i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą
do roku 2033**

Sokółka 26.01.2026 r.

Zamawiający:

Gmina Sokółka
Plac Kościuszki 1,
16-100 Sokółka

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Kierownik zespołu autorów prognozy

Konsultant – Martyna Ciska

Analitik – Oliwia Machalska

Spis treści

1. Podstawa prawna	5
2. Zakres prognozy	5
3. Zastosowane metody i wykorzystane materiały	6
4. Informacje o zawartości, głównych celach Programu i powiązaniu ich z innymi dokumentami.....	7
4.1 Przedmiot i główne cele Programu	7
4.2. Powiązanie Programu z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego.....	10
5. Charakterystyka ogólna Gminy	24
6. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem	27
6.1. Jakość powietrza	27
6.2. Klimat akustyczny	33
6.3. Pola elektromagnetyczne	42
6.4. Wody powierzchniowe i podziemne	44
6.5. Gleby i zasoby geologiczne	51
6.6. Zasoby przyrodnicze.....	61
6.7. Zagrożenia poważnymi awariami	76
6.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	77
7. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu	79
8. Przewidywane oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033	81
8.1 Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko	81
8.2 Przewidywane oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko	81
8.2.1 Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.....	87
8.2.2 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	98
8.2.3 Oddziaływanie na ludzi	99
8.2.4 Oddziaływanie na zwierzęta	101
8.2.5 Oddziaływanie na rośliny	103
8.2.6 Oddziaływanie na wody	104
8.2.7 Oddziaływanie na powietrze	108
8.2.8 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	109
8.2.9 Oddziaływanie na krajobraz	110
8.2.10 Oddziaływanie na klimat.....	112
8.2.11 Oddziaływanie na klimat akustyczny	114
8.2.12 Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	115
8.2.13 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	117
8.3 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	118
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu	119

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu.....	124
11. Napotkane trudności i luki w wiedzy	124
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring.....	124
13. Konsultacje społeczne	129
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	129
Spis tabel i rysunków	132

1. Podstawa prawna

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) zobowiązują do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej sooś) projektów dokumentów wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

2. Zakres prognozy

Zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1) zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

2) określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3) przedstawiać:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przedmiotowa Prognoza została wykonana zgodnie z zakresem określonym w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) oraz zgodnie z uzgodnieniem z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18.12.2025 r. (znak: WOOŚ.411.6.2025.JK) i Podlaskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku z dnia 09.12.2025 r. (znak: NZ.0522.50.2025) co do zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

3. Zastosowane metody i wykorzystane materiały

Sporządzając przedmiotową Prognozę, w pierwszej kolejności przeanalizowano, czy zapisy ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 będą wspierały realizację celów określonych w dokumentach strategicznych odnoszących się do polityki energetycznej. Następnie dokonano oceny obecnego stanu środowiska w granicach administracyjnych Gminy Sokółka oraz potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku realizacji Programu.

Zidentyfikowano również potencjalne oddziaływania planowanych działań na środowisko, co zaprezentowano w postaci macierzy – w wierszach uwzględniono działania, a w kolumnach następujące elementy:

- obszary chronione, w tym obszary Natura 2000,
- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wody,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- klimat akustyczny,
- zasoby naturalne,
- zabytki i dobra materialne.

Występowanie oddziaływania zaznaczono symbolem:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

4. Informacje o zawartości, głównych celach Programu i powiązaniu ich z innymi dokumentami

4.1 Przedmiot i główne cele Programu

Program Ochrony Środowiska, dla którego opracowano prognozę oddziaływania na środowisko zawiera:

- efekty realizacji dotychczasowego programu,
- ocenę stanu środowiska:

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

- charakterystykę Gminy pod względem: położenia administracyjnego i geograficznego, wyposażenia w infrastrukturę techniczną,
- analizę stanu środowiska w granicach administracyjnych Gminy w zakresie: ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych i gleb, gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami,
- zagadnienia horyzontalne,
- cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie,
- system realizacji programu,
- spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 przeanalizowano następujące obszary interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Cele określone w Programie Ochrony Środowiska zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 1. Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza atmosferycznego
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami

Źródło: Opracowanie własne

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Analizując cele określone w Programie, oprócz oceny ich wpływu na środowisko, należy dokonać odniesienia tych celów do kierunków działań przedstawionych w dokumentach krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz dokumentach na szczeblu lokalnym. Od komplementarności i zharmonizowania tych celów zależy bowiem możliwość osiągnięcia celów określonych dla Gminy Sokółka.

4.2. Powiązanie Programu z dokumentami szczebla międzynarodowego, wspólnotowego, krajowego, regionalnego i lokalnego

Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p>Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030</p>	<p>Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.</p>	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p>	<p>Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.</p>	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p>	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p>Polityka energetyczna Polski do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)</p>	<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
<p>Polityka energetyczna Polski do 2040 roku</p>	<p>Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)</p>	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
<p>Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030</p>	<p>Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”</p>	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Komunikat Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Powietrza	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	<p>W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: <ul style="list-style-type: none"> a) 55% dla roku 2025, b) 60% dla roku 2030, c) 65% dla roku 2035, 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów: <ul style="list-style-type: none"> a) do 30% w roku 2025, b) do 20% w roku 2030, c) do 10% w roku 2035, 5) zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów, 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	Cele: <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	Cele: <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; 	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Niemna jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw	Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW.</p>	
<p>Plany zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Wisły</p>	<p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły</p>	<p>Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią; — Cel szczegółowy: określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami; <p>Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego; — Cel szczegółowy: ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe; <p>Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe; — Cel szczegółowy: budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.
<p>Plany zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Niemna</p>	<p>Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna</p>	<p>Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi; — Zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego; <p>Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi; — Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego; — Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na obszarze zagrożenia powodzią; <p>Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych; 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych; — Zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi; — Wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększanie jego skuteczności; — Wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe; — Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego. 	
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych.
Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030	Uchwała nr XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r.	<p>Cel strategiczny 1. Dynamiczna gospodarka</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 1.1. Przemysł przyszłości — Cel operacyjny 1.2. Podlaski system otwartych innowacji — Cel operacyjny 1.3. Lokalna przedsiębiorczość — Cel operacyjny 1.4. Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego — Cel operacyjny 1.5. E-podlaskie <p>Cel strategiczny 2. Zasobni mieszkańcy</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 2.1. Kompetentni mieszkańcy — Cel operacyjny 2.2. Aktywni mieszkańcy — Cel operacyjny 2.3. Przestrzeń wysokiej jakości <p>Cel strategiczny 3. Partnerski region</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.1. Dobre zarządzanie — Cel operacyjny 3.2. Kapitał społeczny — Cel operacyjny 3.3. Partnerstwa międzynarodowe i ponadregionalne — Cel operacyjny 3.4. Gościnny region 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
<p>Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego</p>	<p>Uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r.</p>	<p>Cel strategiczny: Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego.</p> <p>5.2. Cele cząstkowe – szczegółowe</p> <p>Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:</p> <p>1) Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,</p> <p>2) Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,</p> <p>3) Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,</p> <p>4) Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,</p> <p>5) Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
<p>Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr XXXVI/474/2021 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku”</p>	<p>1. Ochrona klimatu i jakości powietrza</p> <p>1.1. Spełnianie wymagań w zakresie jakości powietrza</p> <p>1.2. Adaptacja do zmian klimatu</p> <p>1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych</p> <p>1.4. Ograniczenie zanieczyszczenia świetlnego</p> <p>1.5. Monitoring zanieczyszczenia świetlnego w celu ochrony człowieka, fauny i flory</p> <p>2. Zagrożenia hałasem</p> <p>2.1. Poprawa stanu klimatu akustycznego i osiągnięcie stanu braku przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;</p> <p>2.2. Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas</p> <p>3. Pola elektromagnetyczne</p> <p>3.1. Utrzymanie stanu braku przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych</p> <p>4. Gospodarowanie wodami</p> <p>4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody 4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy 4.4. Ochrona przed powodzią 4.5. Osiągnięcie co najmniej dobrego stanu wód 5. Gospodarka wodno-ściekowa 5.1. Poprawa stopnia skanalizowania terenów wiejskich 5.2. Poprawa jakości wody i rozwój sieci wodociągowej 6. Zasoby geologiczne 6.1. Ochrona złóż kopalin 6.2. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko związanej z wydobyciem kopalin 6.3. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych 7. Gleby 7.1. Utrzymanie dobrej jakości gleb i ochrona ich przed degradacją 7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych 8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów 8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych 8.2. Zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie 8.3. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania 8.4. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami 9. Zasoby przyrodnicze 9.1. Zachowanie licznych siedlisk i gatunków zagrożonych wyginieciem 9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej i bogatych zasobów przyrodniczych 10. Zagrożenia poważnymi awariami 10.1 Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego	Uchwała nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r. w sprawie określenia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego”	Nadrzędnym celem Programu jest stworzenie mniej hałaśliwego i zrównoważonego środowiska, podniesienie świadomości społeczeństwa na temat negatywnych skutków hałasu oraz wdrażanie i promowanie działań mających na celu jego ograniczenie, przy czym jest to działanie wieloletnie, którego realizacja stała się obowiązkiem krajów członkowskich Unii Europejskiej.	Cel: Poprawa klimatu akustycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej	Uchwała nr XXXIV/414/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza dla strefy podlaskiej” Uchwała nr LIII/841/2023 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 czerwca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia „Programu	Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomów dopuszczalnych/docelowych i utrzymania ich na takim poziomie.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	ochrony powietrza dla strefy podlaskiej"		
Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028	Uchwała nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023–2028”	<p>Cele główne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami, — Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów, — Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym, — Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selekttywne zbieranie odpadów.
Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego	Uchwała nr 144/2074/09 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego”	Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego”, zwanym dalej Programem, jest: Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na zdrowie człowieka i środowisko	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selekttywne zbieranie odpadów.
Programu Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023 - 2030	Uchwała nr LXX/452/2023 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023 - 2030	<p>CEL STRATEGICZNY 1. DYNAMICZNA GOSPODARKA Cel ten koncentruje się na otwartości na innowacje lokalnej przedsiębiorczości, rewolucji energetycznej, rozwoju e-usług, współpracy wewnątrzregionalnej, współpracy z innymi regionami w Polsce i w UE oraz współpracy z partnerami spoza UE. Partnerstwo, współpraca, dostępność powiatu wyznaczają główne kierunki interwencji.</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2. ZASOBNY MIESZKAŃCY I WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA Cel ten koncentruje się na poprawie jakości życia, warunków bytowych i podwyższeniu stopnia zamożności mieszkańców powiatu sokólskiego. Zostanie zrealizowany m.in. przez uefektywnienie systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej.</p> <p>CEL STRATEGICZNY 3. PARTNERSKI REGION Cel ten koncentruje się głównie na wprowadzeniu dobrego zarządzania, kapitału społecznego, poprawie partnerstwa międzynarodowego i ponadregionalnego, inwestowaniu na terenie powiatu, co pozwoli zatrzymać negatywny trend odpływu mieszkańców, a szczególnie ludzi młodych i aktywnych. Realizowany będzie poprzez rozwój przedsiębiorczości, dynamiczny rozwój gospodarczy z wykorzystaniem inwestycji oraz aktywności mieszkańców i ich gościnności.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selekttywne zbieranie odpadów.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sokółka do roku 2032	Uchwała nr IV/26/2024 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Sokółka do roku 2032	<p>Wizja obszaru rewitalizacji: Obszar rewitalizacji to dynamiczne, nowoczesne i przyjazne miejsce, które integruje społeczność lokalną, ożywia kulturę i dziedzictwo, wspiera rozwój gospodarczy i dba o środowisko naturalne.</p> <p>Cele strategiczne i kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa warunków życia i wzrost aktywności gospodarczej <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Aktywizacja społeczna: Budowanie silniejszych społeczności 1.2. Włączenie społeczne i zawodowe mieszkańców 1.3. Zwiększanie dostępności i jakości usług dla osób starszych i ze szczególnymi potrzebami 1.4. Poszerzanie oferty kulturalno-edukacyjnej 1.5. Rozwój oferty rekreacyjno-sportowej 1.6. Poprawa poziomu bezpieczeństwa 1.7. Wspieranie i rozwijanie przedsiębiorczości lokalnej 2. Tworzenie nowoczesnej i zrównoważonej infrastruktury dla poprawy jakości życia <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Poprawa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej na terenie obszaru rewitalizacji 2.2. Inwestycje w tereny zieleni dla lepszej jakości życia w mieście 2.3. Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych przez eliminowanie barier architektonicznych i innych 2.4. Poprawa stanu technicznego obiektów na obszarze rewitalizacji 2.5. Działania na rzecz redukcji niskiej emisji oraz rozwój odnawialnych źródeł energii 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sokółka na lata 2011-2032	Uchwała nr IX154/11 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 2 marca 2011 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sokółka na lata 2011- 2032”	<p>Celem Programu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zwiększenie tempa oczyszczania obszaru gminy z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, — wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań, — sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie w określonym horyzoncie czasowym, do spełnienia wymogów ochrony środowiska, — stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, — zwiększenie aktywności samorządu gminnego w zakresie wsparcia swoich mieszkańców w procesie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz poszukiwania środków finansowych na te działania. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka	Uchwała nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków	Głównym celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka jest, poprzez rozpoznanie i diagnozę aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza;

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka	problemów związanych z jej rozwojem, sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy.	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej; <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie emisji hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska; <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody; — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych; <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dobrej jakości wody dla ludności oraz rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków; <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie ilości odpadów; — Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie odpadów.

Źródło: Opracowanie własne

5. Charakterystyka ogólna Gminy

Gmina Sokółka jest gminą miejsko-wiejską położoną we wschodniej części województwa podlaskiego, w centralnej części powiatu sokólskiego. Miasto Sokółka oddalone jest 16 km od przejścia granicznego w Kuźnicy. W skład Gminy wchodzi Miasto Sokółka oraz 55 sołectw: Bachmatówka, Bilwinki, Bobrowniki, Bogusze, Bohoniki, Drahle, Dworzysk, Geniusze, Gliniszczce Małe, Gliniszczce Wielkie, Hałe, Igrzyły, Jałówka, Janowszczyzna, Jelenia Góra, Nowa Kamionka, Stara Kamionka, Kundzin, Kantorówka, Kraśniany, Kundzicze, Kurowszczyzna, Lebiedzin, Lipina, Maławicze Dolne, Maławicze Górne, Miejskie Nowiny, Moczalnia, Nomiki, Orłowicze, Pawełki, Planteczka, Plebanowce, Podkamionka, Polanki, Poniatowicze, Puciłki, Nowa Rozedranka, Stara Rozedranka, Słojniki, Smolanka, Sokolany, Stary Szor, Straż, Szyndziel, Szyszki, Wierzchjedlina, Wierzchłowce, Wojnachy, Woroniany, Wysokie Laski, Zadworzany, Zaścipce, Zawistowszczyzna, Żuki-Sierbowce¹.

Rysunek 1. Położenie gminy Sokółka na tle powiatu sokólskiego i województwa podlaskiego

Źródło: Programu ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029

Gmina Sokółka sąsiaduje z gminą:

- miejsko-wiejską Czarna Białostocka, powiat białostocki, województwo podlaskie,
- miejsko-wiejską Supraśl, powiat białostocki, województwo podlaskie,
- wiejską Janów, powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Kuźnica, w powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Sidra, powiat sokólski, województwo podlaskie,
- wiejską Szudziałowo, powiat sokólski, województwo podlaskie.

¹ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

oraz sąsiaduje z Białorusią².

W latach 2020-2024 liczba ludności Gminy Sokółka stopniowo malała. W 2020 r. populacja wynosiła 24 777 osób, natomiast w 2024 r. już tylko 23 463 osoby, co oznacza spadek o ponad 1 300 mieszkańców w ciągu pięciu lat. Dane te wskazują na proces depopulacji, który może być związany zarówno z ujemnym przyrostem naturalnym, jak i migracją mieszkańców, szczególnie ludzi młodych, do większych ośrodków miejskich lub za granicę. Ogólny trend pokazuje, że Sokółka zmaga się z długofalowym problemem spadku liczby mieszkańców, co w przyszłości może wpłynąć na rozwój społeczny i gospodarczy Gminy.

Tabela 3. Liczba ludności Gminy Sokółka w latach 2020-2024 na dzień 31 grudnia

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba ludności	24 777	24 365	24 014	23 734	23 463

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

Gmina Sokółka obejmuje obszar o powierzchni 314 km² (z czego powierzchnia miasta wynosi 18,6 km²)³. W strukturze użytkowania terenów na obszarze gminy dominują grunty rolne, które stanowią 71,20% powierzchni. Największy udział mają tu grunty orne oraz łąki. Lasy i tereny zadrzewione zajmują około 20,20% gminy, natomiast grunty pozostałe – około 9,60%. W mieście Sokółka przeważa zabudowa jednorodzinna, natomiast w centralnej części znajdują się również budynki wielorodzinne, liczące do pięciu kondygnacji. Na terenach wiejskich charakterystyczna jest zabudowa zagrodowa i domy jednorodzinne⁴.

Układ drogowy na terenie gminy Sokółka tworzą:

- droga krajowa nr 19 – Rzeszów – Białystok – Sokółka – Kuźnica – granica państwa,
- droga wojewódzka nr 671 – Sokolany – Janów – Korycin do miejscowości Sokoły,
- droga wojewódzka nr 673 – Sokółka – Dąbrowa Białostocka – Lipsk,
- droga wojewódzka nr 674 – Sokółka – Krynki,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne,
- drogi wewnętrzne i osiedlowe⁵.

Łączna długość dróg gminnych publicznych w Gminie Sokółka wynosi 129,4965 km. Z tego 84,071 km przypada na tereny wiejskie, 45,426 km na drogi gminne w mieście oraz 4,655 km na ulice wewnętrzne i osiedlowe w Sokółce, które nie są drogami publicznymi gminnymi. Drogi gminne

² Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

³ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

⁵ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

w mieście charakteryzują się przewagą nawierzchni utwardzonych. Niewielką część stanowią drogi nieulepszone brukowcowe oraz gruntowe. Ulice wewnętrzne i osiedlowe w Sokółce mają w dużej mierze charakter gruntowy. Z kolei na terenach wiejskich dominują drogi gruntowe, w tym drogi wzmocnione oraz drogi naturalne⁶.

Przez Gminę Sokółka przebiegają:

- linia kolejowa nr 6: Zielonka – Kuźnica Białostocka;
- linia kolejowa nr 57: Geniusze – Kuźnica Białostocka;
- linia kolejowa nr 40: Sokółka – Suwałki;
- linia kolejowa nr 922: Sokółka – Bufałowo;
- linia kolejowa nr 923: Bufałowo – Bufałowo Wschód⁷.

Na obszarze gminy znajduje się stacja kolejowa w Sokółce oraz przystanki w miejscowościach: Geniusze, Gliniszce, Kundzin i Rozedranka. Na terenie gminy działają ponadto dwie bocznice kolejowe⁸.

Na obszarze gminy nie ma lotniska, najbliższe to lotnisko Białymstok-Krywlany. Z kolei najbliższe porty lotnicze obsługujące ruch pasażerski to: Port Lotniczy Olsztyn-Mazury oraz Port Lotniczy Okęcie Warszawa. Ponadto na terenie gminy Sokółka przy szpitalu przy ul. Władysława Sikorskiego 40 znajduje się lądowisko sanitarne dla śmigłowców⁹.

Na terenie gminy Sokółka ciepło w budynkach mieszkalnych i obiektach użyteczności publicznej wytwarzane jest i dostarczane na dwa sposoby – poprzez własne źródła, spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Sokółce Sp. z o. o. oraz poprzez ciepło kupowane od zewnętrznego dostawcy Celsius Sp. z o.o. w Skarżysku Kamiennej. MPEC Sokółka prowadzi trzy własne niewielkie kotłownie: kotłownia MPEC Osiedle Zielone moc 2,550 MW, Kotłownia 3 Maja w Sokółce moc 0,130 MW oraz kotłownia Stara Kamionka moc 0,054 MW. Ich moc jest stosunkowo mała, dlatego stanowią one raczej uzupełnienie całego systemu ciepłowniczego. Główna część ciepła pochodzi z dużej ciepłowni węglowo-biomasowej, należącej do spółki Celsius ze Skarżyska-Kamiennej. To zewnętrzne źródło dostarcza ponad 22 MW energii cieplnej, którą MPEC rozprawdza do mieszkańców Sokółki i instytucji publicznych. Dystrybucja odbywa się za pomocą sieci ciepłowniczej o długości około 25,00 km, która w całości należy do MPEC Sokółka. Z sieci tej korzysta bezpośrednio około 7 tysięcy mieszkańców miasta, a pośrednio drugie tyle osób – w szkołach, urzędach, szpitalu czy sklepach podłączonych do systemu Miejskiej Sieci Ciepłowniczej¹⁰.

⁶ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce (stan na dzień 27.06.2025 r.)

⁷ <https://www.bazakolejowa.pl/> (dostęp: 08.09.2025 r.)

⁸ <https://www.bazakolejowa.pl/index.php?dzial=bocznic&id=1720&okno=przebieg> (dostęp: 08.09.2025 r.)

⁹ <https://www.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=8d1080b126bd43918e7dea4569d8b574> (dostęp: 08.09.2025 r.)

¹⁰ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

Pozostała część mieszkańców wykorzystuje indywidualne systemy ogrzewania, takie jak kotły węglowe, olejowe oraz kotły na drewno i pompy ciepła. Coraz częściej tradycyjne źródła ciepła uzupełniane są przez rozwiązania proekologiczne – drewno, pompy ciepła czy instalacje fotowoltaiczne¹¹.

Gmina Sokółka zaopatrywana jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV „Sokółka”. Przez teren gminy Sokółka przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV Białystok - Czarna Białostocka - Dąbrowa Białostocka - Augustów. Na obszarze gminy Sokółka energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych¹².

Na terenie gminy Sokółka nie funkcjonuje sieć gazowa, w tym sieć wysokiego ciśnienia. Z powodu braku infrastruktury gazowej oraz ze względu na łatwość w użytkowaniu i czynniki ekonomiczne, mieszkańcy korzystają z gazu propan-butan dystrybuowanego w butlach lub zbiornikach przydomowych, co jednak stwarza niebezpieczeństwo jego użytkowania¹³. Na terenie gminy znajdują się rozprężanie gazu m.in. Metal – Fach, Mlekpól, Barter oraz Biogazownia rolnicza Eko-FARM Energia¹⁴. Gmina Sokółka aktem notarialnym z dn. 08.02.2023 r. na działce nr 697/2 obręb Kraśniany ustanowiła służebność przesyłu dla Polskiej Spółki Gazownictwa z o.o.

6. Stan środowiska na obszarach objętych potencjalnym znaczącym oddziaływaniem

6.1. Jakość powietrza

Proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze jest złożony, co sprawia, że precyzyjne wyznaczenie stref skażenia bywa trudne. Wiadomo jednak, że jakość powietrza w danym regionie jest ściśle powiązana z poziomem zanieczyszczeń występujących w innych miejscach. Zanieczyszczenia mogą być bowiem przenoszone na znaczne odległości, zwłaszcza przy sprzyjających warunkach atmosferycznych i w znacznym stopniu wpływać na ogólny poziom zanieczyszczeń w obszarach oddalonych od źródła emisji.

Na terenie gminy Sokółka głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są emisje z indywidualnych systemów grzewczych oraz transport drogowy. Większość mieszkańców korzysta z kotłów opalanych węglem i paliwami węgl pochodnymi, co prowadzi do znacznej emisji pyłów zawieszonych (PM10 i PM2.5), benzo(a)pirenu oraz tlenków siarki i azotu. Jest to tzw. niska emisja, pochodząca z niskich wysokości kominów, która ma szczególnie duży wpływ na jakość powietrza

¹¹ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka* przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

¹² *Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

¹³ *Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029* przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

¹⁴ Dane Urzędu Miejskiego w Sokółce

w bezpośrednim otoczeniu. W budownictwie jednorodzinym wciąż dominują nieekologiczne paliwa stałe, takie jak węgiel. Zjawisko „niskiej emisji” nasila się zwłaszcza w sezonie grzewczym, co prowadzi do okresowego pogorszenia jakości powietrza na obszarach zamieszkałych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu.

Dodatkowo przez Gminę przebiegają: droga krajowa nr 19 oraz drogi wojewódzkie nr 671, 673, 674, co wiąże się z dużym natężeniem ruchu samochodowego. Ruch ten generuje zanieczyszczenia powietrza, w tym przede wszystkim tlenki azotu (NO_x), tlenek węgla (CO) oraz pyły zawieszone (PM10 i PM2,5), które mają negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców oraz jakość środowiska naturalnego. Szczególnie duży wpływ mają pojazdy ciężarowe oraz auta z silnikami Diesla.

Roczne oceny jakości powietrza, wykonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, obejmują wszystkie substancje, dla których obowiązek sporządzenia oceny wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870). Są to substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2021 poz. 845)) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje:

4. dwutlenek siarki (SO_2),
5. dwutlenek azotu (NO_2),
6. tlenek węgla (CO),
7. benzen (C_6H_6),
8. ozon (O_3),
9. pył zawieszony PM10 oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
10. pył zawieszony PM2,5,

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się:

4. dwutlenek siarki (SO_2),
5. tlenki azotu (NO_x),
6. ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Stan jakości powietrza w województwie podlaskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

matematycznego. Województwo podlaskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, Gmina Sokółka należy do strefy podlaskiej.

O wyniku klasyfikacji całej strefy decyduje każde wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego/docelowego/celu długoterminowego, nawet jeżeli nie obejmuje całego jej obszaru.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy podlaskiej.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny									Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
			Faza I	Faza II												
strefa podlaska	PL2002	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A	A	A	D2	

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024.

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy			
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy		Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂		NO _x					
strefa podlaska	PL2002	A		A		A		D2	

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadzi badań monitoringowych jakości powietrza na terenie gminy Sokółka. Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku corocznie wykonuje klasyfikację stref w województwie podlaskim na podstawie: wyników pomiarów prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, wyników modelowania jakości powietrza dla 2024 r. wykonanego przez IOŚ-PIB oraz metody szacowania, opartej o wyniki modelowania jakości powietrza dla 2024 r., wykonanej przez GIOŚ. W województwie podlaskim zostały ustanowione dwie strefy: Aglomeracja Białostocka oraz strefa podlaska, obejmująca pozostały obszar województwa tj. 16 powiatów. GIOŚ nie wykonuje oceny dla poszczególnych powiatów, gmin oraz miast województwa podlaskiego¹⁵.

Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. w strefie podlaskiej, do której należy Gmina Sokółka, wykazała przekroczenia standardów imisyjnych dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin) – ozon¹⁶.

W ocenie jakości powietrza za 2024 r., na terenie gminy Sokółka, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin również wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2¹⁷.

Na terenie gminy Sokółka obowiązuje „Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej”, który został przyjęty uchwałą nr XXXIV/414/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. i zmieniony:

- uchwałą nr XIX/236/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r.;
- uchwałą nr XLIV/611/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- uchwałą nr LIII/841/2023 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 czerwca 2023 r.

W ramach powyższego Programu przewidziano realizację pakietu działań naprawczych ukierunkowanych na ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Kluczowym działaniem jest ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz budynkach użyteczności publicznej. Program obejmuje również przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, co pozwala na identyfikację struktury ogrzewania oraz planowanie dalszych działań modernizacyjnych. Uzupełnieniem tych działań jest opracowanie i przyjęcie szczegółowych harmonogramów rzeczowo-finansowych, umożliwiających etapową i skoordynowaną realizację zaplanowanych inwestycji. Działania naprawcze obejmują także zwiększanie powierzchni terenów zielonych w Łomży, co sprzyja poprawie warunków mikroklimatycznych oraz jakości powietrza, a także prowadzenie szeroko zakrojonej edukacji ekologicznej, mającej na celu podnoszenie

¹⁵ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

¹⁶ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

¹⁷ Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

świadomości mieszkańców w zakresie niskiej emisji, racjonalnego ogrzewania budynków oraz proekologicznych zachowań.

Na terenie gminy Sokółka funkcjonuje program „Czyste Powietrze”¹⁸. Jego celem jest poprawa jakości powietrza poprzez wspieranie mieszkańców w wymianie starych źródeł ciepła oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych. Program umożliwia uzyskanie dofinansowania na montaż nowoczesnych źródeł ciepła takich jak:

- podłączenie do sieci ciepłowniczej wraz z przyłączem;
- pompa ciepła powietrze/woda;
- pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej;
- gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej;
- kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie;
- kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie;
- ogrzewanie elektryczne;
- instalacja centralnego ogrzewania oraz instalacja ciepłej wody użytkowej¹⁹.

Dodatkowo dofinansowanie udzielane jest na ocieplenie domów, wymianę okien i drzwi, a także instalację paneli fotowoltaicznych²⁰. W Gminie Sokółka funkcjonuje także Gminny Punkt Konsultacyjny MPEC w Sokółce sp. z o.o.²¹. W punkcie można bezpłatnie skorzystać z doradztwa dotyczącego zasad programu, a także z pomocy w przygotowaniu i wypełnieniu wniosku o dofinansowanie

Na terenie gminy Sokółka jest sensor jakości powietrza²², który został zamontowany przy ul. Lotników Lewoniewskich 1 w Sokółce. Dzięki niemu możliwe jest dokonanie oceny w zakresie przekroczeń zanieczyszczeń powietrza na danym obszarze. Mieszkańcy mogą sprawdzić wyniki dokonywanych pomiarów w Internecie. Systematyczna kontrola wyników pozwala na szybkie wykrycie zanieczyszczeń i zastosowanie rozwiązań przyczyniających się do poprawy tego zjawiska.

6.2. Klimat akustyczny

Hałas to zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego, które charakteryzuje się szerokim zakresem występowania oraz różnorodnością źródeł. Obejmuje on dźwięki mieszczące się w zakresie częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz. Głównym źródłem emisji hałasu na terenie gminy Sokółka są następujące drogi: krajowa nr 19 oraz wojewódzkie nr 671, 673 i 674. Potencjalnym źródłem hałasu mogą być również znajdujące się na terenie gminy Sokółka linie kolejowe nr 6, 57, 40, 922 i 923.

¹⁸ <https://sokolka.pl/czyste-powietrze/> (dostęp: 08.09.2025 r.)

¹⁹ <https://czystepowietrze.gov.pl/wez-dofinansowanie/na-co-i-ile> (23.10.2025 r.)

²⁰ <https://sokolka.pl/czyste-powietrze/> (dostęp: 28.08.2025 r.)

²¹ Dane Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Sokółce

²² <https://airly.org/map/pl/> (dostęp: 28.08.2025 r.)

Hałas wpływa negatywnie na zdrowie ludzi i jakość ich życia, a także szkodzi zwierzętom. Długotrwałe narażenie na jego działanie może prowadzić m.in. do poważnych problemów ze snem, zwiększać ryzyko choroby niedokrwiennej serca, pogarszać zdolność koncentracji oraz wywoływać uczucie rozdrażnienia.

Ochrona przed hałasem obejmuje określone rodzaje terenów, które zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Są to obszary wyodrębnione ze względu na sposób ich użytkowania i pełnione funkcje, takie jak tereny mieszkalne, rekreacyjne. Redukcja emisji hałasu może być osiągnięta poprzez stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających jego natężenie. Ważnym narzędziem w tym zakresie są również zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące właściwej lokalizacji obiektów przemysłowych, zachowania odpowiednich odległości między zabudową a źródłami hałasu oraz zastosowania barier dźwiękochłonnych. Istotną rolę odgrywa również stały monitoring poziomu hałasu, który pozwala na ocenę sytuacji i podejmowanie odpowiednich działań zaradczych.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu lub innych metod oceny poziomu hałasu. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałasu: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

GIOŚ prowadzi bazę e-hałas służącą gromadzeniu wyników pomiarów hałasu w środowisku przyrodniczym, wykonywanych w drodze badań: inspekcyjnych, automonitoringowych, pomiarów porealizacyjnych oraz wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W przypadku hałasu przemysłowego na terenie gminy Sokółka pomiary były wykonywane w:

- Barter S.A. Oddział SAGA w Sokółce – w 2023 roku;
- Ferma drobiu Bogusław Jankowski w Kraśnianach – w 2024 roku.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

W obu przypadkach nie stwierdzono przekroczeń norm dopuszczalnych²³.

W przypadku hałasu komunikacyjnego, ostateczne pomiary na terenie gminy Sokółka pochodzą z 2020 r. i dotyczą krótkiego odcinka zlokalizowanego w centrum miasta: Sokółka ul. Grodzieńska - 250 m odcinek drogi krajowej nr 19. Punkt pomiarowy został zlokalizowany na obszarze nieobjętym ochroną akustyczną. Badania wykonało niezależne laboratorium na zlecenie GDDKiA w 2020 r. Wyniki - 67,3 dB dla pory dnia oraz 62,9 dB dla pory nocy²⁴. Wobec tego nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm.

Przez teren gminy Sokółka przebiegają odcinki drogi krajowej nr 19 (SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 1: GR. MIASTA - UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674)/, SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 2: UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674) - GR. MIASTA/ oraz SOKÓŁKA /GR. MIASTA/ - WASILKÓW), które zostały objęte strategiczną mapą hałasu w 2022 r. Opracowanie wykonane zostało w ramach zadania polegającego na sporządzeniu strategicznych map hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie podlaskim i dotyczy wybranych odcinków dróg krajowych na terenie województwa podlaskiego²⁵.

Tabela 10. Zestawienie odcinków drogi krajowej 19 objętych Strategiczną Mapą Hałasu na terenie gminy Sokółka

Lp.	ID odcinka	Numer drogi		Opis odcinka				Kod TERYT
		kraj.	E	Pikietaż		Długość (km)	Nazwa	
				pocz.	końc.			
25	50314	19		14,780	16,300	1,520	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 1: GR. MIASTA - UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674)/	20
26	50313	19		16,300	21,733	5,433	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 2: UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674) - GR. MIASTA/	20
27	50312	19		21,733	44,652	22,919	SOKÓŁKA /GR. MIASTA/ - WASILKÓW	20

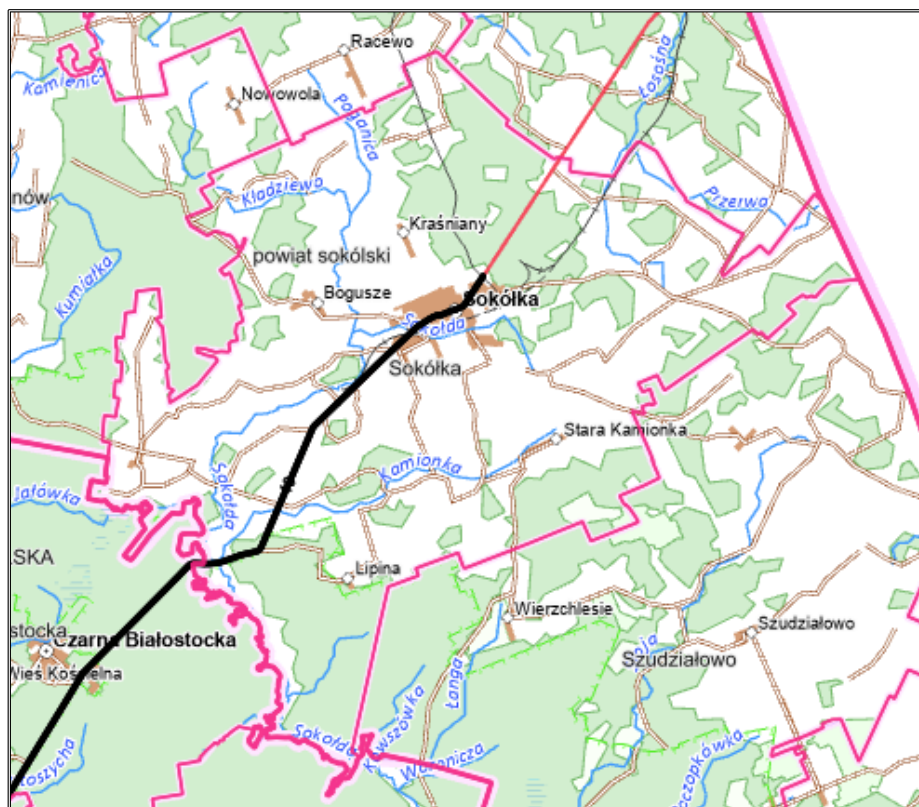
Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa podlaskiego w 2022 r.

²³ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

²⁴ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

²⁵ Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa podlaskiego w 2022 r.

Rysunek 2. Mapa emisyjna i imisyjna drogi krajowej nr 19 na terenie gminy Sokółka

Legenda:

- mapa emisyjna i imisyjna drogi krajowej nr 19

Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html?gpmapi=gp0 (dostęp: 29.08.2025 r.)

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej, która przebiega przez Gminę Sokółka.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg krajowych, które przebiegają przez teren gminy Sokółka, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg krajowych przebiegających przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
19	GR. PAŃSTWA /KUŹNICA/ - SOKÓŁKA /GR. MIASTA/	3 041
	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 1: GR. MIASTA - UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674)/	8 035
	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE 2: UL. MARIAŃSKA (DW673, DW674) - GR. MIASTA/	11 478
	SOKÓŁKA /GR. MIASTA/ - WASILKÓW	11 388

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 13 574 poj./dobę. Na odcinkach drogi krajowej nr 19 średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych nie został więc przekroczony.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać także średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich, które przebiegają przez Gminę Sokółka.

Tabela 12. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej 671 przebiegającym przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
671	SOKOLANY /DW673/ - KORYCIN /DK8/	1 286

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 671 przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony.

Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 673 przebiegających przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
673	DĄBROWA BIAŁOSTOCKA - SOKOLANY /DW671/	2 996
	SOKOLANY /DW671/ - SOKÓŁKA /UL. GRODZIEŃSKA (DK19)/	5 133

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 673 DĄBROWA BIAŁOSTOCKA - SOKOLANY /DW671/ przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony. Natomiast na odcinku SOKOLANY /DW671/ - SOKÓŁKA /UL. GRODZIEŃSKA (DK19)/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich został przekroczony.

Tabela 14. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 674 przebiegających przez teren gminy Sokółka

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
674	SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE: UL. GRODZIEŃSKA (DK19) - GR. MIASTA/	6 613
	SOKÓŁKA - KRYNKI /DW676/	1 900

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 674 SOKÓŁKA /PRZEJŚCIE: UL. GRODZIEŃSKA (DK19) - GR. MIASTA/ przebiegającym przez teren gminy Sokółka średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich został przekroczony. Natomiast na odcinku SOKÓŁKA - KRYNKI /DW676/ średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich nie został przekroczony.

Analiza źródeł hałasu oraz natężenia średniego dobowego ruchu pojazdów na odcinkach drogi krajowej i dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Sokółka, pozwala zauważyć, że

źródłem hałasu może być ruch samochodów osobowych. Natomiast w kwestii hałasu przemysłowego nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomu hałasu w środowisku.

6.3. Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy Sokółka, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Gmina Sokółka zaopatrywana jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV „Sokółka”. Przez teren gminy Sokółka przebiegają linie wysokiego napięcia 110 kV Białystok - Czarna Białostocka - Dąbrowa Białostocka - Augustów. Na obszarze gminy Sokółka energia elektryczna jest rozprowadzana poprzez linie średniego napięcia do poszczególnych stacji transformatorowych SN/nn znajdujących się na jej terenie, z których wyprowadzona jest sieć niskiego napięcia, trafiająca bezpośrednio do odbiorców końcowych²⁶. Z tego względu rozbudowana infrastruktura energetyczna, obejmująca sieci wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stanowi potencjalnie niekorzystny czynnik w kontekście oddziaływania elektromagnetycznego na środowisko.

²⁶ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Pomiary pól elektromagnetycznych na terenie gminy Sokółka, GIOŚ wykonał w 2023 r. w 2 punktach stałej sieci monitoringu. Wyniki zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 15. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Sokółka

Lp.	Współrzędne geograficzne punktu pomiarowego		Nazwa jednostki terytorialnej, na obszarze której jest zlokalizowany punkt pomiarowy (miejscowość ulica)	Nazwa punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WM_E	Rok wykonania pomiaru
	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna					
1.	23.493061	53.402689	Szkolna 2, Sokółka	B_2021_D_5	< 0,8	0,04	2023
2.	23.499778	53.408389	Gen. W. Wróblewskiego 18, Sokółka	B_2021_D_6	< 0,8	-	2023

Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim

W punktach pomiaru poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w 2023 r. wyniósł odpowiednio:

- < 0,8 V/m – Szkolna 2, Sokółka,
- < 0,8 V/m – Gen. W. Wróblewskiego 18, Sokółka.

Wówczas poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności zakresu częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 80 MHz do 40 GHz wynosił 28 V/m. Oznacza to, nie został przekroczony dopuszczalny poziom.

Wydział Inspekcji Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku dokonał także kontroli stacji bazowej znajdującej się na terenie gminy Sokółka – Stacja bazowa Orange Polska S.A. 483 (96994N!) SOKÓŁKA_GSM. W dniach 22.08.2023 r. – 28.09.2023 r. została przeprowadzona planowa kontrola stacji bazowej telefonii komórkowej zlokalizowanej na działce o numerze geodezyjnym 295/4 w miejscowości Zadworzany w Gminie Sokółka w powiecie sokólskim. Po przeprowadzonej analizie uzyskanych wyników pomiarów stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń²⁷.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

²⁷ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim

Rysunek 3. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Sokółka

Legenda:

Wyniki pomiarów PEM

< 7 V/m

Instalacje

Stacja bazowa

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Urządzenia znajdujące się na terenie gminy Sokółka nie stwarzają obecnie istotnego zagrożenia. Niemniej jednak, w ramach działań mających na celu ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym, zaleca się podejmowanie następujących środków: zakazywanie lokalizacji nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych oraz ograniczanie sytuowania stacji bazowych telefonii komórkowej w postaci masztów antenowych, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej i na terenach przewidzianych pod zabudowę.

6.4. Wody powierzchniowe i podziemne

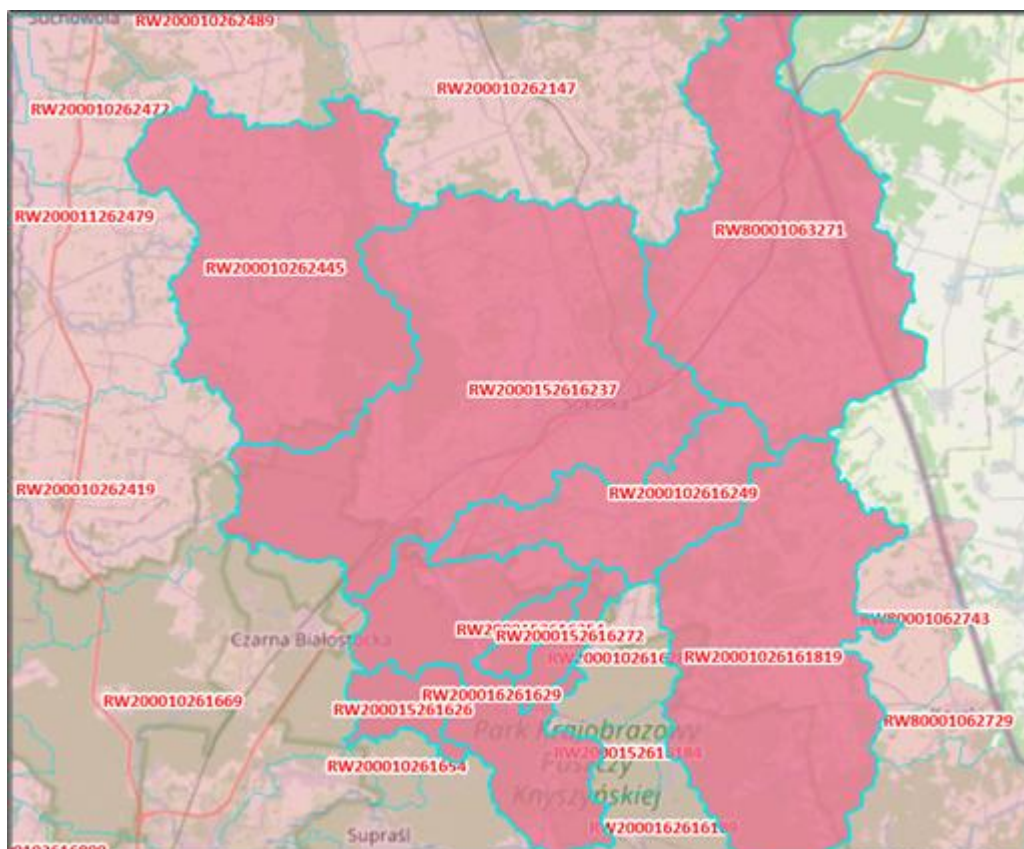
Gmina Sokółka pod względem hydrograficznym należy do obszaru dorzecza Wisły oraz regionu wodnego Niemna i regionu wodnego Narwi. Na obszarze jednostki nie występują wody zaliczane do jezior głównych. Znajdują się tutaj za to mniejsze jeziora, zbiorniki, stawy oraz również mniejsze rzeki i kanały²⁸.

²⁸ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Sokółka występują zlewnie następujących JCWP:

- RW200016261629 – Sokołda od Jałówki do ujścia;
- RW2000152616237 – Sokołda do Jałówki;
- RW200015261626 – Migówka;
- RW2000152616272 – Kowszówka;
- RW80001063271 – Łosośna do granicy państwa;
- RW2000152616254 – Korzenicha;
- RW20001026161819 – Słoja do Starzynki;
- RW2000102616249 – Kamionka;
- RW200010262445 – Kumiałka do Kamionki²⁹.

Rysunek 4. Położenie JCWP na terenie gminy Sokółka

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/mapa> (dostęp: 21.11.2025 r.)

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska. Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych – ocena potencjału ekologicznego) oraz ocena stanu chemicznego. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny to określenie jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych

²⁹ <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> (dostęp: 22.09.2025 r.)

sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych.

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych określa się poprzez przypisanie danej części jednej z pięciu klas jakości. Klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, druga – dobry, natomiast trzecia, czwarta i piąta odpowiadają stanowi umiarkowanemu, słabemu i złemu. W przypadku oceny potencjału ekologicznego klasy pierwsza i druga łącznie stanowią kategorię „dobry i powyżej dobrego”. Ostateczna klasyfikacja danej części wód zależy od wyników oceny poszczególnych elementów biologicznych, przy czym stosuje się zasadę, że końcowa klasa stanu lub potencjału ekologicznego jest równa klasie najniżej ocenionego elementu biologicznego. Podstawę prawną stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych³⁰.

³⁰ <https://wody.gios.gov.pl/> (dostęp 29.08.2025 r.)

Tabela 16. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Sokółka

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Sokołda od Jałówki do ujścia	RW200016261629	2 (2023)	1 (2023)	1 (2024)	2 (2023)	-	-	-
Sokołda do Jałówki	RW2000152616237	2 (2023)	2 (2022)	2 (2024)	2 (2022)	-	-	-
Migówka	RW200015261626	2 (2024)	1 (2024)	>2 (2024)	-	-	-	-

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Kowszówka	RW2000152616272	2 (2024)	- (2023)	1 (2024)	- (2023)	-	-	-
Łosośna do granicy państwa	RW80001063271	4 (2023)	3 (2023)	2 (2024)	2 (2023)	-	-	-
Korzenicha	RW2000152616254	3 (2024)	1 (2024)	2 (2024)	2 (2024)	-	-	-
Słoja do Starzynki	RW20001026161819	3 (2023)	3 (2022)	1 (2024)	2 (2022)	-	-	-

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa ocenianej JCWP	Kod JCWP	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód				STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)	STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)
		Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)			
Kamionka	RW2000102616249	3 (2023)	3 (2023)	2 (2024)	2 (2024)	-	-	-
Kumiałka do Kamionki	RW200010262445	3 (2023)	2 (2022)	2 (2024)	>2 (2022)	-	-	-

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie dokonał jeszcze jednoznacznej oceny stanu poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych z uwagi na trwające wciąż badania. Jednak na podstawie klasyfikacji zawartej w powyższej tabeli można określić informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Sokółka charakteryzują się dużym zróżnicowaniem stanu ekologicznego. Rzeka Sokółka (zarówno na odcinku do Jałówki, jak i od Jałówki do ujścia) cechuje się stosunkowo dobrym stanem. Dowodem są wysokie klasy biologiczne i fizykochemiczne oraz bardzo dobre wskaźniki hydromorfologiczne. Podobnie korzystny obraz wyłania się dla rzek Kowszówka i Korzenicha, które także osiągają wysokie klasy w zakresie jakości fizykochemicznej, pomimo lokalnych różnic w klasyfikacji biologicznej i hydromorfologicznej. Niepokojące wyniki uzyskano natomiast dla rzeki Łosośna, gdzie stan biologiczny został oceniony na klasę 4, co wskazuje na zły stan ekologiczny. Mimo że pozostałe wskaźniki mieszczą się w przedziałach umiarkowanych, to wynik w zakresie elementów biologicznych wymaga podjęcia działań naprawczych. Umiarkowaną jakość wód potwierdzają również dane dla rzek Migówka, Kamionka i Kumiałka. Na podstawie analizy można stwierdzić, że ogólny stan wód powierzchniowych w Gminie Sokółka jest zróżnicowany – od dobrego, po wyraźnie pogorszony w niektórych ciekach. Wskazuje to na konieczność prowadzenia zrównoważonej polityki zarządzania jakością wód, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc o słabszych parametrach ekologicznych, przy równoczesnym utrzymywaniu i ochronie obszarów o korzystnym stanie środowiskowym.

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi. Natomiast ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie gminy Sokółka nie występuje zagrożenie powodziowe i ryzyko powodziowe³¹.

W latach 2010-2025 na terenie gminy Sokółka jednostki ochrony przeciwpożarowej odnotowały łącznie 173 interwencje związane z lokalnymi podtopieniami spowodowanymi intensywnymi opadami deszczu. Najwięcej zdarzeń miało miejsce w mieście Sokółka. Największa liczba interwencji wystąpiła 2 czerwca 2014 r., kiedy strażacy podejmowali działania aż 53 razy na wielu ulicach miasta. Kolejna fala podtopień pojawiła się 6 czerwca 2014 r., obejmując 20 zdarzeń. W późniejszych latach również odnotowano uciążliwe podtopienia – 1 maja 2018 r. (8 interwencji) oraz 19 sierpnia 2024 r. (18 interwencji). Podtopienia powodowały zalewanie ulic, posesji i piwnic budynków, stwarzając uciążliwości dla mieszkańców i konieczność częstych interwencji służb ratowniczych³².

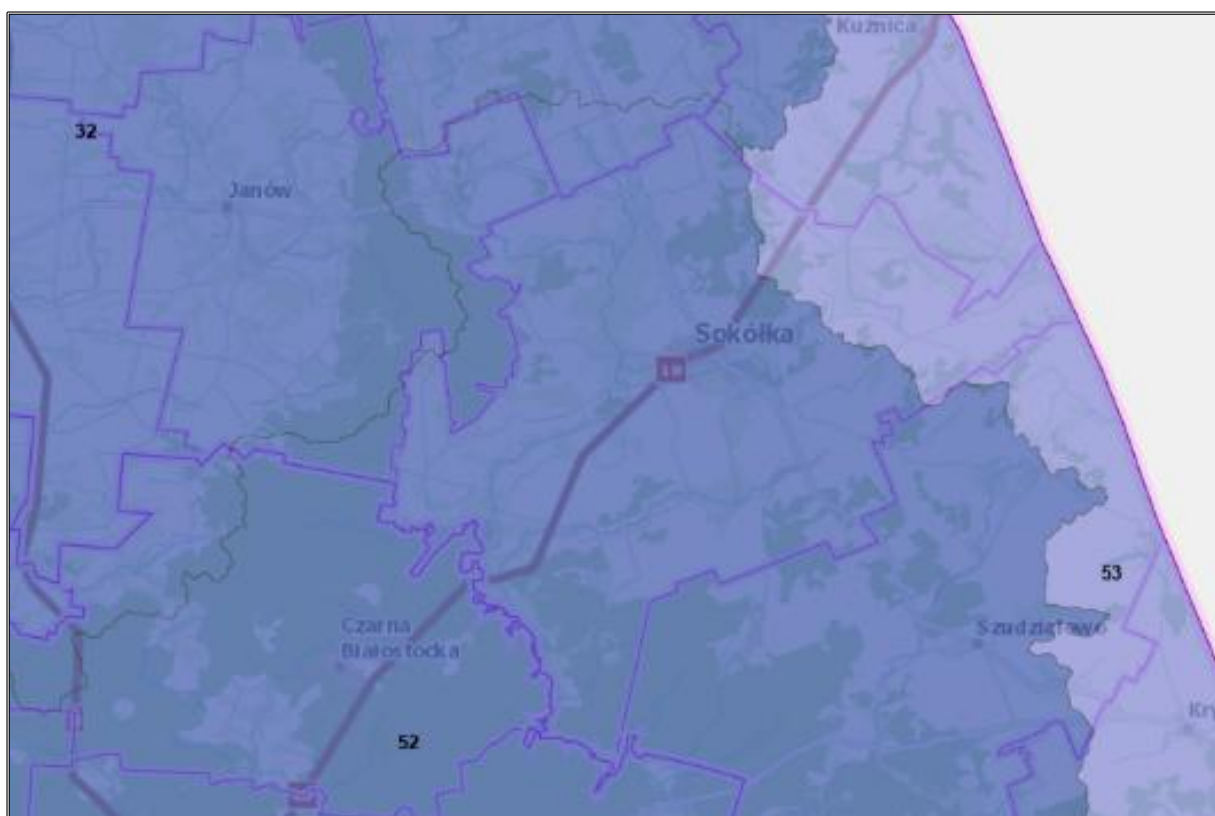
³¹ <https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html> (dostęp 29.08.2025 r.)

³² Dane Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.) jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Sokółka leży na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych, tj. JCWPd nr 52 (GW200052), JCWPd nr 32 (GW200032) oraz JCWPd nr 53 (GW800053), co przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 5. JCWPd na obszarze gminy Sokółka

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/> (dostęp: 29.08.2025 r.)

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzony jest na zlecenie GIOŚ przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. W 2022 r. przeprowadzono monitoring diagnostyczny, a w 2023 i 2024 monitoring operacyjny stanu chemicznego wszystkich jcwp podziemnych. Na terenie gminy Sokółka monitoring nie był wykonywany³³.

6.5. Gleby i zasoby geologiczne

Rzeźba terenu gminy Sokółka jest zróżnicowana. Występuje tu wysoczyzna morenowa falista, która powstała w czasie zlodowacenia Warty. Jej wysokość sięga od 150-200 m n.p.m. W rzeźbie terenu wyróżniają się także moreny czołowe akumulacyjne i moreny martwego lodu, których wysokość sięga do ok. 205 m n.p.m. We wschodniej części występuje wysokie wzniesienie w kształcie wału o wysokości względnej 15-45 m. Na terenie gminy występują także wzgórza i pagórki moren

³³ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

martwego lodu. Najwyższa wysokość względna wzgórz sięga 15 m. W okolicach Kraśnian, Starej Rozedranki, Sokółki, Kundzina i Zadworzan występują wąskie wały form akumulacji szczelinowej, których wysokość względna wynosi ok. 10 m. Rzeźba terenu charakteryzuje się także występowaniem nieckowatych zagłębień, przeważnie o płaskich dnach. Wzdłuż dolin znajdują się równiny wodnolodowcowe oraz pozostałości dolin wód roztopowych. W okolicy miejscowości Kraśniany występują wały wydymowe oraz wydmy paraboliczne. W okolicy Sokółki, na jej północnym-zachodzie znajdują się niewielkie torfowiska, które występują także w oczkach polodowcowych. W rzeźbie terenu odznaczają się formy stworzone przez człowieka, m.in.: wyrobiska i hałdy, nasypy kolejowe i drogowe oraz zalewy i stawy³⁴.

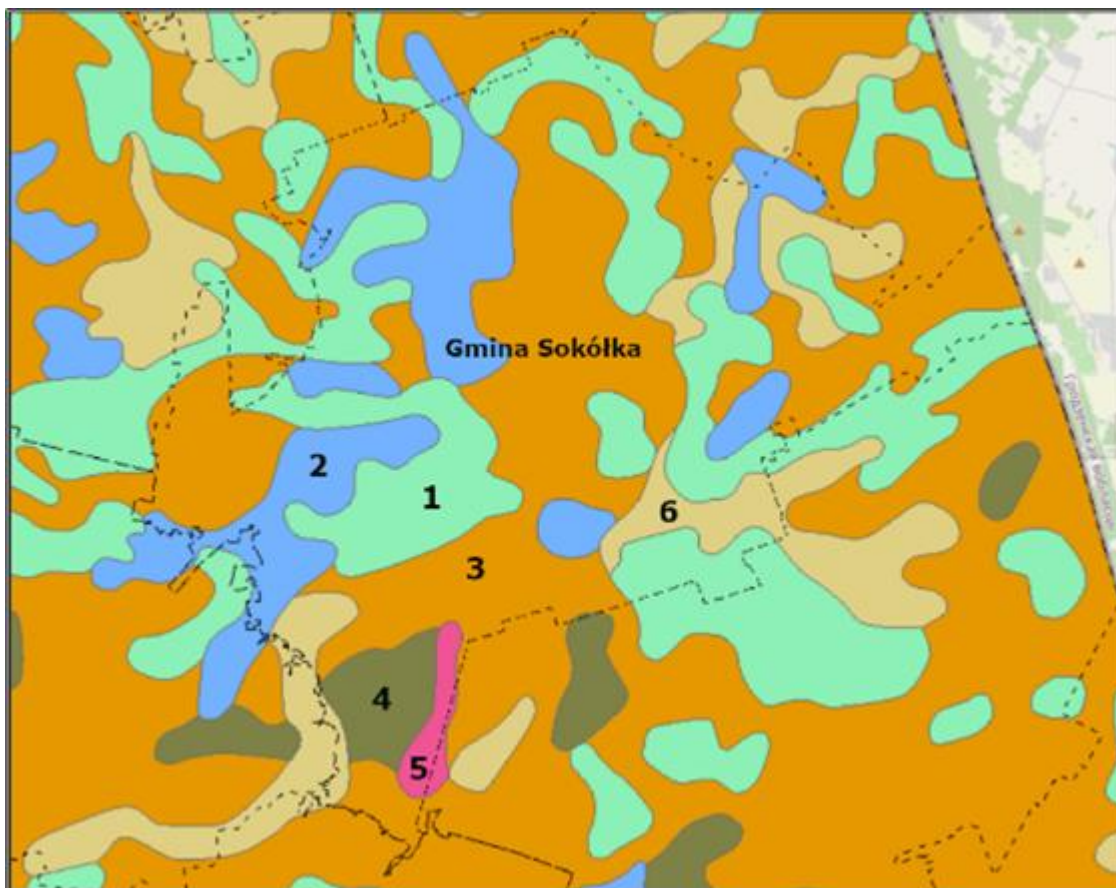
Podłoże Gminy zbudowane jest z utworów czwartorzędowych, osadów paleogenu, neogenu i kredy. Skały krystaliczne znajdują się na głębokości ok. 460-362 m. Utwory kredowe zbudowane są z piasków i piaskowców glaukonitowych albucenomanu. W górnych partiach znajdują się białe margle i wapienie z krzemieniami. Utwory paleogenu składają się z osadów eocenu i oligocenu, pisaków, mułów i ilów glaukonitowych, z miejscowym występowaniem węgla brunatnego oraz kry. Utwory czwartorzędowe składają się z 8 poziomów lodowcowych. Dolne poziomy utworów zalegane są przez gliny zwałowe, a w górnych poziomach występują piaski i żwiry³⁵.

Szczegółowe rozmieszczenie utworów przypowierzchniowych Gminy Sokółka przedstawia rysunek poniżej.

³⁴ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

³⁵ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Rysunek 6. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Sokółka

Legenda:

1. Żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych;
2. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły;
3. Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe;
4. Iły, mułki i piaski zastoiskowe;
5. Piaski i mułki kemów;
6. Piaski i żwiry sandrowe;

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Obszary górnicze i złoża kopalin

Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2024 poz. 1290 ze zm.) obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

Na obszarze gminy Sokółka zinwentaryzowano następujące złoża kopalin oraz aktualne obszary górnicze, których charakterystykę zawarto w tabelach poniżej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Tabela 17. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Sokółka

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Opis położenia
KN	11690	Bilwinki	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Bilwinki
KN	17255	Bilwinki II	[E] złożo zagospodarowane	Bilwinki dz. nr 6
KN	21608	Bilwinki III	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Bilwinki, dz. 8
KN	17256	Bobrowniki-Drahle	[E] złożo zagospodarowane	Bobrowniki, Drahle, Kamionka Stara, dz. 34/4, 34/7, 76/5, 110/3, 110/4, 276, 277, 279/1, 281, 282, 285, 286, 288, 289, 348, 349, 350
KN	14965	Bohoniki	[T] złożo eksploatowane okresowo	Bohoniki, dz. 25/2, 28/7
KN	16624	Bohoniki II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Bohoniki, dz. 15/1, 16/2, 15/3, 16/5
KN	19087	Bohoniki III	[E] złożo zagospodarowane	Bohoniki, dz./cz. dz. 14/2, 15/1, 15/3, 15/4, 16/2, 16/5, 20/9, 120, 6/5, 19/3 i 20/9
KN	19767	Bohoniki IV	[E] złożo zagospodarowane	Bohoniki, cz. dz. 24/2, 24/7, 24/8, 25/2
KN	20493	Bohoniki V	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Bohoniki, dz. 22/1, 23
KN	8063	Drahle II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle
KN	9402	Drahle III	[E] złożo zagospodarowane	Drahle dz.3-8,13/1,14,16-20, Bohoniki 6/5
KN	11536	Drahle IV	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle dz.36/2, 37/1
KN	15217	Drahle IX	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle, cz. dz. 34, 35/1, 35/2, 36/1
KN	11906	Drahle V	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle
KN	11691	Drahle VI	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle, dz. 44, 45, 47
KN	11850	Drahle VII	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Drahle, cz. dz. 34, 35/1, 35/2
KN	14136	Drahle VIII	[E] złożo zagospodarowane	Drahle, dz. 266, 267/1, 267/2, 268, 265, 270/3, 284, 285, 286/1
KN	16216	Drahle X	[E] złożo zagospodarowane	Drahle, dz./cz.dz. 27/1, 28/3, 33/1, 34, 35/1, 35/2, 36/1, 36/2, 36/3
KN	19912	Drahle XI	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Drahle, dz. lub cz. dz. 24/3, 25, 49/3, 50, 51/4, 53/1, 53/2, 54, 55, 56, 57
KN	21056	Drahle XI-1	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Drahle, cz. dz. 52
KN	19138	Drahle-Bohoniki	[E] złożo zagospodarowane	Drahle, Bohoniki
KN	4459	Geniusze	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Geniusze
KN	7649	Geniusze II	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Podkamionka, cz. dz. 330, 331, 332, 333, 335
KN	8065	Geniusze III	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Geniusze
KN	8437	Geniusze IV	[T] złożo eksploatowane okresowo	Podkamionka
KN	20153	Geniusze IX	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Geniusze, cz. dz. 207, 208
KN	8616	Geniusze V	[T] złożo eksploatowane okresowo	Geniusze, cz. dz. 334
KN	15317	Geniusze VI	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Geniusze dz. 211/8,211/10,227
KN	16619	Geniusze VII	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Geniusze, dz. 218

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Opis położenia
KN	18965	Geniusze VIII	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Geniusze, Janowszczyzna, cz. dz. 218 (obręb Geniusze), cz. dz. 220 i 221 (obręb Janowszczyzna)
KN	15051	Gliniszcz Wielkie	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Gliniszcz Wielkie dz. 183/2
KN	18668	Gliniszcz Wielkie II	[E] złożo zagospodarowane	Gliniszcz Wielkie, dz. 183/2 (obręb 0011)
KN	20873	Gliniszcz Wielkie III	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Gliniszcz Wielkie
KN	10747	Hało	[E] złożo zagospodarowane	Hało (Hałe), cz. dz. 4/1, 4/2
KN	4458	Janowszczyzna	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Janowszczyzna, Geniusze, Igrły, Wysokie Laski, Słojniki, Jelenia Góra
KN	9450	Janowszczyzna II	[E] złożo zagospodarowane	Geniusze, dz./cz. dz. 205, 206/2, 207, 208, 224, 225, 226, 329; Igrły, dz. 32/1, 34/5
KN	12322	Janowszczyzna III	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, dz. 226, 41, 8/1
KN	13577	Janowszczyzna IV	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Igrły, dz. 32/2, 91/1, 93/1, 99/1, 99/2, 99/9, 100/2, 101/4, 101/6; Słojniki, dz. 372/2, 424, 245; Wysokie Laski, dz. 15/1
KN	19714	Janowszczyzna IV - pole A	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna
KN	16406	Janowszczyzna IX	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Janowszczyzna, cz. dz. 70/2, 71/2
KN	13578	Janowszczyzna V	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Geniusze, cz. dz. 224, 329
KN	14674	Janowszczyzna VI	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Janowszczyzna, cz. dz. 59
KN	15500	Janowszczyzna VII	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna dz. 55, 59, 60, 61/1, 61/2, 70/2, 71/1, 71/3, 154
KN	15321	Janowszczyzna VIII	[T] złożo eksploatowane okresowo	Janowszczyzna dz. 198
KN	16452	Janowszczyzna X	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, dz./cz. dz. 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204
KN	19586	Janowszczyzna XI	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, dz. 48/1, 51/1, 52/1, 53/1, cz. dz. 55, 59
KN	20431	Janowszczyzna XII	[E] złożo zagospodarowane	Janowszczyzna, cz. dz. 1/8, 8/1, 41, 42/5, 226, 236
KN	17500	Kamionka Stara	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. nr 795, Suchynicze dz. nr 475/2,
KN	21117	Kamionka Stara II	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. 629/1, 629/2, 703, 705, 707, 708, 712/3
KN	20356	Kamionka Stara III	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. 44, 45/1, 51/4, 51/5, 52, 54/1, 55, 56/1, 56/2, 56/3, 60/4, 61/2, 62/1, 62/4, 62/5, 64, 65, 67/1, 72, 74
KN	20912	Kamionka Stara IV	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, dz. 836
KN	5218	Kamionka-Drahle	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Kamionka Stara, Drahle, Bohoniki
KN	11350	Kamionka-Drahle 1	[Z] eksploatacja złoża zaniechana	Drahle, Stara Kamionka
KN	11688	Kamionka-Drahle 2	[T] złożo eksploatowane okresowo	Bobrowniki d.72-74,Kamionka st. d.469-475,Drahle d.303/1-2
KN	20872	Kamionka-Drahle 3	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Kamionka Stara, Kamionka Nowa, Drahle
KN	21621	Karcze	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Karcze, dz. 177/3
KN	4460	Kundzin	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Kundzin
KN	16242	Malawicze Dolne	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Malawicze Dolne dz. 102/7

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Kod	Id	Nazwa złoża	Stan zag. kopaliny głównej	Opis położenia
KN	21369	Pawełki	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Pawełki, dz. 417; Bilwinki, cz. dz. 6
KN	6877	Podkamionka	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	-
KN	14673	Podkamionka II	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Podkamionka, cz. dz. 243
KN	14966	Podkamionka III	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, dz. nr 358, 316, 317, 318/1, 318/2
KN	15499	Podkamionka IV	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Podkamionka, cz. dz. 243
KN	20353	Podkamionka IX	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, dz. 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249
KN	16725	Podkamionka V	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka
KN	16976	Podkamionka VI	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, cz. dz. 303, 304, 305, 306
KN	17421	Podkamionka VII	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Podkamionka dz. nr 229,230/3
KN	19308	Podkamionka VIII	[E] złożo zagospodarowane	Podkamionka, cz. dz. 328, 329
KN	9917	Sierbowce	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Sierbowce
KN	5205	Starowlany	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Starowlany (pole I), Gliniszcz Wielkie (pole II)
KN	4454	Zadworzany	[M] złożo skreślone z bilansu zasobów	Zadworzany
KN	5895	Zadworzany II	[P] złożo rozpoznane wstępnie	Kraśniany, Zadworzany, Poplawce
KN	5894	Zadworzany III	[E] złożo zagospodarowane	Kraśniany
KN	11087	Zadworzany IV	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Zadworzany, dz. 66, 67, 171, 173/1, 173/2, 422; Kraśniany, dz. 419, 420, 421
KN	13503	Zadworzany V	[R] złożo rozpoznane szczegółowo	Zadworzany, cz.dz.278,279,280,281,423; Kraśniany, cz.dz.444/1,445,446/3,447,448,479,488/4,488/6,488/7,
KN	11702	Zadworzany VI	[E] złożo zagospodarowane	Zadworzany, cz. dz. 288/1, 287/6, 287/5, 287/3

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 01.09.2025 r.)

Tabela 18. Aktualne obszary górnicze na terenie gminy Sokółka

Nazwa obszaru górniczego	Nr w rejestrze	Położenie
Drahle X	10-10/5/513	Drahle, dz. 27/1, 28/3, 33, 34, 35/2, 36/1, 36/2, 36/3
Genusze IV/1	10-10/6/550	Podkamionka, dz. 322-324, 327
Podkamionka VI/1	10-10/5/512a	Podkamionka, dz. 303-306
Janowszczyzna II/1 - pole D	10-10/6/631a/b	Genusze, dz. 224-226, 329; Igrzyły, dz. 32/1, 34/5
Drahle-Bohoniki	10-10/7/737b	Drahle, Bohoniki
Janowszczyzna X/4 - pole C	10-10/5/494c/a	Janowszczyzna, dz. 197, cz. dz. 198
Kamionka Stara III - pole A	10-10/9/911/a	Kamionka Stara, dz. 51/4, 51/5, 52, 54/1, 55, 56/1, 56/2, 56/3
Kamionka Stara III - pole E	10-10/9/911/e	Kamionka Stara, dz. 74
Drahle III - Pole A/2	10-10/3/232a/a	Drahle i Bohoniki
Podkamionka IX	10-10/8/805	Podkamionka, dz. 244, 245, 246, 247
Bilwinki II/1	10-10/8/842a	Bilwinki, dz. 6

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa obszaru górniczego	Nr w rejestrze	Położenie
Bobrowniki-Drahle Pole 2	10-10/7/657b/c	Bobrowniki, dz. 109/2
Hało	10-10/2/162	Hało, dz. 4/1, 4/2
Podkamionka V	10-10/5/477	Podkamionka, dz. 312
Drahle VIII - Pole B1	10-10/5/510a/b	Drahle, dz. 284
Podkamionka III/1	10-10/5/409a	Podkamionka, dz. 316, 317, 318/1, 318/2, 358
Bohoniki IV/a	10-10/7/768a/a	Bohoniki, cz. dz. 24/2, 25/2
Bohoniki IV/b	10-10/7/768a/b	Bohoniki, dz. 24/8
Kamionka - Drahle I	10-10/4/298	Drahle, Kamionka Nowa, Kamionka Stara
Bobrowniki-Drahle Pole 1a-d	10-10/7/657b/a	Bobrowniki, dz. 34/4, 34/7, 74/8-9, 75/2, 76/4-5, 77/21, 111/1, 111/4-7, 112, 112/1, 112/3, 152, 169
Kamionka Stara III - pole B	10-10/9/911/b	Kamionka Stara, dz. 44, 45/1
Geniusze V	10-10/1/37	Podkamionka, dz. 334
Drahle VIII - Pole A/1	10-10/4/327	Drahle, dz. 268
Janowszczyzna VIII	10-10/4/377	Janowszczyzna, dz. 198
Kamionka-Drahle 2B	10-10/4/318b	Bobrowniki, Drahle, Kamionka Stara
Janowszczyzna XI	10-10/7/739	Janowszczyzna, dz. 48/1, 51/1, 52/1, 53/1, 55, 59
Janowszczyzna VII/1 - pole A+B	10-10/5/423b/a	Janowszczyzna, dz. 55, 59, 60, 61/1, 61/2
Janowszczyzna VII/1 - pole D	10-10/5/423b/b	Janowszczyzna, dz. 154
Bohoniki III	10-10/8/845	Bohoniki
Podkamionka VIII	10-10/8/846	Podkamionka, dz. 328, 329
Drahle XI	10-10/8/892	Drahle, dz. 24/3, 25, 53/1, 54-57
Drahle XI-1	10-10/9/907	Drahle, dz. 52
Zadworzany III	9/1/205	Kraśniany
Gliniszczce Wielkie II	10-10/6/623	Gliniszczce Wielkie, dz. 183/2
Zadworzany VIa	10-10/4/316a	Zadworzany, dz. 288/1, 287/6, 287/5, 287/3
Janowszczyzna IV/1 - pole A	10-10/8/788	Janowszczyzna, dz. 64/3, 64/4, 65/1, 65/2, 66/2, 67
Janowszczyzna XII - Pole A	10-10/8/850/a	Janowszczyzna, dz. 8/1, 226, 42/5
Janowszczyzna XII - Pole B	10-10/8/850/b	Janowszczyzna, dz. 1/8, 226, 41
Drahle III - Pole B/2	10-10/3/232a/b	Drahle i Bohoniki
Bobrowniki-Drahle Pole 3-3a/1	10-10/6/548b	Drahle, dz. 276, 277, 279/1, 281, 282, 348, 349, 350
Kamionka Stara III - pole C	10-10/9/911/c	Kamionka Stara, dz. 60/4, 61/2, 62/1, 62/4, 62/5, 64, 67/1, 65
Podkamionka VII	10-10/9/916	Podkamionka, dz. 229, 230/3
Bohoniki V	10-10/9/919	Bohoniki, część dz. 22/1
Drahle VIII - Pole A2	10-10/5/510a/a	Drahle, dz. 265, 266, 267/1, 267/2, 268, 270/3

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Nazwa obszaru górniczego	Nr w rejestrze	Położenie
Janowszczyzna II/1 - pole A+B	10-10/6/631a/a	Geniusze, dz. 205, 206/2, 207, 208
Janowszczyzna X/4 - pole D	10-10/5/494c/b	Janowszczyzna, dz. 200-204
Bobrowniki-Drahle Pole 1e	10-10/7/657b/b	Kamionka Stara, dz. 717, 718
Kamionka Stara III - pole D	10-10/9/911/d	Kamionka Stara, dz. 72

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 01.09.2025 r.)

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwośuwiskowej SOPO), na terenie gminy Sokółka nie występują osuwiska, ani tereny nimi zagrożone.

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywnej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalni lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Na obszarze gminy Sokółka gleby wysoczyznowe tworzą głównie piaski luźne i słabo gliniaste, piaski gliniaste lekkie, a także gliny średnie i lekkie. W obniżeniach dominują osady deluwialne i organiczne, zwłaszcza torfy występujące w dolinach rzek i zagłębieniach terenowych. Niewielki udział mają natomiast osady eoliczne. Gleby wysoczyznowe, wykorzystywane przede wszystkim jako grunty orne, odznaczają się niską żyznością. Dodatkową trudność w uprawie stanowią występujące kamienie oraz częste niedobory wody w okresie wegetacyjnym. W strukturze klas bonitacyjnych dominują gleby klasy IV (48%) i V (37%), gleby klas I i II nie występują, a klasa III stanowi jedynie około 2%. Na glebach gliniastych spotyka się kompleksy żytnie słabe, a na glebach biellicowych i brunatnych kompleksy żytnie dobre oraz pszenne wadliwe. Struktura zasiewów wskazuje na dominację zbóż (80% areалу) i ziemniaków (12%)³⁶.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek

³⁶ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka* przyjęte uchwałą nr LXIII/408/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 21 grudnia 2022 r.

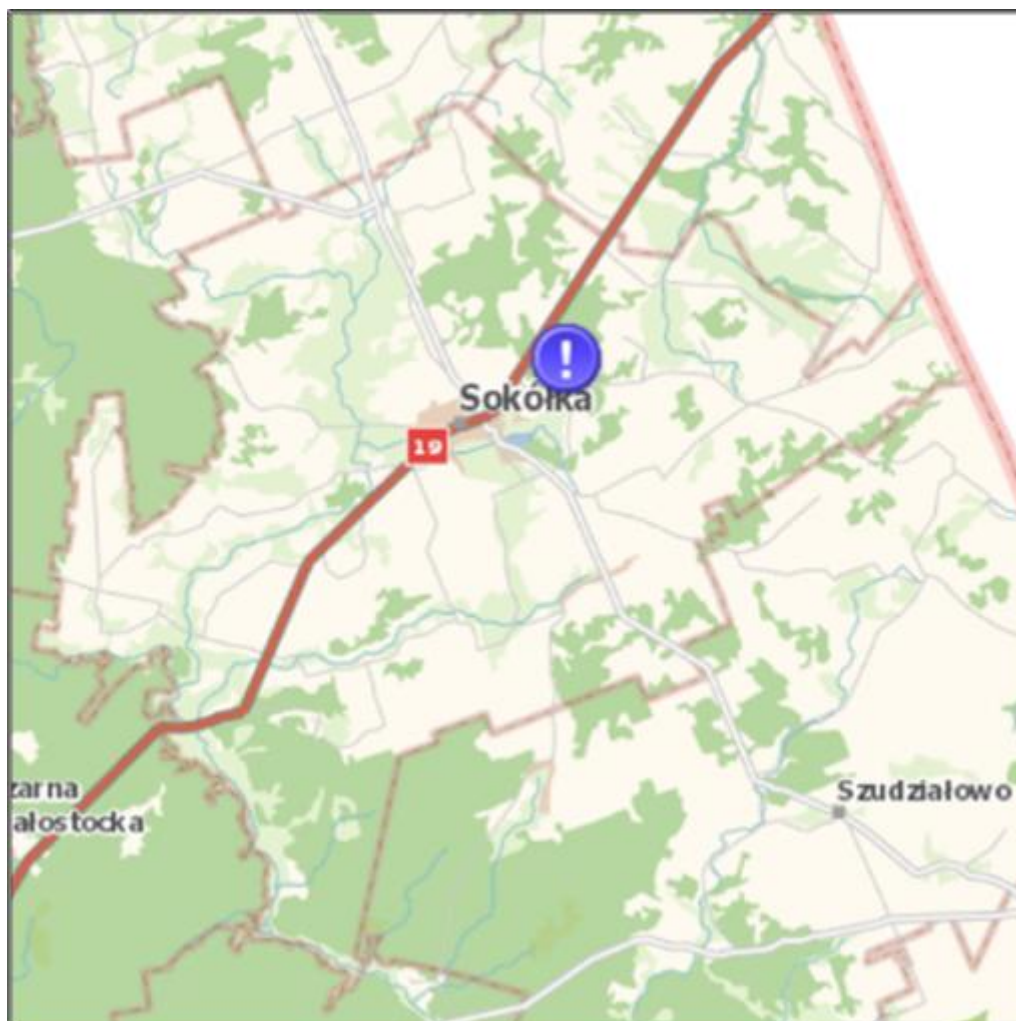
Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.).

Na obszarze gminy Sokółka nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

W rejonie Gminy Sokółka stwierdzono występowanie historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, którego źródłem były substancje ropopochodne. W glebie zidentyfikowano m.in. węglowodory w różnych frakcjach, takie jak benzyna, oleje mineralne, a także związki toksyczne – benzen, toluen, etylobenzen i ksyleny. Zanieczyszczenia te stanowią zagrożenie zarówno dla jakości gleby, jak i dla wód podziemnych. Obszar został objęty działaniami naprawczymi. Prowadzone są prace remediacyjne zmierzające do ograniczenia ryzyka środowiskowego i przywrócenia wartości użytkowych terenu. Wymaga on dalszego monitoringu oraz uwzględnienia w planach ochrony środowiska Gminy jako miejsce wymagające szczególnej kontroli i działań zapobiegawczych.

Rysunek 7. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

6.6. Zasoby przyrodnicze

Terenami leśnymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa znajdującymi się na terenie gminy Sokółka zarządza Nadleśnictwo Supraśl oraz Nadleśnictwo Czarna Białostocka podlegające pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Białymstoku. Drzewostan tworzony jest przez siedliska borowe i dębowe. Na terenie gminy znajduje się Puszcza Knyszyńska, w której przeważa bór iglasty wysoki, bór mieszany wielogatunkowy oraz bór iglasty podmokły. Na terenie Puszczy występuje Leśny Kompleks Promocyjny, który ma za zadanie promować zrównoważoną gospodarkę leśną, chronić zasoby w lasach oraz wpływać na rozwój turystyki³⁷.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy Sokółka zgodnie z danymi GUS na koniec 2024 r. wynosiła 6 680,14 ha. Natomiast lesistość na terenie gminy Sokółka wynosiła 21,10%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

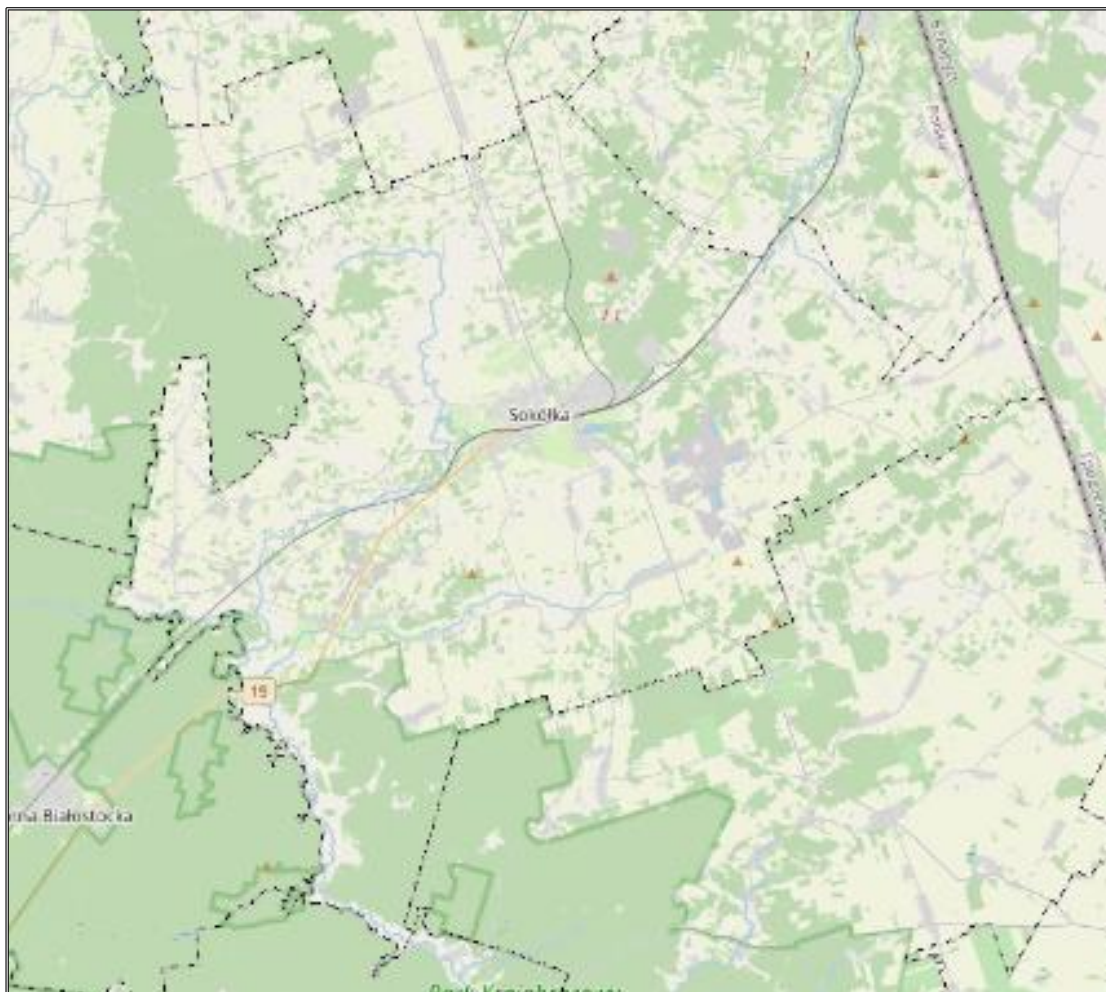
Tabela 19. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Sokółka

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	2024
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	6 680,14
lesistość w %	%	21,10
grunty leśne publiczne ogółem	ha	3 369,14
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	3 364,54
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3 293,57
grunty leśne prywatne	ha	3 311,00
Powierzchnia lasów		
lasy ogółem	ha	6 617,81
lasy publiczne ogółem	ha	3 306,81
lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	3 302,21
lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3 231,52
lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	15,86
lasy publiczne gminne	ha	4,00
lasy prywatne ogółem	ha	3 311,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 01.09.2025 r.)

³⁷ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Rysunek 8. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Sokółka

Legenda:

■ - obszary leśne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Zadrzewienia i obszary leśne są ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią gleby przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na obszarze gminy Sokółka znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat Przyrody „Kozłowy Ług”,
- Rezerwat Przyrody „Budzisk”,
- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska,

- Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska,
- 7 pomników przyrody.

Na terenie rezerwatów obowiązują zakazy zgodne z art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13).

Rezerwat Przyrody Kozłowy Ług – obszar o powierzchni 140,49 ha, znajdujący się w całości na terenie gminy Sokółka Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1997 r. nr 56, poz. 538). Obecnie obowiązującym aktem prawnym na terenie rezerwatu jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kozłowy Ług”. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych rozległego torfowiska niskiego w początkowym stadium sukcesji leśnej.

Tabela 20. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Kozłowy Ług”

Rodzaj rezerwatu	Torfowiskowy
Typ rezerwatu	Fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	Zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	Torfowiskowy (bagienny)
Podtyp ekosystemu	Torfowisk przejściowych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Rezerwat przyrody Budzisk - obszar o powierzchni 341,00 ha. Na terenie gminy Sokółka znajduje się obszar o powierzchni 18,50 ha. Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 marca 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1970 r. nr 11, poz. 97). Obecnie obowiązującym aktem prawnym na terenie rezerwatu jest zarządzenie nr 7/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Budzisk”. Natomiast na podstawie zarządzenia nr 26/2020 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 14 lipca 2020 r. wyznaczono szlak udostępniony dla ruchu pieszego i rowerowego w rezerwacie przyrody „Budzisk”. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie fragmentu Puszczy Knyszyńskiej z naturalnymi zbiorowiskami leśnymi, torfowiskowymi, łąkowymi i źródliskowymi.

Tabela 21. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Budzisk”

Rodzaj rezerwatu	Leśny
Typ rezerwatu	Fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	Zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	Leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	Lasów mieszanych nizinnych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Ponadto dla rezerwatu Budzisk ustanowiony został plan ochrony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 13 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Budzisk”.

Tabela 22. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu „Budzisk”

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków	Sposób eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1	zarastanie terenów otwartych z unikatowymi zbiorowiskami roślinnymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i owadów	usuwanie drzew i krzewów, wykaszanie
2	ekspansja obcych gatunków roślin	monitoring i usuwanie inwazyjnych gatunków roślin
3	niedostateczne odnawianie się niektórych gatunków (dąb, klon, wiąz, lipa) oraz zgryzanie nalotów i podrostów przez zwierzynę	posadzanie drzew na placówkach w przypadku pojawienia się wskutek naturalnych zaburzeń luk większych niż 0,5 ha; zabezpieczanie upraw przed zwierzyną; regulacja zagęszczenia i składu gatunkowego drzew na wybranych powierzchniach na korzyść (w zależności od siedliska) dębu, lipy, wiazu, jesionu i klonu, kosztem brzozy, osiki i świerka
4	zaśmiecanie terenu	coroczne zbieranie śmieci; edukacja społeczeństwa
5	kłusownictwo (ryby, ssaki, ptaki)	patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby parku krajobrazowego, nadleśnictwa i policji; zdejmowanie wnyków; edukacja społeczeństwa
6	zanieczyszczenie źródeł i cieków w rezerwacie przez nielegalne bimbrownie	likwidacja bimbrowni; patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby parku krajobrazowego, nadleśnictwa i policji

Źródło: zarządzenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska w Białymstoku z dnia 13 lipca 2016 r.

Rysunek 9. Położenie rezerwatów przyrody „Kozłowy Ług” i „Budzisk” na terenie gminy Sokółka

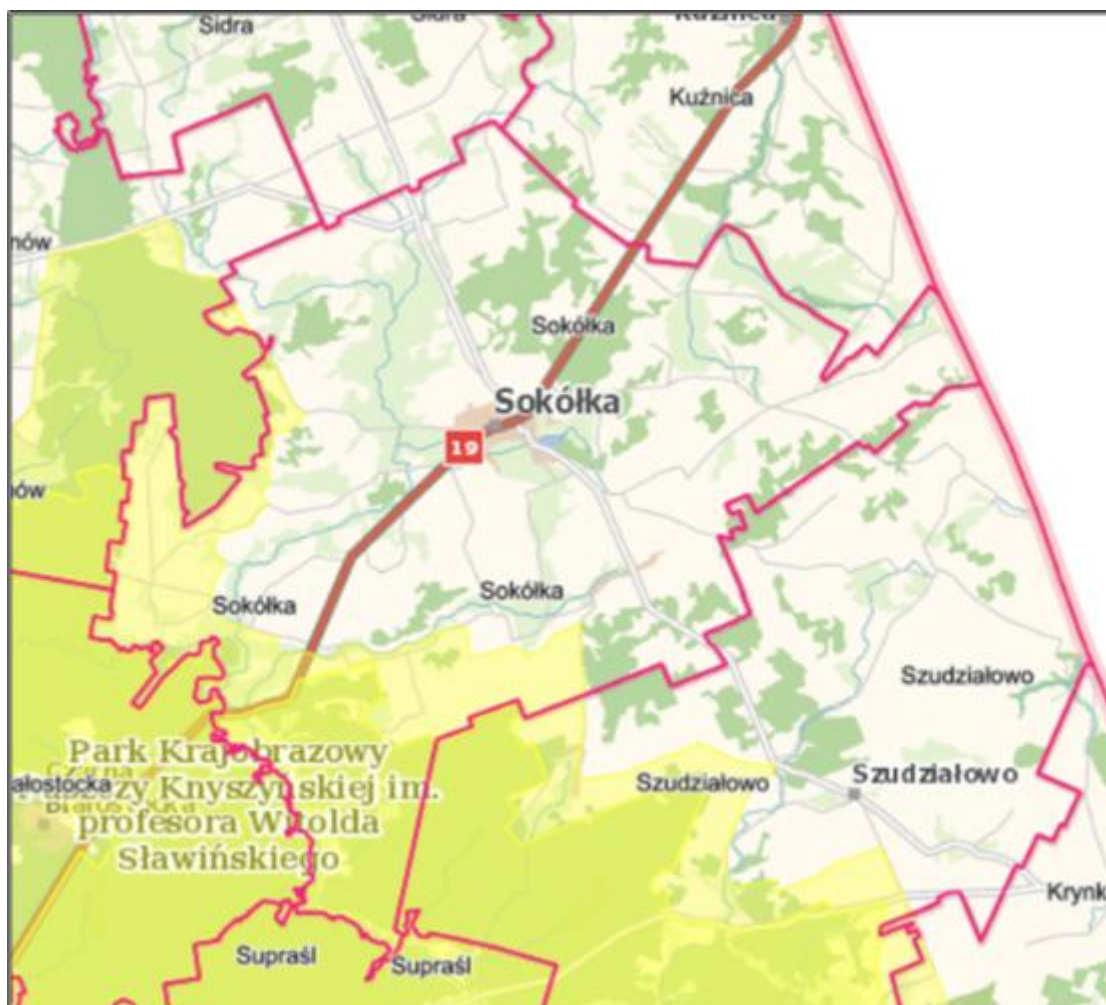
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego - utworzony został na mocy uchwały nr XXVI/172/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku (Dz. Urz. Woj. Biał z 1988, Nr 9, poz. 94). Zajmuje on powierzchnię 72 860,17 ha a jego otulina 53 827,54 ha. Na terenie gminy Sokółka zajmuje powierzchnię 3 037,50 ha a jego otulina 4 739,08 ha. Położony jest w województwie podlaskim, na terenie powiatów: białostockiego, monieckiego i sokólskiego. Szczególnym celem ochrony Parku jest:

- ochrona zasobów przyrody Puszczy Knyszyńskiej obejmująca ekosystemy leśne, bagienne, dolin rzecznych oraz inne cenne obszary,
- zachowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
- ochrona wartości historyczno-kulturowych Parku,
- ochrona krajobrazu Parku,
- rozwijanie turystyki i rekreacji Parku,
- tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej.

Ponadto na terenie Parku obowiązuje plan ochrony ustanowiony rozporządzeniem nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548).

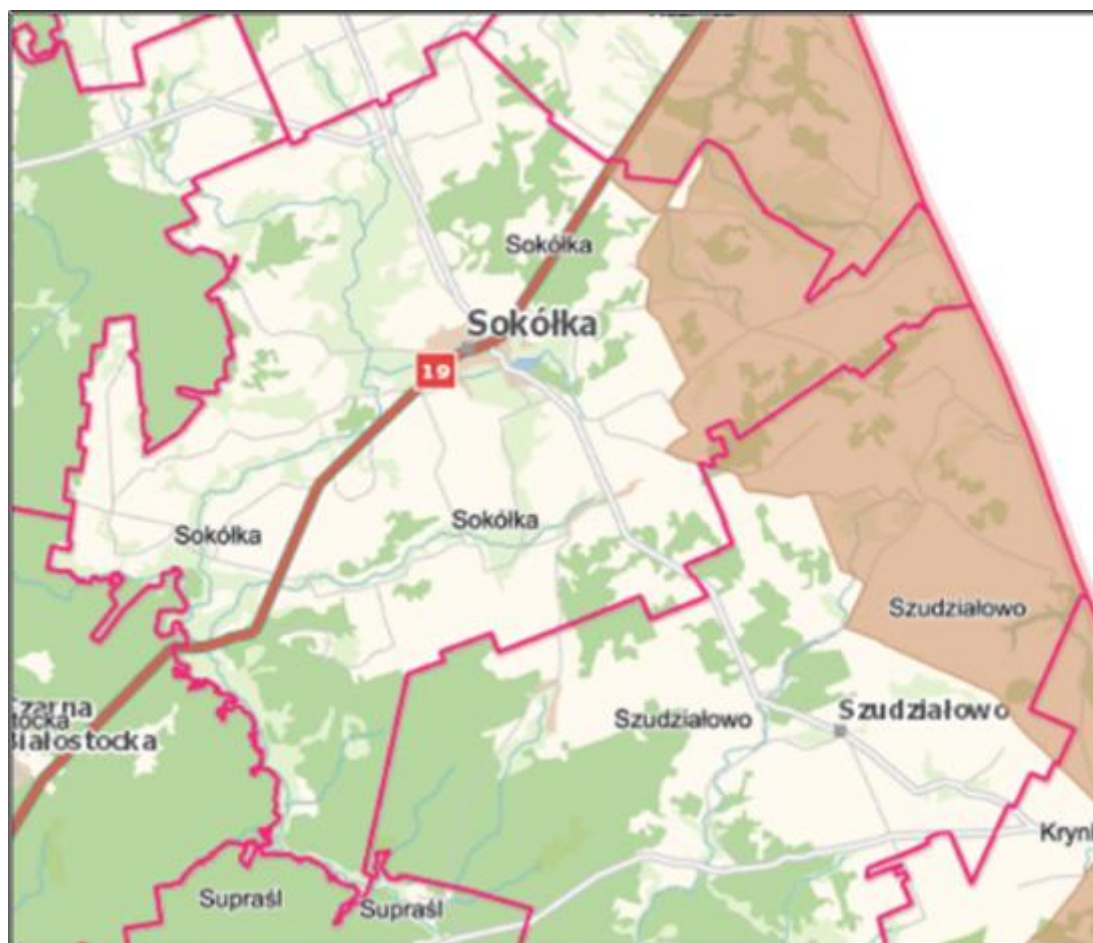
Rysunek 10. Położenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie – zajmuje powierzchnię 38 209,80 ha. Na terenie gminy Sokółka zajmuje powierzchnię ok. 4 535,12 ha. Powstał na mocy uchwały nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego (Dz. Urz. z 1986 r. nr 12, poz. 128). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XXIII/204/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 1505). Znajduje się na terenie województwa podlaskiego. Położony jest na terenie powiatów: białostockiego i sokólskiego. Obejmuje swoim obszarem gminy: Szudziałowo, Sokółka, Kuznica, Krynki oraz Gródek. Celem obszaru jest czynna ochrona ekosystemów, która polega na zachowaniu różnorodności biologicznej terenów rozciągających się na wschód od Puszczy Knyszyńskiej, wyróżniających się rzeźbą terenu, wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi.

Rysunek 11. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska (PLH 200006) – specjalny obszar ochrony siedlisk (dyrektywa siedliskowa), który obejmuje powierzchnię 136 084,43 ha. Na terenie gminy Sokółka obejmuje powierzchnię ok. 2 928,60 ha. Obszar został utworzony decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Knyszyńska (PLH200006) (Dz. U. z 2021 r. poz. 473). Obszar położony jest w województwie podlaskim, na terenie powiatów: białostockiego, monieckiego i sokólskiego. Ostoja swoją ochroną obejmuje obszar Puszczy Knyszyńskiej. Rzeźba terenu jest urozmaicona. Obszar charakteryzuje się występowaniem wielu źródeł, dzięki występowaniu ok. 450 wypływów wód podziemnych, w postaci źródeł. Na terenie ostoi dominują lasy naturalne, które w przewadze tworzą drzewa iglaste. Lasy są mieszane, z gatunków liściastych dominują tu grądy, olsy, sosnowo-brzozowe lasy bagienne, olchy i jesiony. Ostoję zamieszkuje 12 rodzajów siedlisk przyrodniczych – bory i lasy bagienne, łąki użytkowane ekstensywnie

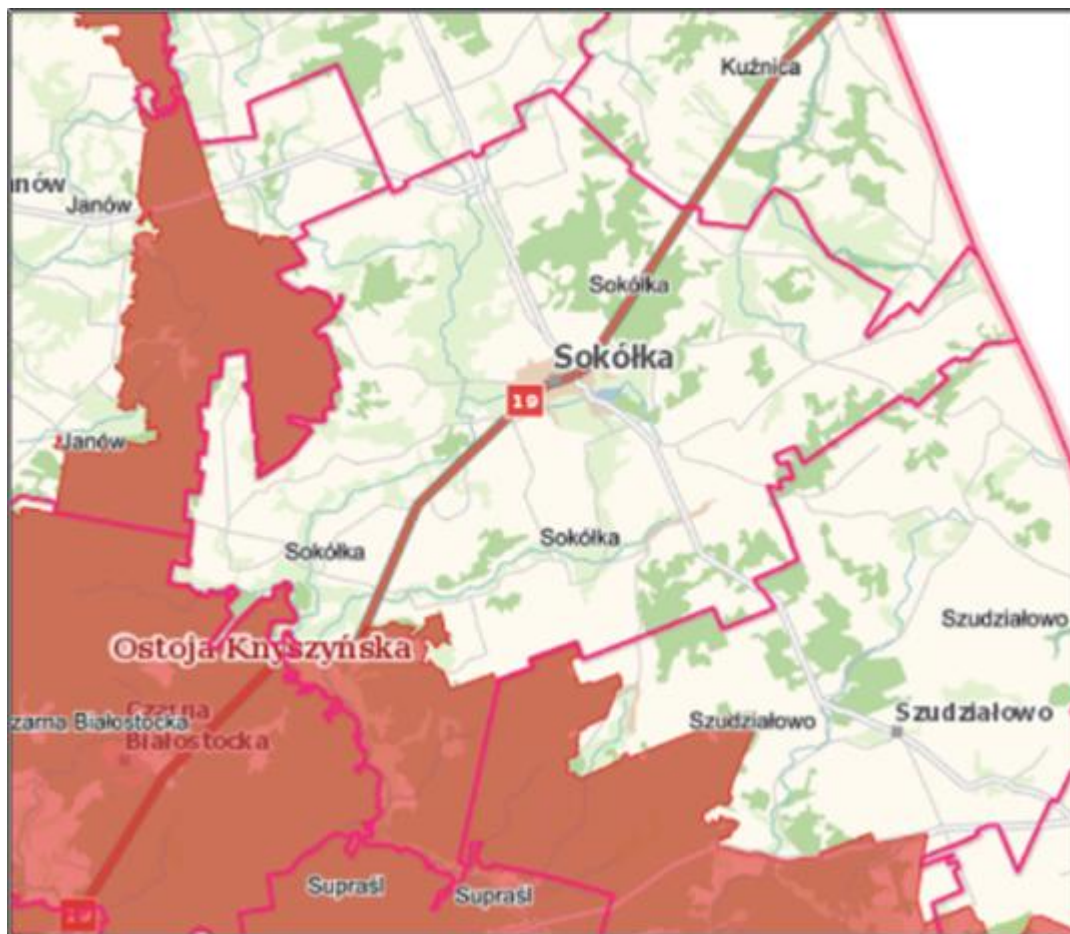
i torfowiska wysokie. Występują tu cenne gatunki roślin borealnych i górskich. W obszarze rośnie 6

gatunków roślin cennych dla ochrony przyrody w Europie, m.in. rzepik szczeciniasty. Na terenie obszaru rośnie także relikt glacialny - chamedafne północna. W związku z objęciem ochroną Pyszczy Knyszyńskiej, na terenie ostoi zamieszkuje tamtejsza fauna, m.in. wilki i rysie oraz objęte szczególną ochroną - żubry. Na terenie ostoi stwierdzono bytowanie 43 gatunków zwierząt cennych dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy. Ostoja stanowi też ochronę dla ptaków, w szczególności dla włośchatki, jarzębka i dzięcioła trójpalczastego, orlika krzykliwego, dzięcioła biało brzietego, muchołówki białoszyjej, muchołówki małej i trzmielojada. Ostoja Knyszyńska jest także ważnym stanowiskiem motyla – modraszka eroides³⁸.

Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2014 r. Poz. 2431), zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 lutego 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2020 r. Poz. 844) i zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2022 r. Poz. 1480).

³⁸ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Rysunek 12. Położenie Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

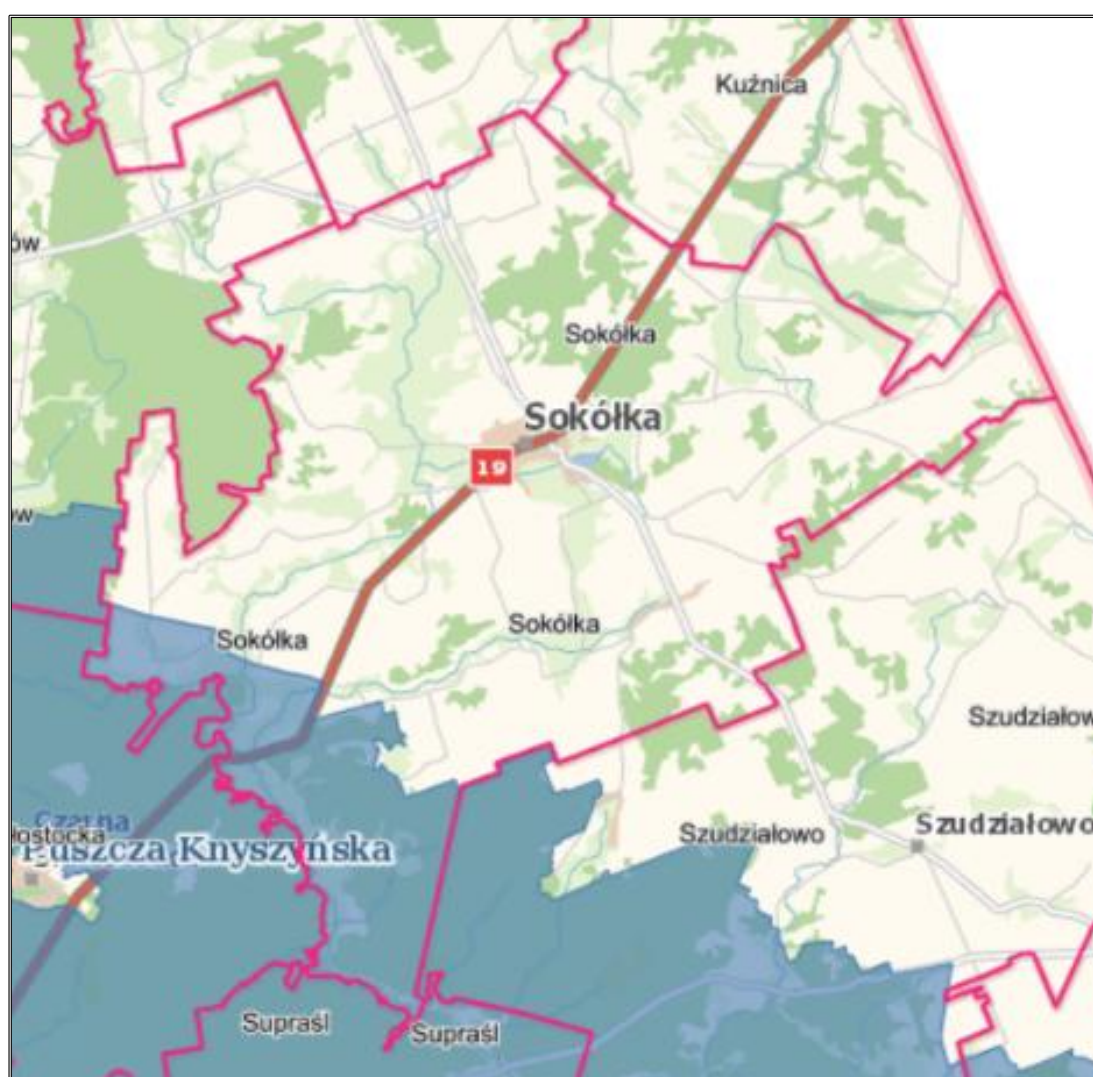
Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (PLB200003) - obszar specjalnej ochrony ptaków (dyrektywa ptasia), który obejmuje powierzchnię 139 590,23 ha. Na terenie gminy Sokółka obejmuje powierzchnię ok. 4 410,00 ha. Obszar został utworzony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133). Obszar znajduje się w województwie podlaskim, na obszarze powiatów białostockiego, monieckiego i sokólskiego. Swoją ochroną obejmuje ona Puszcę Knyszyńską. Obszar charakteryzuje się występowaniem wielu źródeł, dzięki występowaniu ok. 450 wypływów wód podziemnych, w postaci źródeł. Obszar charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu. Na terenie ostoi dominują lasy naturalne, które w przewadze tworzą drzewa iglaste. Na terenie obszaru występują także tereny zmienione antropologicznie oraz tereny bagienne i torfowiska. Teren obszaru Natura 2000 stanowi ochronę dla 38 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W czasie lęgów obszar stanowi ostoję dla błotniaka łąkowego, błotniaka zbożowego, bociana czarnego, trzmielojada, orlika krzykliwego, gadożera, cietrzewia,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

dubelta, dzięcioła białogrzbietego, dzięcioła trójpalczastego, puchacza, sowy błotnej, włośчатки, kraski oraz zimorodka³⁹.

Dla obszaru obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB 200003 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2014 r. Poz. 1967) i zmieniony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003 (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2024 r. Poz. 815).

Rysunek 13. Położenie Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska na terenie gminy Sokółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 01.09.2025 r.)

³⁹ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

Pomniki przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13) **pomnikami przyrody** są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

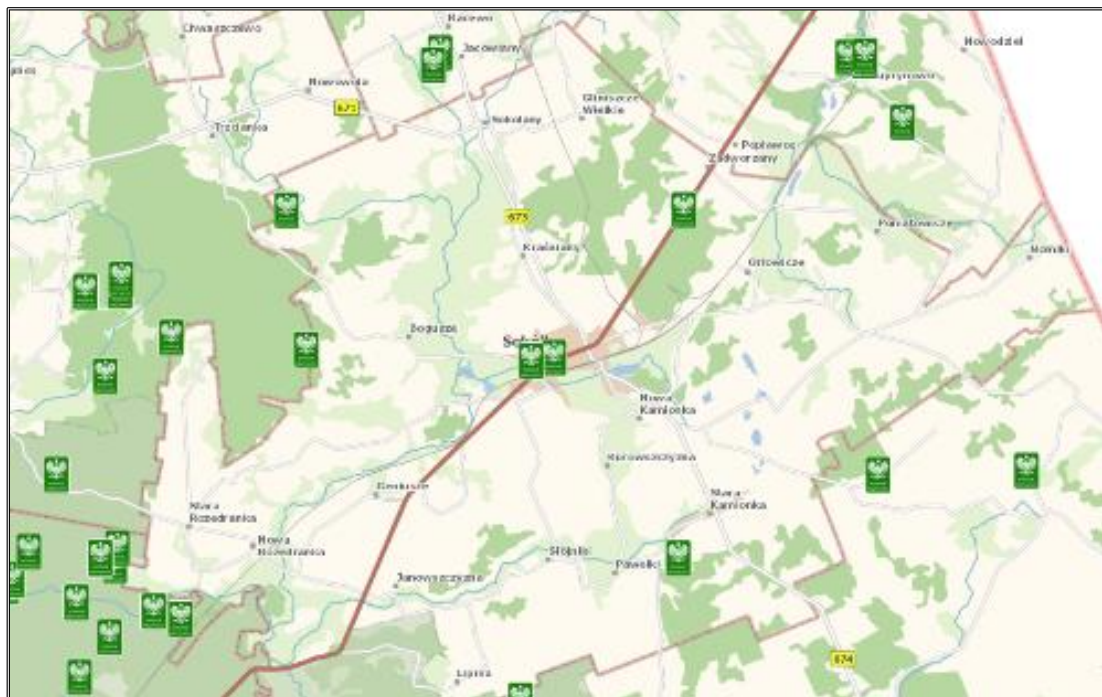
Zgodnie z wykazem pomników przyrody na terenie gminy Sokółka znajduje się 7 pomników przyrody. Ich opis zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 23. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Sokółka

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Wieloobiektowy	Inny	4 Głazy narzutowe	przy drodze Białystok-Kuźnica 239+670	Uchwała Nr XXX/298 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dn. 26.07.1955 r. w sprawie uznania niektórych przedmiotów za pomniki przyrody (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 31.12.1955 r., Nr 7, poz 85)
2.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	w parku miejskim przy ul. Grodzieńskiej	Uchwała Nr XXXVI/320 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dn. 19.11.1957 r. w sprawie uznania niektórych przedmiotów za pomniki przyrody (Dz.Urz.WRN w Białymstoku z dn. 5.12.1957 r., Nr 4, poz 16)
3.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	na skraju oddziału 71a / 71b	Zarządzenie Nr 51/86 Wojewody Białostockiego z dn. 30.12.1986 r. w sprawie uznania niektórych tworów za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz.Urz.Woj.Biało. z dn. 31.12.1986 r., Nr 22, poz. 246)
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	oddział 229 g	Rozporządzenie Nr 10/96 Wojewody Białostockiego z dn. 29.11.1996r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 2.12.1996 r., Nr 38, poz. 137)
5.	Jednoobiektowy	Drzewo	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	-	Rozporządzenie Nr 10/96 Wojewody Białostockiego z dn. 29.11.1996r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 2.12.1996 r., Nr 38, poz. 137)
6.	Wieloobiektowy	Grupa Drzew	3 Lipy drobnolistne - Tilia cordata	-	Rozporządzenie Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dn. 17.11.1994 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. Woj. Biało. z dn. 18.11.1994 r., Nr 18, poz. 93)
7.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb bezszypułkowy - Quercus petraea	na terenie działki nr 71/24, obręb Sokółka.	Uchwała Nr LV/407/14 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 1415)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> (dostęp: 02.09.2025 r.)

Rysunek 14. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 1

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 03.09.2025 r.)

Rysunek 15. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 2

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 03.09.2025 r.)

Unikatowe połączenie malowniczych Wzgórz Sokólskich z pagórkowatym terenem polodowcowym, urokliwe doliny rzeczne (jak rzeki Sokółka) oraz rozległe kompleksy leśne Puszczy Knyszyńskiej (z bogatą florą i fauną) oraz zachowany, tradycyjny wiejski krajobraz kulturowy z drewnianą zabudową, czyni region idealnym dla turystyki przyrodniczej, pieszej i rowerowej.

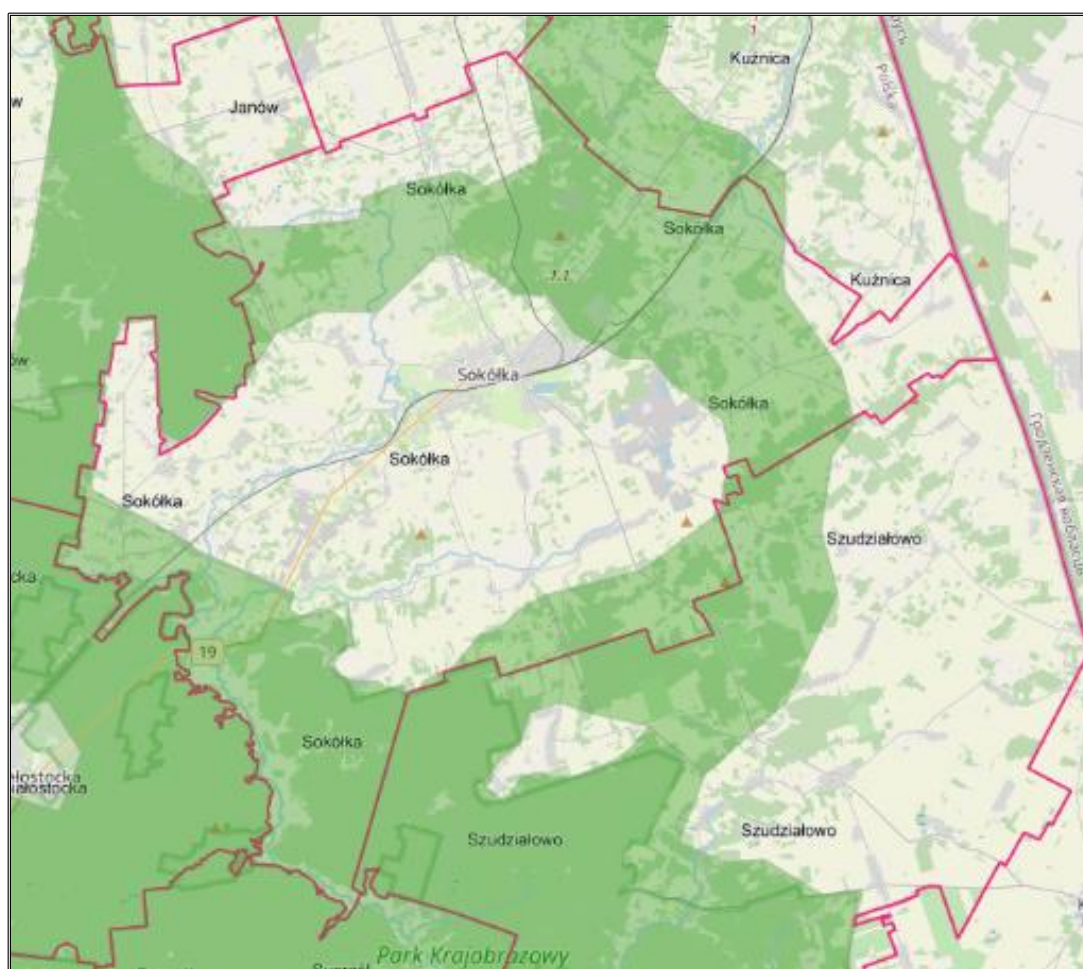
Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 na terenie gminy Sokółka zlokalizowane są 2 korytarze ekologiczne:

- Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Wschód (KPn-3E);
- Puszcza Knyszyńska (GKPn-3).

Rysunek 16. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Wschód i Puszcza Knyszyńska

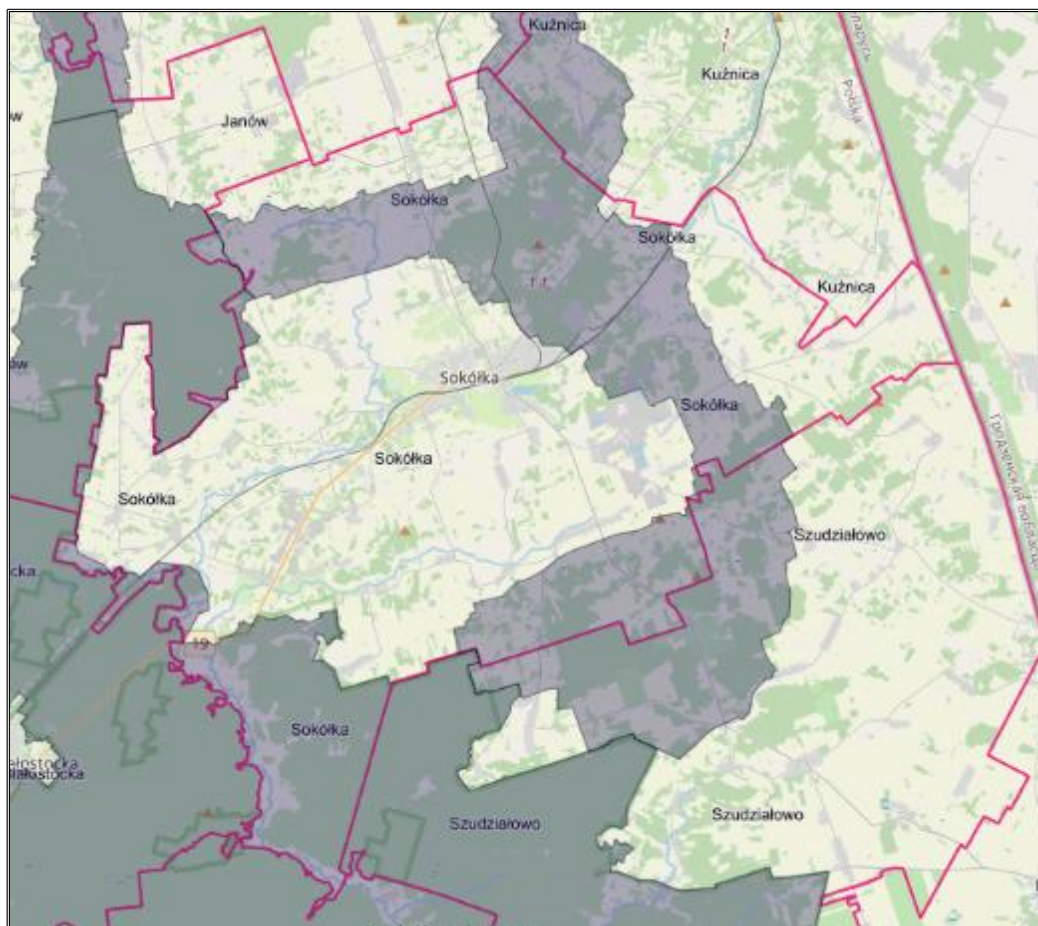

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 02.09.2025 r.)

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 na terenie gminy Sokółka również zlokalizowane są 2 korytarze ekologiczne:

- Wzgórza Sokólskie (KPn-3E);
- Puszcza Knyszyńska (GKPn-3).

Rysunek 17. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka Wzgórza Sokólskie i Puszcza Knyszyńska

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 02.09.2025 r.)

Na obszarze gminy spotkać można żubra, wilka, rysia, bobra, łosia, jelenia, sarnę i dzika. Puszcze Knyszyńską zamieszkuje około 50 gatunków ssaków, dzięki czemu flora gminy jest urozmaicona. Z drapieżników można tu spotkać wilka, rysia, lisa, borsuka, norki, kuny leśne, tchórze i łasice. Dość liczną grupę stanowią gryzonie, które reprezentowane są przez karczownika ziemnowodnego, nornika północnego, nornika burego, mysz zaroślową, badylarkę, wiewiórkę, smużkę, mysz leśną, nornika zwyczajnego, nornicę rudą i orzesznicę. Żyje tu także: zając szarak i bielak, kret, jeź i ryjówka. Puszcze zamieszkuje ponad 150 gatunków ptaków, dzięki czemu można je spotkać na terenie gminy. Z gatunków wodno-błotnych spotkać można m.in. perkozy, kaczki, bąki, bociany białe, bociany czarne, żurawie, a także: wodniki, kropiatki, zielonki, derkacze czy kokoszki. Obserwuje się także istnienie kolonii jaskółek brzegówek. Licznie występuje bocian biały⁴⁰.

Na terenie gminy Sokółka poważnym problemem są inwazyjne gatunki obce, które wypierają rodzime gatunki roślin i zwierząt oraz zakłócają równowagę ekosystemów. Wśród nich można wyróżnić:

— Norka amerykańska;

⁴⁰ Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 przyjęty uchwałą nr LIV/357/2022 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 czerwca 2022 r.

- Moczarka kanadyjska;
- Robinia akacjowa;
- Niecierpek drobnokwiatowy;
- Dąb czerwony;
- Klon jesionolistny;
- Czeremcha amerykańska.

6.7. Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zagrożenie wystąpienia poważnej awarii może być związane z transportem substancji niebezpiecznych. W przypadku incydentu z udziałem autocystern, istnieje ryzyko skażenia obszarów znajdujących się w pobliżu trasy przejazdu. W sytuacji większego zagrożenia substancje te mogą przedostać się do wód powierzchniowych lub wniknąć w głąb gruntu. Kontrolę nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych sprawuje wojewoda. Szczegółowe przepisy dotyczące przewozu substancji niebezpiecznych zawarte są w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2024 poz. 643). Poważne zagrożenie dla gminy Sokółka stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na jej terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na terenie gminy skupiony jest na drodze krajowej nr 19 oraz drogach wojewódzkich nr 671, 673 oraz 674. Ruch kolejowy natomiast skupiony jest na liniach kolejowych nr 6, 40, 57, 922 oraz 923. Należy zatem mieć na uwadze aspekt zagrożenia w trakcie planowania inwestycji. Bardzo ważne jest również właściwe wyposażenie i przygotowanie jednostek reagowania, tj. Straży Pożarnej i Policji.

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Na terenie gminy Sokółka funkcjonują 3 zakłady przemysłowe o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej (ZDR), które stwarzają potencjalne wysokie zagrożenie dla środowiska naturalnego gminy. Są to:

- BARTER sp. z o.o. Terminal przeładunkowy w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 2, 16-100 Sokółka;
- Orlen Paliwa sp. z o.o. Terminal Gazu Płynnego w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka;
- PKN ORLEN S.A. Terminal Paliw w Sokółce, Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka.

Zakłady te znajdują się na terenie działania Komendy Powiatowej PSP w Sokółce⁴¹.

Na terenie gminy, w ostatnich latach nie odnotowano poważnych awarii, jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów, jak i w transporcie towarów niebezpiecznych⁴².

6.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Poniżej przedstawiono najistotniejsze problemy w zakresie ochrony środowiska występujące na terenie gminy Sokółka w poszczególnych obszarach interwencji.

Ochrona klimatu i jakości powietrza

Istotnym problemem środowiskowym na terenie gminy Sokółka są przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu zarówno w zakresie ochrony zdrowia ludzi, jak i ochrony roślin (klasa D2). Dodatkowo na jakość powietrza negatywnie oddziałuje emisja zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ciepła, w których stosowane są paliwa stałe, takie jak węgiel i paliwa węglowodorkowe. Źródłem zanieczyszczeń powietrza jest również transport drogowy, związany z przebiegiem przez Gminę drogi krajowej nr 19 oraz dróg wojewódzkich.

Zagrożenia hałasem

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Sokółka jest hałas komunikacyjny generowany przez ruch pojazdów na drodze krajowej nr 19 oraz drogach wojewódzkich nr 671, 673 i 674, a także przez linie kolejowe przebiegające przez obszar gminy.

Pola elektromagnetyczne

Problemy środowiskowe na terenie gminy Sokółka wiążą się z infrastrukturą elektroenergetyczną obejmującą linie wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

⁴¹ Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

⁴² Raport o stanie Gminy Sokółka za rok 2024

Gospodarowanie wodami

Istotnym problemem środowiskowym jest zróżnicowany stan JCWP na terenie gminy Sokółka. Część cieków charakteryzuje się umiarkowanym lub słabym stanem ekologicznym. Dodatkowo Gmina doświadcza zjawisk suszy oraz lokalnych podtopień związanych z intensywnymi opadami deszczu.

Gospodarka wodno-ściekowa

Do kluczowych problemów należy niski stopień skanalizowania Gminy Sokółka, szczególnie na obszarach wiejskich oraz występowanie licznych zbiorników bezodpływowych. Sytuacja ta stwarza ryzyko przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, co może prowadzić do pogorszenia jakości wód.

Zasoby geologiczne i gleby

Na terenie gminy Sokółka występuje znaczna liczba udokumentowanych złóż kopalin, w tym kruszyw naturalnych oraz surowców ilastych. Ich eksploatacja może powodować przekształcenia powierzchni terenu, degradację gleb oraz lokalne zmiany stosunków wodnych, zwłaszcza w sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo i objętych formami ochrony przyrody. Dodatkowym problemem jest brak stałego monitoringu jakości gleb na obszarze gminy.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Istotnym problemem środowiskowym pozostaje obecność wyrobów zawierających azbest. Dodatkowym wyzwaniem jest dalsze zwiększanie poziomu recyklingu oraz ograniczanie ilości odpadów niesegregowanych.

Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy Sokółka występują liczne formy ochrony przyrody, w tym rezerваты przyrody, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie oraz obszary Natura 2000. Najistotniejsze problemy dotyczą presji antropogenicznej na te obszary, wynikającej z rozwoju infrastruktury, zmian w użytkowaniu gruntów, presji rolniczej oraz emisji zanieczyszczeń. Czynniki te mogą prowadzić do fragmentacji siedlisk, pogorszenia ich stanu oraz zmniejszenia bioróżnorodności.

Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie gminy Sokółka funkcjonują zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowych oraz przebiegają szlaki transportowe substancji niebezpiecznych. Potencjalne ryzyko wystąpienia poważnych awarii stanowi zagrożenie dla środowiska, w tym dla wód, gleb oraz obszarów przyrodniczo cennych.

7. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji Programu

Brak realizacji zaplanowanych w ramach Programu działań może skutkować stopniowym pogorszeniem się stanu środowiska przyrodniczego, co może wpłynąć na:

- pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego z powodu nasilającego się problemu niskiej emisji,
- pogorszenie klimatu akustycznego oraz wzrost liczby mieszkańców narażonych na nadmierne natężenie hałasu,
- narażenie mieszkańców na ponadnormatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych,
- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie gleb ściekami komunalnymi,
- degradację środowiska poprzez w wyniku nieefektywnego gospodarowania odpadami,
- zaniedbanie terenów zielonych,
- pogorszenie zdrowia i jakości życia mieszkańców.

Analizując powyższe podpunkty, można stwierdzić, że brak podjęcia zaplanowanych działań może wywierać negatywną presję na środowisko przyrodnicze, a w konsekwencji do jego degradacji.

Pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego

Brak realizacji działań ukierunkowanych na ograniczenie niskiej emisji, w szczególności modernizacji indywidualnych źródeł ciepła oraz poprawy efektywności energetycznej budynków, może skutkować dalszym wzrostem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Emisje pochodzące z kotłów opalanych paliwami stałymi, a także z transportu drogowego, mogą prowadzić do zwiększenia stężeń pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, tlenków azotu oraz dwutlenku węgla. W efekcie może dochodzić do występowania epizodów smogowych, szczególnie w sezonie grzewczym. Pogarszająca się jakość powietrza negatywnie oddziałuje zarówno na zdrowie mieszkańców, jak i na środowisko przyrodnicze, w tym na roślinność oraz obszary objęte formami ochrony przyrody.

Pogorszenie klimatu akustycznego

W przypadku braku działań ograniczających hałas komunikacyjny, takich jak usprawnienia organizacji ruchu, rozwój infrastruktury transportowej o niższej uciążliwości akustycznej czy stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu, może dojść do pogorszenia klimatu akustycznego. Szczególnie narażone będą tereny zlokalizowane w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu oraz linii kolejowych. Długotrwałe narażenie na hałas, zwłaszcza w obszarach o dużym natężeniu ruchu drogowego lub kolejowego, prowadzi do wzrostu poziomu stresu, podwyższenia ciśnienia krwi oraz zwiększonego ryzyka chorób serca i udarów.

Narażenie mieszkańców na oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Brak systematycznego monitoringu pól elektromagnetycznych oraz nieuwzględnianie tego zagadnienia w planowaniu przestrzennym może prowadzić do lokalnego zwiększenia narażenia mieszkańców na oddziaływanie pól elektromagnetycznych. Dotyczyć to może przede wszystkim obszarów zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanych w pobliżu infrastruktury elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej. Sytuacja taka może powodować narastanie obaw społecznych oraz obniżenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Zaniechanie działań w zakresie rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej oraz ochrony zasobów wodnych może skutkować dalszym pogarszaniem się stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Brak odpowiedniego oczyszczania ścieków oraz niekontrolowane odprowadzanie zanieczyszczeń może prowadzić do eutrofizacji cieków i zbiorników wodnych, degradacji ekosystemów wodnych oraz obniżenia różnorodności biologicznej. W dłuższej perspektywie może to również zwiększać ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych, stanowiących źródło zaopatrzenia ludności w wodę.

Zanieczyszczenie i degradacja gleb

Brak poprawy systemu gospodarki ściekowej oraz niewłaściwe użytkowanie gruntów mogą prowadzić do zanieczyszczenia i degradacji gleb. Szczególnie narażone są obszary wiejskie, gdzie funkcjonują zbiorniki bezodpływowe oraz prowadzone jest intensywne użytkowanie rolnicze. Zanieczyszczenia gleb mogą prowadzić do obniżenia ich jakości, zmniejszenia plonów oraz pośredniego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, a także na zdrowie ludzi poprzez łańcuch pokarmowy.

Degradacja środowiska w wyniku nieefektywnej gospodarki odpadami

Brak działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, zwiększania poziomów recyklingu oraz usuwania wyrobów zawierających azbest może prowadzić do dalszego narastania problemów związanych z gospodarką odpadami. Skutkiem tego może być powstawanie dzikich wysypisk, zanieczyszczenie gleby, wód i powietrza oraz pogorszenie estetyki krajobrazu. Niewłaściwe składowanie i spalanie odpadów prowadzą do emisji szkodliwych gazów, które mają negatywny wpływ na jakość powietrza, zdrowie ludzi i zwierząt oraz przyczyniają się do zmian klimatycznych.

Degradacja terenów zielonych i zasobów przyrodniczych

Zaniechanie działań ochronnych i pielęgnacyjnych może prowadzić do stopniowej degradacji terenów zielonych oraz zasobów przyrodniczych Gminy. To natomiast skutkuje fragmentacją siedlisk, zmniejszeniem bioróżnorodności oraz pogorszeniem stanu siedlisk i gatunków, w tym na obszarach objętych formami ochrony przyrody. Dodatkowo brak działań sprzyjających zachowaniu ciągłości ekologicznej może pogłębiać negatywne zmiany w środowisku przyrodniczym.

Pogorszenie zdrowia i jakości życia mieszkańców

Sumaryczny wpływ pogarszającego się stanu środowiska, obejmującego jakość powietrza, wód, gleb, klimat akustyczny oraz stan terenów zielonych, może prowadzić do obniżenia jakości życia mieszkańców. Wzrost presji środowiskowej może negatywnie wpływać na warunki zamieszkania, wypoczynku oraz poczucie bezpieczeństwa ekologicznego, a w dłuższej perspektywie zmniejszać atrakcyjność osiedleńczą i rozwojową Gminy.

8. Przewidywane oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

8.1 Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Analiza zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 wykazała, że Program nie obejmuje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

8.2 Przewidywane oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko

W stosunku do każdego przedsięwzięcia ujętego w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (obszary chronione, w tym obszary Natura 2000, różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne). Należy jednak zwrócić uwagę, że dokładne oddziaływania na środowisko poszczególnych zadań będzie można określić dopiero w oparciu o sprecyzowane dane projektowe na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji. Przedmiotowy Program zawiera ogólne ramy planowanych do realizacji przedsięwzięć i w chwili ich opracowania nie są znane szczegółowe parametry techniczne i lokalizacyjne wszystkich działań.

Na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdza o konieczności lub nie, przeprowadzenia pełnej procedury środowiskowej, w tym o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zakres raportu określa art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Celem raportu jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach wydawane są dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na

środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Ocenę oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tzw. macierzy skutków środowiskowych. W zbiorczej tabeli przedstawiającej przewidywane znaczące oddziaływania zastosowano następujące oznaczenia:

- **(+)** – realizacja działania spowoduje pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(-)** – realizacja działania spowoduje negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,
- **(+/-)** – realizacja działania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie różnych aspektów analizowanego zagadnienia,
- **(0)** – realizacja działania nie wpływa w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(+/0)** – realizacja działania może spowodować pozytywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(-/0)** – realizacja działania może spowodować negatywne oddziaływanie lub nie będzie wpływać w sposób zauważalny na analizowane zagadnienie,
- **(N)** – brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania i skutków, są one zależne od wyboru szczegółowych rozwiązań lub innych niemożliwych obecnie do przewidzenia i uwzględnienia w symulacji, uwarunkowań.

Tabela 24. Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska

Lp.	Zadanie	Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
1.	Realizacja Programu „Czyste Powietrze”	+/0	0	+	0	+/0	0	+	0	0	+	0	0	0
2.	Wykonanie nawierzchni z betonowej kostki brukowej na projektowanej drodze gminnej Drahle - droga wojewódzka nr 674	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	-/0	+/-	+/-	0	-/0
3.	Przebudowa ul. Boh. Monte Cassino i ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Sokółce	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
4.	Budowa drogi Żuki, Bogusze Sierbowce – poprawa bezpieczeństwa na drodze	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
5.	Budowa ul. Miłej z infrastrukturą towarzyszącą	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
6.	Budowa ul. Pogodnej	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
7.	Budowa dróg gminnych ul. Agnieszki Osieckiej, ul. Marka Grechuty, ul. Czesława Niemena	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
8.	Budowa ul. Henryka Sienkiewicza	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
9.	Budowa ul. K. I. Gałczyńskiego	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
10.	Budowa ul. C. K. Norwida	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
11.	Przebudowa ul. A. Mickiewicza	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
12.	Przebudowa ul. W. Witosa	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
13.	Budowa ul. H. Kołłątaja.	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
14.	Przebudowa placu wraz z zagospodarowaniem terenu położonego na działce nr ew. gr. 837/3 u zbiegu ul. Marsz. J. Piłsudskiego i Gen. W. Wróblewskiego w Sokółce.	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
15.	Przebudowa drogi wewnętrznej na działkach o nr 2366/1 i 2360 w Sokółce	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
16.	Budowa ul. Upalnej	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
17.	Budowa ul. Żytniej w Sokółce	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
18.	Budowa ul. Wasilkowskiej w Sokółce	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
19.	Budowa drogi Jałówka-Polanki	-/0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Lp.	Zadanie	Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
20.	Przebudowa ul. 1 Maja i pl. Kościuszki	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
21.	Budowa ul. Mościckiego	0	0	+/-	0	-/0	0	+/-	-/0	+/-	+/-	+/-	0	-/0
22.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	0	0	+	+/0	+/0	+	0	+	+/0	0	0	+/0	0
23.	Budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym na ul. Kolejowej w Sokółce – poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych	+/0	0	+	0	+	+	0	+/-	+/0	+/0	0	+/-	-/0
24.	Budowa kanalizacji i wodociągu w ul. Milej	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
25.	Budowa kanalizacji i wodociągu w ul. Pogodnej	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
26.	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Agnieszki Osieckiej, ul. Marka Grechuty, ul. Czesława Niemena	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
27.	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Henryka Sienkiewicza	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
28.	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. K. I. Gałczyńskiego	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
29.	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. C. K. Norwida	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
30.	Budowa wodociągu i kanalizacji ul. Mościckiego	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
31.	Przebudowa wodociągu i kanalizacji w ul. A. Mickiewicza	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
32.	Przebudowa wodociągu i kanalizacji ul. W. Witosa	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
33.	Budowa wodociągu i kanalizacji ul. H. Kołłątaja	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
34.	Przebudowa placu wraz z zagospodarowaniem terenu położonego na działce nr ew. gr. 837/3 u zbiegu ul. Marsz. J. Piłsudskiego i Gen. W. Wróblewskiego w Sokółce	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
35.	Przebudowa wodociągu i kanalizacji ul. 1-ego Maja i Plac Kościuszki	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
36.	Budowa wodociągu i kanalizacji w ul. Upalnej	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
37.	Budowa wodociągu i kanalizacji ul. Żytniej w Sokółce	0	0	+/-	0	-/0	+	0	+/-	0	+/-	0	0	-/0
38.	Budowa kwater na odpady zawierające azbest wydzielonych w obrębie składowiska odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach)	0	0	+/-	0	-/0	+/0	+/-	-/0	+/0	+/0	0	-/0	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Lp.	Zadanie	Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
39.	Składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne – na odpady z termicznego przekształcenia odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	0	0	+/-	0	0	+/0	+/-	-/0	-/0	+/0	0	-/0	0
40.	Składowisko odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne - na odpady budowlano – remontowe nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	0	0	+/-	0	0	+/0	+/-	-/0	-/0	+/0	0	-/0	0
41.	Składowisko odpadów na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, pojemność całkowita 476 536. Modernizacja mająca na celu wznowienie obiektu w tym zakup wyposażenia. Aktualnie w trakcie działań zmierzających do uregulowania sytuacji formalno-prawnej w celu wznowienia eksploatacji	0	0	+/-	0	0	+/0	+/-	-/0	-/0	+/0	0	-/0	0
42.	Budowa sortowni selektywnie zebranych odpadów komunalnych wraz z linią do produkcji PRE RDF, wyposażonej w zespół urządzeń do wstępnego przygotowania odpadów, rozdrabniania, zbierania i magazynowania odpadów oraz gotowego produktu. Zakup urządzeń do konfekcjonowania i prasowania odpadów, na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach).	0	0	+/-	0	0	+/0	+/-	-/0	-/0	+/0	0	-/0	0
43.	Zaprojektowanie i budowa obiektu wraz z zespołem urządzeń niezbędnych do prowadzenie przetwarzania odpadów w procesie fermentacji na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach).	0	0	+/-	0	0	+/0	+/-	-/0	-/0	+/0	0	-/0	0
44.	Budowa instalacji termicznego przekształcenia wstępnie przetworzonych odpadów komunalnych (PRE RDF/RDF) na działkach nr 164/4, 165/2, 171/2, 173/2, 174, 175, 176/1, 190 obręb Karcze	0	0	+/-	0	0	+/0	+/-	-/0	-/0	+/0	0	-/0	0
45.	Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzcholinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej krzewów na działkach nr 171/2 obręb Karcze, (po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach).	0	+	+/0	0	+	+/0	+/0	+/0	+	+	0	+	0
46.	Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzcholinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej i krzewów (działki o nr ewid. 174, 175, 176/1 obręb 20 Karcze, po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach)	0	+	+/0	0	+	+/0	+/0	+/0	+	+	0	+	0

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Lp.	Zadanie	Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wody	Powietrze	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
47.	Wykonanie rekultywacji technicznej polegającej na wykonaniu warstwy zamykającej (wsporczo-wyrównawczej), następnie okrywy rekultywacyjnej na skarpach i wierzchowinie. Wykonanie rekultywacji biologicznej polegającej na przygotowaniu podłoża i zadarnieniu mieszanką traw oraz dokonanie nasadzenia roślinności niskiej i krzewów (działka o nr ewid. 171/2 obręb 20 Karczach, po uregulowaniu sytuacji formalno-prawnej w Karczach)	0	+	+/0	0	+	+/0	+/0	+/0	+	+	0	+	0

Źródło: Opracowanie własne

8.2.1 Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Na obszarze gminy Sokółka znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat Przyrody „Kozłowy Ług”,
- Rezerwat Przyrody „Budzisk”,
- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska,
- 7 pomników przyrody.

W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13) zabrania się:

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- 2) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 3) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- 5) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 7) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;

- 14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 15) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089 i 1165);
- 16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 19) zakłócania ciszy;
- 20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 23) prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Analiza planowanych zadań w odniesieniu do zakazów obowiązujących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody, wskazuje, że ich realizacja nie narusza obowiązujących zakazów ochronnych. Zadania ujęte w Programie mają charakter infrastrukturalny, porządkowy,

modernizacyjny lub administracyjny. Nie przewiduje się działań związanych z niszczeniem siedlisk, ingerencją w roślinność i faunę, zmianą stosunków wodnych, przekształcaniem rzeźby terenu ani prowadzeniem działalności zakazanej na terenach objętych ochroną ścisłą lub czynną.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13) w parku krajobrazowym mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;
- 9) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 10) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 11) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 12) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;

13) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;

14) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Analiza charakteru planowanych zadań wskazuje, że ich realizacja nie narusza zakazów obowiązujących na terenie parku krajobrazowego. Zadania nie prowadzą do trwałych zmian rzeźby terenu ani do nieuzasadnionych zmian stosunków wodnych. Nie przewiduje się likwidacji zbiorników wodnych, ingerencji w obszary wodno-błotne, pozyskiwania surowców naturalnych ani realizacji inwestycji sprzecznych z zasadami ochrony krajobrazu. Planowane działania mają charakter porządkowy, modernizacyjny lub administracyjny i są prowadzone w sposób zgodny z przepisami ochrony przyrody, bez naruszania walorów przyrodniczych i krajobrazowych parku krajobrazowego.

Z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13) wynika, że na obszarze chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń

wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

- 9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Zakres oraz charakter zadań przewidzianych do realizacji nie powodują naruszenia zakazów, które mogą zostać ustanowione na obszarze chronionego krajobrazu. Planowane działania nie prowadzą do likwidacji zbiorników wodnych ani obszarów wodno-błotnych oraz nie powodują trwałego zniekształcenia rzeźby terenu. Realizacja zadań nie wiąże się z niszczeniem zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych w sposób sprzeczny z przepisami, nie ingeruje w siedliska zwierząt ani nie obejmuje wydobycia surowców naturalnych. W konsekwencji działania te są zgodne z zasadami ochrony obszaru chronionego krajobrazu i nie wpływają negatywnie na jego walory przyrodnicze ani krajobrazowe.

Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zakres oraz charakter planowanych zadań nie wskazują na możliwość wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000. Realizacja działań nie będzie prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków będących przedmiotem ochrony, nie wpłynie negatywnie na chronione gatunki oraz nie naruszy integralności obszarów Natura 2000 ani ich powiązań ekologicznych. Tym samym przedsięwzięcia pozostają zgodne z celami ochrony tych obszarów.

Dodatkowo na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” zgodnie z uchwałą nr XXIII/204/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Planowane do realizacji zadania nie naruszają zakazów obowiązujących na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie”. Zakres działań nie obejmuje czynności prowadzących do niszczenia siedlisk zwierząt, likwidacji zadrzewień, trwałego przekształcania rzeźby terenu ani zmian stosunków wodnych sprzecznych z celami ochrony przyrody. Realizacja zadań nie wiąże się również z wydobywaniem kopalin ani likwidacją naturalnych zbiorników wodnych i obszarów wodno-błotnych, a tym samym pozostaje zgodna z zasadami ochrony krajobrazu i wartości przyrodniczych tego obszaru.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe szczegółowe przeanalizowanie oddziaływanie poszczególnych działań na środowisko. W związku z tym w prognoza wskazuje jedynie potencjalne oddziaływania, które będą musiały być dokładniej określone oraz poddane odpowiednim uzgodnieniom i decyzjom administracyjnym na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnienie potrzeby związanych z ochroną oraz wdrożenie odpowiednich działań minimalizujących i kompensacyjnych.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033, po odpowiednim zaplanowaniu i zastosowaniu środków minimalizujących, nie będzie mieć negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska, obszaru specjalnej ochrony siedlisk Ostoja Knyszyńska, Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie, Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego, Rezerwatów Przyrody „Kozłowy Ług”, „Budzisk” i pomników przyrody. Program nie będzie miał negatywnego wpływu na chronione gatunki roślin, grzybów i zwierząt oraz różnorodność biologiczną.

Szczegółową charakterystykę poszczególnych form ochrony przyrody występujących na terenie gminy, przedstawiono w podrozdziale 6.6 niniejszej Prognozy. W podrozdziale tym omówiono ich położenie, cele ochrony oraz przedmioty ochrony stanowiące punkt odniesienia dla oceny oddziaływań planowanych działań na środowisko.

Realizacja zadania z obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza nie wpływa bezpośrednio na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000. Działania Programu „Czyste

Powietrze” mają charakter pośredni i rozproszony przestrzennie. Program koncentruje się przede wszystkim na poprawie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła i termomodernizację obiektów. Działania realizowane są na terenach już zurbanizowanych lub zagospodarowanych, więc prace prowadzone są w granicach działek budowlanych i nie wiążą się z przekształcaniem nowych terenów ani z ingerencją w obszary cenne przyrodniczo. Wobec tego realizacja Programu nie powoduje zmian w powierzchni ani spójności obszarów chronionych. Prace termomodernizacyjne i wymiana źródeł ciepła nie powodują emisji ani hałasu o skali mogącej wpływać na integralność tych obszarów. Oddziaływanie ma charakter lokalny, krótkotrwały i ograniczony do czasu prowadzenia robót. Jednocześnie realizacja Programu przyczynia się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu. W dłuższej perspektywie sprzyja to poprawie jakości środowiska przyrodniczego również na obszarach objętych ochroną prawną. Zmniejszenie presji emisyjnej wpływa na poprawę warunków siedliskowych oraz poprawę jakości powietrza w skali lokalnej. Biorąc pod uwagę charakter i zakres działań przewidzianych w Programie „Czyste Powietrze”, należy stwierdzić, że jego realizacja nie powoduje zagrożenia dla celów ochrony obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, ani nie wpływa na ich integralność.

Natomiast w zakresie poprawy klimatu akustycznego przewidziano zadania polegające na budowie i przebudowie dróg gminnych, ulic miejskich oraz placów wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Realizacja wskazanych zadań wiąże się z czasowym zajęciem terenu, prowadzeniem robót ziemnych, transportem materiałów budowlanych oraz funkcjonowaniem zaplecza budowy. Oddziaływania te mają charakter lokalny i ograniczony przestrzennie do pasa drogowego oraz najbliższego otoczenia inwestycji. Po zakończeniu robót infrastruktura drogowa będzie użytkowana zgodnie z dotychczasową funkcją komunikacyjną terenu. Prace budowlane będą prowadzone z uwzględnieniem obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska oraz zasad minimalizacji uciążliwości w trakcie realizacji robót.

Szczegółowa analiza zadań została przedstawiona poniżej. Ujęto lokalizację oraz odniesienie do położenia względem form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody, parku krajobrazowego oraz obszaru chronionego krajobrazu.

Zadania zlokalizowane poza obszarami form ochrony przyrody:

- wykonanie nawierzchni z betonowej kostki brukowej na projektowanej drodze gminnej Drahle - droga wojewódzka nr 674;
- przebudowa ul. Boh. Monte Cassino i ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Sokółce;
- budowa drogi Żuki, Bogusze Sierbowce – poprawa bezpieczeństwa na drodze;
- budowa ul. Miłej z infrastrukturą towarzyszącą;
- budowa ul. Pogodnej;

- budowa dróg gminnych ul. Agnieszki Osieckiej, ul. Marka Grechuty, ul. Czesława Niemena;
- budowa ul. Henryka Sienkiewicza;
- budowa ul. K. I. Gałczyńskiego;
- budowa ul. C. K. Norwida;
- przebudowa ul. A. Mickiewicza;
- przebudowa ul. W. Witosa
- budowa ul. H. Kołłątaja;
- przebudowa placu wraz z zagospodarowaniem terenu położonego na działce nr ew. gr. 837/3 u zbiegu ul. Marsz. J. Piłsudskiego i Gen. W. Wróblewskiego w Sokółce;
- przebudowa drogi wewnętrznej na działkach o nr 2366/1 i 2360 w Sokółce;
- budowa ul. Upalnej;
- budowa ul. Żytniej w Sokółce;
- budowa ul. Wasilkowskiej w Sokółce;
- przebudowa ul. 1 Maja i pl. Kościuszki;
- budowa ul. Mościckiego.

Powyższe zadania będą realizowane na terenach zurbanizowanych i przekształconych, zlokalizowanych poza granicami obszarów chronionych, w tym poza obszarami Natura 2000. Inwestycje obejmują budowę i przebudowę ulic miejskich, dróg gminnych oraz placów i realizowane będą w istniejących pasach drogowych lub na terenach przeznaczonych w dokumentach planistycznych pod funkcje komunikacyjne. Realizacja tych zadań wiąże się z prowadzeniem robót ziemnych, wykonaniem nawierzchni, przebudową infrastruktury technicznej oraz organizacją zaplecza budowy. Oddziaływania związane z realizacją inwestycji mają charakter lokalny i krótkotrwały, ograniczony do pasa drogowego oraz jego bezpośredniego otoczenia. Ze względu na brak powiązań przestrzennych z obszarami chronionymi oraz brak ingerencji w siedliska przyrodnicze i korytarze ekologiczne, realizacja tych zadań nie wpływa na cele i przedmioty ochrony form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000. Po zakończeniu robót infrastruktura drogowa będzie pełnić funkcję zgodną z dotychczasowym przeznaczeniem terenu, bez powodowania zmian w strukturze przestrzennej obszarów cennych przyrodniczo ani w ich powiązaniach ekologicznych.

Zadanie zlokalizowane w obszarze form ochrony przyrody:

- budowa drogi Jałówka-Polanki.

Powyższe przedsięwzięcie jest zlokalizowane w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego oraz w granicach obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (PLB200003). Jednak inwestycja ta będzie realizowana w istniejących ciągach komunikacyjnych, na terenach już zagospodarowanych, które nie wiążą się z zajęciem nowych obszarów cennych przyrodniczo ani z przekształcaniem siedlisk stanowiących przedmiot ochrony. W trakcie realizacji robót mogą wystąpić oddziaływania związane z prowadzeniem prac

budowlanych, takie jak czasowe zwiększenie ruchu pojazdów, emisje niezorganizowane (pylenie), hałas oraz obecność maszyn budowlanych. Oddziaływania te mają charakter przejściowy i ograniczony do fazy realizacji inwestycji. Ich zasięg przestrzenny nie wykracza poza bezpośrednie otoczenie pasa drogowego i nie wpływa na integralność obszaru Natura 2000 ani na jego powiązania z innymi obszarami chronionymi. Prace budowlane realizowane w obrębie obszarów chronionych będą prowadzone z uwzględnieniem zasad ochrony przyrody, w tym poprzez odpowiednie planowanie harmonogramu robót, stosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz zabezpieczenie terenu przed zanieczyszczeniem gleby i wód. Działania te pozwalają na ograniczenie oddziaływań na siedliska oraz gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności ptaki związane z kompleksem leśnym Puszczy Knyszyńskiej. Z uwagi na fakt, że inwestycja polega na budowie infrastruktury drogowej w istniejących korytarzach komunikacyjnych, nie przewiduje się fragmentacji siedlisk, zmiany charakteru obszarów leśnych ani ograniczenia drożności korytarzy ekologicznych. Realizacja zadań nie będzie powodować zmian w sposobie użytkowania gruntów ani naruszenia ciągłości ekosystemów leśnych i półnaturalnych.

Biorąc pod uwagę lokalizację, charakter oraz skalę planowanych zadań, należy stwierdzić, że realizacja inwestycji drogowych przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska nie spowoduje naruszenia celów ochrony ani przedmiotów ochrony obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000. Oddziaływania związane z realizacją inwestycji mają charakter lokalny, czasowy i możliwy do ograniczenia poprzez stosowanie standardowych rozwiązań organizacyjnych i technicznych. Po zakończeniu robót nie przewiduje się trwałych zmian w stanie środowiska ani w funkcjonowaniu obszarów objętych ochroną przyrody.

W zakresie gospodarowania wodami, w celu osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu wód, w Programie Ochrony Środowiska przewidziano realizację dwóch zadań: prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, a także budowę zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym przy ul. Kolejowej w Sokółce, ukierunkowaną na poprawę efektywności odprowadzania wód opadowych. Zadania te różnią się charakterem i zakresem oddziaływania.

Zadanie polegające na prowadzeniu ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków ma charakter administracyjno-organizacyjny i nie wiąże się z realizacją robót budowlanych ani ingerencją w środowisko przyrodnicze. Działanie to polega na gromadzeniu, aktualizowaniu i analizie danych dotyczących funkcjonowania systemów indywidualnego odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenie gminy. Realizacja tego zadania umożliwi lepszą kontrolę nad sposobem gospodarowania ściekami bytowymi, w szczególności w obszarach nieskanalizowanych oraz sprzyja identyfikacji miejsc potencjalnie narażonych na niekontrolowane odprowadzanie ścieków do gruntu lub wód. Pośrednio działanie to wpływa na poprawę ochrony wód powierzchniowych i podziemnych poprzez ograniczenie ryzyka ich zanieczyszczenia oraz umożliwienie podejmowania działań naprawczych i planistycznych. Z uwagi na swój charakter

zadanie nie powoduje zmian w użytkowaniu terenu, nie ingeruje w siedliska przyrodnicze ani nie wpływa na obszary objęte formami ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000.

Zadanie polegające na budowie zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym na ul. Kolejowej w Sokółce ma charakter infrastrukturalny i ukierunkowane jest na poprawę efektywności odprowadzania oraz zagospodarowania wód opadowych. Inwestycja realizowana będzie na obszarze przekształconym, związanym z istniejącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną. W trakcie realizacji robót budowlanych mogą wystąpić oddziaływania związane z prowadzeniem prac ziemnych, czasowym zajęciem terenu oraz funkcjonowaniem sprzętu budowlanego. Oddziaływania te ograniczają się do fazy realizacji inwestycji i mają charakter lokalny. Zakres prac nie obejmuje przekształcania siedlisk przyrodniczych ani ingerencji w obszary stanowiące przedmiot ochrony form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000. Po zakończeniu realizacji inwestycji zbiornik retencyjny będzie pełnił funkcję regulującą odpływ wód opadowych, co przyczyni się do zmniejszenia intensywności spływów powierzchniowych oraz ograniczenia presji hydrologicznej. Realizacja zadania prowadzona będzie z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa oraz zasad zrównoważonego gospodarowania wodami, co pozwoli na ograniczenie oddziaływań w trakcie robót oraz zapewnienie właściwego funkcjonowania infrastruktury po jej oddaniu do użytkowania.

W ramach obszaru gospodarka wodno-ściekowa, w celu rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej, przewidziano realizację zadań polegających na budowie oraz przebudowie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Zadania te obejmują w szczególności rozbudowę istniejących odcinków sieci, modernizację infrastruktury technicznej oraz dostosowanie jej do aktualnych potrzeb mieszkańców i obowiązujących standardów środowiskowych. Planowane inwestycje realizowane będą na terenach już zurbanizowanych, w obrębie istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz w pasach drogowych i ciągach infrastrukturalnych. Wszystkie zadania z tego zakresu zlokalizowane są poza granicami obszarów objętych formami ochrony przyrody, w tym poza obszarami Natura 2000. Realizacja inwestycji wodno-ściekowych wiąże się z prowadzeniem robót ziemnych, wykonaniem wykopów, układaniem rurociągów oraz odtworzeniem nawierzchni po zakończeniu prac. Oddziaływania związane z realizacją robót mają charakter lokalny i przejściowy oraz ograniczają się do bezpośredniego otoczenia prowadzonych prac. Zakres inwestycji nie obejmuje zajmowania nowych terenów cennych przyrodniczo ani ingerencji w siedliska przyrodnicze lub korytarze ekologiczne. Po zakończeniu realizacji zadań infrastruktura wodno-ściekowa będzie funkcjonować w sposób uporządkowany i zgodny z obowiązującymi przepisami, co sprzyja poprawie warunków odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz zaopatrzenia w wodę. Rozbudowa i modernizacja sieci przyczyniają się do ograniczenia ryzyka niekontrolowanego przedostawania się ścieków do gruntu i wód, a tym samym do poprawy ochrony wód powierzchniowych i podziemnych. Z uwagi na lokalizację inwestycji poza obszarami objętymi ochroną prawną oraz ich realizację w istniejących ciągach infrastrukturalnych, nie przewiduje się oddziaływań na cele i przedmioty

ochrony obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000. Realizacja zadań nie wpłynie na integralność tych obszarów ani na ich powiązania ekologiczne z innymi terenami cennymi przyrodniczo. Biorąc pod uwagę powyższe, należy stwierdzić, że realizacja zadań z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej nie spowoduje zmian w stanie środowiska przyrodniczego ani nie będzie stanowić zagrożenia dla funkcjonowania obszarów objętych formami ochrony przyrody.

Obszar gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, ukierunkowany jest na zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami. Wobec tego przewidziano realizację zadań związanych z funkcjonowaniem, modernizacją oraz rekultywacją infrastruktury gospodarki odpadami zlokalizowanej na terenie obrębu Karcze. Zakres planowanych działań obejmuje w szczególności prowadzenie i modernizację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, budowę sortowni selektywnie zebranych odpadów komunalnych, instalacji do przetwarzania odpadów, a także realizację etapów rekultywacji technicznej i biologicznej terenu składowiska. Planowane zadania realizowane będą na terenach już przekształconych przez użytkowanie związane z gospodarką odpadami. Lokalizacja zadań pozostaje poza granicami obszarów Natura 2000 oraz innych obszarów chronionych. Realizacja zadań infrastrukturalnych w zakresie gospodarki odpadami wiąże się z prowadzeniem robót budowlanych, prac ziemnych oraz funkcjonowaniem urządzeń technicznych. Oddziaływania występujące w trakcie realizacji inwestycji ograniczają się do obszaru bezpośrednio objętego pracami i mają charakter lokalny oraz czasowy. Mogą one obejmować zwiększoną aktywność sprzętu budowlanego, emisje niezorganizowane oraz czasowe zmiany w zagospodarowaniu terenu w granicach istniejącego kompleksu gospodarki odpadami.

Zadania związane z rekultywacją techniczną i biologiczną składowiska obejmują wykonanie warstw zabezpieczających, ukształtowanie powierzchni terenu oraz wprowadzenie roślinności, co prowadzi do przywrócenia funkcji przyrodniczych i krajobrazowych terenu. Rekultywacja sprzyja ograniczeniu emisji zanieczyszczeń oraz stabilizacji powierzchni gruntu.

Z uwagi na lokalizację planowanych inwestycji poza obszarami objętymi ochroną prawną, realizacja zadań nie wpływa przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz innych form ochrony przyrody. Nie przewiduje się naruszenia integralności tych obszarów ani ich powiązań ekologicznych. Oddziaływania związane z funkcjonowaniem instalacji gospodarki odpadami są kontrolowane i odbywają się w ramach obowiązujących decyzji administracyjnych oraz standardów ochrony środowiska. Biorąc pod uwagę charakter, zakres oraz lokalizację planowanych działań, stwierdza się, że realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów nie powoduje zagrożeń dla funkcjonowania obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000.

Na terenie gminy Sokółka występują formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000, rezerваты, park krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu oraz pomniki przyrody. Większość zadań Programu realizowana będzie na terenach już przekształconych oraz w istniejących

korytarzach infrastrukturalnych, a oddziaływania będą miały charakter lokalny i czasowy, związany głównie z fazą robót. Dla zadania zlokalizowanego w obszarze form ochrony przyrody przyjęto realizację w istniejącym ciągu komunikacyjnym oraz zastosowanie standardowych środków organizacyjnych i technicznych. W konsekwencji, przy właściwym przygotowaniu inwestycji, realizacja Programu nie naruszy celów i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 ani pozostałych form ochrony przyrody na terenie gminy.

8.2.2 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków przed przystąpieniem do realizacji zadań należy dokonać obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych. Dla złagodzenia ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym zwierząt. Powinno się również umożliwić ptakom gniazdowanie, np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd. Aby uniknąć nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych, przed przystąpieniem do realizacji zadań, zaleca się przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej oraz monitoring w terenie, szczególnie w kontekście występowania gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną. Monitoring może obejmować: wykonanie mapy występowania gatunków chronionych w obrębie planowanych inwestycji, określenie potencjalnych zagrożeń dla tych gatunków, takich jak zmiany w siedliskach spowodowane działaniami inwestycyjnymi oraz wypracowanie procedur zapobiegających wpływowi działań inwestycyjnych na te gatunki.

Zadania przewidziane do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia infrastrukturalne oraz działania o charakterze organizacyjnym i administracyjnym, realizowane na terenach już przekształconych lub w ramach istniejącej infrastruktury.

Realizacja Programu „Czyste Powietrze” koncentruje się na modernizacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Zakres tych prac nie obejmuje ingerencji w tereny zieleni ani w środowisko przyrodnicze, a ich realizacja nie powoduje zmian w warunkach bytowania gatunków ani w funkcjonowaniu lokalnych ekosystemów. Jednocześnie ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza sprzyja poprawie ogólnych warunków środowiskowych, co w dłuższej perspektywie może pośrednio wpływać na stabilność ekosystemów na terenie gminy.

Kolejną grupę zadań stanowią inwestycje związane z budową i przebudową infrastruktury drogowej oraz placów miejskich. Przedsięwzięcia te realizowane są w istniejących pasach drogowych oraz na terenach zurbanizowanych, które nie pełnią funkcji siedliskowych o istotnym znaczeniu przyrodniczym. Prace budowlane mają charakter czasowy i lokalny, a po ich zakończeniu teren pozostaje użytkowany zgodnie z dotychczasową funkcją komunikacyjną. Realizacja tych zadań nie prowadzi do fragmentacji siedlisk ani do zakłócenia ciągłości powiązań ekologicznych, w związku z czym nie wpływa na różnorodność biologiczną.

Działania związane z prowadzeniem ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków mają charakter organizacyjny i nie wiążą się z ingerencją w środowisko przyrodnicze. Natomiast budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą realizowana jest na terenie przekształconym i nie obejmuje siedlisk cennych przyrodniczo. Prace budowlane nie prowadzą więc do zmian w strukturze ekosystemów.

Budowa i przebudowa sieci wodociągowych i kanalizacyjnych realizowana jest w istniejących ciągach infrastrukturalnych, w obrębie zabudowy mieszkaniowej i pasów drogowych. Prace te nie ingerują w tereny biologicznie czynne o znaczeniu przyrodniczym ani w siedliska gatunków roślin i zwierząt. Oddziaływania związane z realizacją robót mają charakter krótkotrwały i nie skutkują trwałymi zmianami w środowisku biologicznym. Pośrednio uporządkowanie gospodarki ściekowej sprzyja poprawie jakości wód i gleby, co ma znaczenie dla zachowania lokalnej różnorodności biologicznej.

Istotnym elementem Programu są również zadania z zakresu gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, realizowane w obrębie istniejącej infrastruktury gospodarki odpadami. Modernizacja instalacji oraz prowadzenie rekultywacji technicznej i biologicznej składowiska prowadzą do uporządkowania terenu. Rekultywacja, poprzez wprowadzenie roślinności i stabilizację podłoża, może lokalnie sprzyjać odtwarzaniu warunków siedliskowych, nie powodując jednocześnie ingerencji w obszary o wysokich walorach przyrodniczych.

Uwzględniając charakter planowanych działań, realizacja Programu nie prowadzi do niszczenia siedlisk ani do zagrożenia dla populacji gatunków roślin i zwierząt. Aby uniknąć ewentualnych, niezamierzonych oddziaływań, w przypadku zadań wymagających robót budowlanych zaleca się planowanie prac z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, w tym sezonowości lęgowej i rozrodczej zwierząt, oraz zachowanie istniejącej zieleni w możliwie największym zakresie. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest również stosowanie działań wspierających, takich jak nasadzenia roślinności rodzimej.

8.2.3 Oddziaływanie na ludzi

Realizacja zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka będzie miała przede wszystkim pozytywny, bezpośredni i pośredni wpływ na zdrowie, bezpieczeństwo oraz jakość życia mieszkańców, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i długofalowej. Oddziaływania te wynikają z poprawy stanu środowiska, jakości infrastruktury technicznej oraz warunków życia w przestrzeni zurbanizowanej.

Działania realizowane w ramach Programu „Czyste Powietrze” mają wyraźnie pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, choć ich oddziaływanie ma charakter pośredni i rozproszony przestrzennie. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, przyczynia się do zmniejszenia częstości występowania chorób układu oddechowego, takich jak astma, infekcje dróg oddechowych, a także schorzeń układu krążenia. Realizacja działań

ukierunkowanych na poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz modernizację źródeł ciepła prowadzi do poprawy komfortu cieplnego w pomieszczeniach, co ma istotne znaczenie dla zdrowia mieszkańców, zwłaszcza dzieci, osób starszych oraz osób z chorobami przewlekłymi. Stabilniejsze warunki termiczne wewnątrz budynków ograniczają ryzyko wychłodzenia, zawilgocenia pomieszczeń oraz rozwoju pleśni, co sprzyja poprawie jakości życia i samopoczucia użytkowników. W dłuższej perspektywie realizacja Programu „Czyste Powietrze” przyczynia się do poprawy ogólnego stanu zdrowia populacji, wzrostu jakości życia oraz budowania zdrowszego i bardziej przyjaznego środowiska zamieszkania, szczególnie na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Realizacja zadań związanych z poprawą klimatu akustycznego, w szczególności z budową i przebudową dróg, ulic, placów, wiąże się z przejściowymi uciążliwościami dla mieszkańców. Będą one wynikały głównie ze zwiększonego poziomu hałasu, czasowego pogorszenia warunków akustycznych, wzrostu zapylenia powietrza oraz emisji spalin pochodzących z pracy maszyn budowlanych i transportu materiałów. Oddziaływania te będą miały jednak charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny. Prace będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym z zachowaniem pory dziennej. Roboty budowlane, w szczególności prace ziemne, załadunkowe i rozładunkowe oraz prace z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego (koparki, dźwigi, zagęszczarki), mogą wiązać się z czasowym wzrostem ryzyka dla bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni publicznej oraz pracowników. Ryzyka te będą minimalizowane poprzez właściwą organizację robót, oznakowanie terenu, zabezpieczenie wykopów oraz stosowanie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Po zakończeniu realizacji inwestycji nie przewiduje się utrzymywania zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. W dłuższej perspektywie realizacja zadań drogowych i komunikacyjnych przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, zwiększenia komfortu poruszania się oraz lepszej dostępności komunikacyjnej poszczególnych części Gminy. Uporządkowanie układu drogowego, modernizacja nawierzchni oraz infrastruktury towarzyszącej ograniczy ryzyko wypadków, poprawi warunki dla pieszych i kierowców oraz wpłynie korzystnie na estetykę przestrzeni publicznej.

Działania administracyjne, takie jak prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, mają neutralny bezpośredni wpływ na ludzi. Jednak w sposób pośredni przyczyniają się do poprawy jakości środowiska i ograniczenia zagrożeń zdrowotnych wynikających z niekontrolowanego odprowadzania ścieków. Uporządkowanie systemu gospodarki ściekowej sprzyja ochronie zdrowia mieszkańców oraz poprawie warunków życia. Uzupełnieniem tych działań w zakresie gospodarowania wodami jest rozwój systemu retencji wód opadowych. Zadanie to będzie korzystnie wpływać na bezpieczeństwo mieszkańców poprzez ograniczenie ryzyka lokalnych podtopień, stabilizację stosunków wodnych oraz zmniejszenie obciążeń infrastruktury kanalizacyjnej.

W zakresie infrastruktury wodno-ściekowej realizowane działania koncentrują się na zapewnieniu odpowiednich warunków sanitarnych oraz ochronie zdrowia mieszkańców. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej umożliwi dostarczanie wody o właściwej jakości oraz bezpieczne odprowadzanie ścieków. Ograniczy to ryzyko zanieczyszczenia środowiska i występowania zagrożeń epidemiologicznych. Sprawnie funkcjonujący system wodno-ściekowy ma istotne znaczenie dla codziennego komfortu życia, a także dla bezpieczeństwa sanitarnego ludności. W trakcie realizacji inwestycji mogą wystąpić czasowe niedogodności, takie jak hałas, utrudnienia komunikacyjne czy okresowe przerwy w dostawie usług, jednak mają one charakter przejściowy i lokalny. Po zakończeniu robót następuje trwała poprawa standardu życia mieszkańców oraz jakości obsługi infrastrukturalnej.

Z kolei działania podejmowane w obszarze gospodarki odpadami ukierunkowane są na ograniczenie zagrożeń zdrowotnych oraz poprawę jakości otoczenia poprzez uporządkowanie systemu zbierania, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów. Modernizacja infrastruktury, rozwój instalacji do przetwarzania odpadów oraz rekultywacja terenów zdegradowanych zmniejszają ryzyko zanieczyszczenia środowiska, eliminują uciążliwości zapachowe oraz ograniczają możliwość występowania negatywnych oddziaływań sanitarnych. Przywracanie wartości użytkowych i krajobrazowych terenom poeksploatacyjnym wpływa korzystnie na estetykę przestrzeni oraz warunki życia mieszkańców terenów sąsiednich. W ujęciu długofalowym działania te wzmacniają poczucie bezpieczeństwa ekologicznego, sprzyjają poprawie zdrowia publicznego oraz podnoszą jakość środowiska zamieszkania.

W długiej perspektywie realizacja wszystkich zaplanowanych zadań przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa, poprawy stanu środowiska, komfortu zamieszkania oraz jakości przestrzeni publicznej. Oddziaływania negatywne, jeśli wystąpią, będą miały charakter przejściowy i możliwy do ograniczenia poprzez właściwą organizację robót. Bilans oddziaływań na ludzi należy ocenić jako jednoznacznie korzystny, z przewagą efektów pozytywnych i trwałych.

8.2.4 Oddziaływanie na zwierzęta

Realizacja zadań przewidzianych w Programie nie powoduje trwałych ani znaczących negatywnych oddziaływań na zwierzęta. Charakter planowanych działań, ich lokalizacja oraz skala sprawiają, że potencjalne oddziaływania mają w większości przypadków charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny, a w wielu przypadkach są neutralne lub pośrednio korzystne dla warunków bytowania fauny.

Działania realizowane w ramach Programu „Czyste Powietrze” nie wiążą się z bezpośrednią ingerencją w siedliska zwierząt ani w korytarze migracyjne. Ich oddziaływanie na zwierzęta ma charakter pośredni i długofalowy, związany z poprawą jakości powietrza oraz ograniczeniem emisji substancji szkodliwych. Zmniejszenie presji zanieczyszczeń atmosferycznych sprzyja poprawie ogólnych warunków środowiskowych, co wpływa korzystnie na zdrowie i kondycję zwierząt, zarówno w środowisku zurbanizowanym, jak i w jego otoczeniu. Prace termomodernizacyjne prowadzone

przy istniejących budynkach mogą potencjalnie oddziaływać na gatunki wykorzystujące obiekty budowlane jako miejsca schronienia lub lęgów, jednak ryzyko to może zostać wyeliminowane poprzez właściwe zaplanowanie terminów robót oraz stosowanie rozwiązań kompensacyjnych.

Zadania związane z budową i przebudową dróg mogą w fazie realizacji powodować czasowe oddziaływania na zwierzęta, wynikające głównie z emisji hałasu, wibracji, zwiększonego ruchu pojazdów oraz obecności sprzętu budowlanego. Oddziaływania te mogą prowadzić do krótkotrwałego płoszenia zwierząt i czasowego ograniczenia wykorzystania terenu w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac. Ze względu jednak na fakt, że inwestycje te realizowane są w większości na terenach już przekształconych i zurbanizowanych, nie przewiduje się trwałego naruszenia siedlisk ani fragmentacji obszarów istotnych dla bytowania fauny. Po zakończeniu robót presja ustępuje, a zwierzęta mogą ponownie wykorzystywać teren w dotychczasowym zakresie. W dłuższej perspektywie uporządkowanie układu komunikacyjnego oraz poprawa stanu nawierzchni nie powodują pogorszenia warunków bytowania zwierząt.

W zakresie gospodarowania wodami działania o charakterze ewidencyjnym i kontrolnym, dotyczące zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, nie mają bezpośredniego wpływu na zwierzęta, gdyż nie wiążą się z ingerencją w środowisko przyrodnicze. Budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym, realizowana na terenach przekształconych, może powodować krótkotrwałe oddziaływania w trakcie robót budowlanych. Jednak po zakończeniu inwestycji przyczyni się do stabilizacji stosunków wodnych, co pośrednio sprzyja poprawie warunków środowiskowych także dla fauny.

Zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, obejmujące budowę i przebudowę sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych nie wpływają bezpośrednio na zwierzęta. Mogą one w trakcie realizacji powodować lokalne i przejściowe oddziaływania na zwierzęta, związane głównie z prowadzeniem wykopów, hałasem i ruchem sprzętu budowlanego. Oddziaływania te mają charakter krótkotrwały i ustępują po zakończeniu prac.

Zadania związane z gospodarką odpadami, w tym modernizacja i rozbudowa instalacji, prowadzenie procesów przetwarzania odpadów oraz rekultywacja terenów składowisk, realizowane są na obszarach już przekształconych działalnością człowieka. Działania rekultywacyjne, obejmujące odtworzenie warstwy glebowej oraz wprowadzenie roślinności, sprzyjają poprawie warunków środowiskowych i mogą w dłuższej perspektywie stworzyć korzystniejsze warunki dla bytowania drobnej fauny.

Oddziaływanie wszystkich zadań przewidzianych w Programie na zwierzęta ma w przeważającej mierze charakter neutralny, a w niektórych przypadkach pośrednio pozytywny. Potencjalne oddziaływania negatywne mają charakter krótkotrwały i odwracalny. Dodatkowo mogą być skutecznie ograniczane poprzez właściwą organizację robót, dostosowanie terminów prac do cykli biologicznych zwierząt oraz stosowanie standardowych środków ochrony środowiska.

8.2.5 Oddziaływanie na rośliny

Lasy pełnią funkcje ekologiczne, ochronne, społeczne oraz ekonomiczne. Ponadto warto podkreślić rolę zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i przywodnych, które mają znaczny wpływ na przeciwdziałanie erozji gleb, stanowią siedlisko dla ptaków oraz łączą zwarte kompleksy leśne.

Realizacja zaplanowanych zadań będzie w różnym stopniu oddziaływać na roślinność, przy czym charakter tego oddziaływania zależy jest od rodzaju przedsięwzięcia, skali robót oraz stopnia przekształcenia terenu, na którym będą one prowadzone. W przeważającej części inwestycje realizowane będą na obszarach już zagospodarowanych, zurbanizowanych lub technicznie przekształconych, co ogranicza zakres ingerencji w istniejącą szatę roślinną.

Realizacja Programu „Czyste Powietrze” bezpośrednio nie oddziałuje na rośliny, jednak w sposób pośredni wpływa poprawę jakości powietrza atmosferycznego. Ograniczenie emisji pyłów oraz zanieczyszczeń gazowych zmniejsza presję stresową na roślinność miejską i przydrożną, poprawiając warunki fotosyntezy i wzrostu. Choć działania te nie wiążą się z bezpośrednimi pracami w terenie, ich długofalowym efektem jest poprawa ogólnego stanu środowiska, co sprzyja utrzymaniu roślinności w dobrej kondycji.

Prace związane z budową i przebudową dróg, ulic oraz placów prowadzone będą w istniejących korytarzach komunikacyjnych, gdzie roślinność pełni głównie funkcje towarzyszące. W trakcie robót może dojść do czasowego usunięcia zieleni niskiej, jednak ingerencja ta ma charakter ograniczony przestrzennie i czasowo. Po zakończeniu prac przewidywane jest uporządkowanie terenu oraz odtworzenie zieleni, co pozwala na szybkie przywrócenie funkcji biologicznych tych obszarów. W perspektywie długoterminowej wpływ inwestycji drogowych na rośliny pozostaje neutralny.

Istotnym elementem Programu jest również prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, które nie oddziałuje bezpośrednio na roślinność, lecz ma znaczenie pośrednie w kontekście ochrony gleb i warunków siedliskowych. Kontrola funkcjonowania indywidualnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków ogranicza ryzyko niekontrolowanego przenikania zanieczyszczeń do gruntu, a tym samym zapobiega degradacji gleb użytkowanych rolniczo oraz terenów zieleni przydomowej. Zachowanie właściwej jakości gleby sprzyja utrzymaniu roślinności w dobrej kondycji, ogranicza występowanie stresu chemicznego roślin oraz wspiera prawidłowy rozwój szaty roślinnej na obszarach zabudowy rozproszonej. W tym ujęciu działanie, mimo administracyjnego charakteru, pośrednio wspiera ochronę roślin i stabilność lokalnych warunków przyrodniczych.

Działanie ukierunkowane na poprawę gospodarowania wodami, w tym rozwój systemu retencji, sprzyjają stabilizacji warunków siedliskowych. Zatrzymywanie i kontrolowane odprowadzanie wód opadowych ograniczają zjawisko przesuszania gleb oraz erozji, co korzystnie wpływa na roślinność terenów sąsiednich. Poprawa bilansu wodnego może mieć znaczenie zwłaszcza dla zieleni miejskiej oraz roślinności przyulicznej, narażonej na okresowe deficyty wody.

Realizacja inwestycji wodno-kanalizacyjnych wiąże się z prowadzeniem robót ziemnych, które mogą czasowo prowadzić do naruszenia istniejącej pokrywy roślinnej, w szczególności w pasach roboczych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych wykopów. Oddziaływania te mają charakter miejscowy i są ograniczone do etapu realizacji prac. Po zakończeniu robót przewidziane jest przywrócenie terenu do stanu umożliwiającego ponowny rozwój roślinności, poprzez rekultywację powierzchni, odtworzenie warstwy gleby oraz wykonanie obsiewów lub nasadzeń zieleni. W ujęciu długoterminowym uporządkowanie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków przyczynia się do ograniczenia ryzyka zanieczyszczenia gleb i wód gruntowych, co sprzyja utrzymaniu właściwych warunków siedliskowych dla roślin. Eliminacja niekontrolowanych wycieków oraz poprawa szczelności infrastruktury sanitarnej wpływają korzystnie na jakość gleby, ograniczając kumulację substancji szkodliwych, które mogłyby hamować wzrost roślin lub prowadzić do ich degradacji.

Najbardziej pozytywne oddziaływanie na rośliny związane jest z realizacją zadań rekultywacyjnych na terenach składowisk odpadów. Działania te obejmują wykonanie warstw zabezpieczających, odpowiednie ukształtowanie powierzchni terenu oraz wprowadzenie roślinności trawiastej, krzewiastej i niskiej zieleni. Umożliwia to stopniową odbudowę pokrywy roślinnej na obszarach wcześniej zdegradowanych. Proces rekultywacji prowadzi do poprawy właściwości fizycznych i biologicznych gleby, stabilizacji powierzchni terenu oraz ograniczenia procesów erozyjnych. Uzupełnieniem tych działań są zadania z zakresu gospodarki odpadami, obejmujące modernizację i uporządkowanie infrastruktury związanej z ich przetwarzaniem i składowaniem. Działania te nie wpływają jednak bezpośrednio na roślinność.

Wpływ realizacji Programu na rośliny ma w przeważającej części charakter neutralny, a miejscami korzystny. Potencjalne oddziaływania negatywne ograniczają się do krótkiego okresu prowadzenia robót i nie powodują trwałego pogorszenia stanu szaty roślinnej. Zastosowanie standardowych zasad realizacji inwestycji oraz działań porządkujących po zakończeniu prac pozwala na zachowanie ciągłości funkcjonowania roślinności i stopniową poprawę warunków jej rozwoju na terenie gminy.

8.2.6 Oddziaływanie na wody

Oddziaływanie planowanych działań na zasoby wodne należy rozpatrywać zarówno w kontekście krótkoterminowym, związanym z etapem realizacji inwestycji, jak i długofalowym, wynikającym z ich funkcjonowania po zakończeniu robót. W większości przypadków wpływ ten ma charakter neutralny lub korzystny, a ewentualne oddziaływania negatywne są ograniczone czasowo i przestrzennie.

Zadania będą realizowane na 2 JCWP znajdujących się na terenie gminy. Działania z zakresu gospodarki odpadami będą obejmować obszar JCWP RW80001063271, natomiast pozostałe przedsięwzięcia na terenie JCWP RW200015261623. Charakterystykę poszczególnych JCWP przedstawiono poniżej.

— **RW2000152616237 – Sokołda do Jałówki:**

- stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny;
- stan chemiczny: stan chemiczny poniżej dobrego;
- stan (ogólny): zły stan wód;
- cel stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
- cel stan chemiczny: dobry stan chemiczny;
- czy stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia tych celów oraz czy ustalono odstępstwa z art. 4 ust. 4 lub 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW): TAK;

— **RW80001063271 – Łosośna do granicy państwa:**

- stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny
- stan chemiczny: stan chemiczny poniżej dobrego
- stan (ogólny): zły stan wód
- cel stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MIR, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- cel stan chemiczny: stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
- czy stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia tych celów oraz czy ustalono odstępstwa z art. 4 ust. 4 lub 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW): TAK;

Działania ujęte w Programie dotyczące gospodarki odpadami jednocześnie będą realizowane na obszarze JCWPd GW800053, zaś pozostałe inwestycje na terenie JCWPd GW200052. Poniżej omówiono charakterystykę poszczególnych JCWPd.

— **GW200052:**

- stan chemiczny: dobry;
- stan ilościowy: dobry;
- stan JCWPd: dobry;
- cel chemiczny: dobry stan chemiczny;
- cel ilościowy: dobry stan ilościowy;
- czy stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia tych celów oraz czy ustalono odstępstwa z art. 4 ust. 4 lub 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW): nie dotyczy;

— **GW800053:**

- stan chemiczny: dobry;
- stan ilościowy: dobry;
- stan JCWPd: dobry;
- cel chemiczny: dobry stan chemiczny;

- cel ilościowy: dobry stan ilościowy;
- czy stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia tych celów oraz czy ustalono odstępstwa z art. 4 ust. 4 lub 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW): nie dotyczy.

W przypadku realizacji Programu „Czyste Powietrze” nie przewiduje się bezpośredniej ingerencji w wody powierzchniowe ani podziemne. Oddziaływanie tego zadania ma charakter pośredni, związany z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Zmniejszenie ilości pyłów zawieszonych oraz substancji szkodliwych sprzyja redukcji depozycji zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i infiltracji do wód podziemnych, co w dłuższej perspektywie wspiera realizację celów środowiskowych.

Zadania związane z budową i przebudową dróg gminnych, ulic oraz placów, realizowane w zlewni JCWP RW2000152616237, mogą powodować przejściowe oddziaływania na środowisko wodne na etapie robót budowlanych. Prace ziemne, czasowe odsłonięcie gruntu oraz wzrost spływu powierzchniowego wód opadowych mogą lokalnie wpływać na warunki hydrologiczne. Oddziaływania te mają jednak charakter krótkotrwały, lokalny i odwracalny, a po zakończeniu robót teren zostanie uporządkowany i zabezpieczony. Ograniczy to ryzyko trwałych zmian w stosunkach wodnych oraz przełoży się na realizację celów środowiskowych JCWP. Jednocześnie realizacja robót drogowych nie powoduje ingerencji w warstwy wodonośne ani nie wiąże się z poborem wód podziemnych. Potencjalny wpływ na JCWPd GW200052 ogranicza się wyłącznie do fazy realizacji inwestycji i ma charakter pośredni. Może dotyczyć krótkotrwałego zwiększenia ryzyka migracji zanieczyszczeń do gruntu w przypadku prac ziemnych, jednak ryzyko to jest minimalizowane poprzez stosowanie właściwej organizacji robót, zabezpieczenie wykopów oraz przestrzeganie zasad ochrony środowiska. W związku z powyższym nie przewiduje się pogorszenia stanu chemicznego ani ilościowego JCWPd ani naruszenia celów środowiskowych określonych dla tych części wód.

Istotne znaczenie dla ochrony zasobów wodnych mają działania o charakterze organizacyjnym, polegające na prowadzeniu ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Zadanie to oddziałuje zarówno na wody powierzchniowe, jak i podziemne. Prowadzenie rzetelnej ewidencji umożliwi skuteczniejszy nadzór nad funkcjonowaniem indywidualnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków, identyfikację potencjalnych źródeł zagrożeń oraz podejmowanie działań naprawczych w przypadkach nieprawidłowości. Ograniczenie ryzyka niekontrolowanego odprowadzania ścieków do gruntu przyczynia się do zmniejszenia presji zanieczyszczeń na wody podziemne, w tym do ochrony ich stanu chemicznego i ilościowego. W dłuższej perspektywie prowadzenie ewidencji sprzyja uporządkowaniu gospodarki ściekowej na obszarach nieskanalizowanych oraz wspiera osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Wyraźnie korzystne oddziaływanie na środowisko wodne wykazuje inwestycja polegająca na budowie zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym. Realizacja tego zadania na obszarze JCWP RW2000152616237 przyczynia się do poprawy gospodarowania wodami opadowymi poprzez czasowe magazynowanie wód, ograniczenie gwałtownego spływu powierzchniowego oraz zmniejszenie ryzyka lokalnych podtopień.

Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych, realizowana na obszarze JCWP RW2000152616237 oraz JCWPd GW200052, stanowi istotny element działań ukierunkowanych na poprawę stanu środowiska wodnego. Na etapie realizacji robót budowlanych mogą wystąpić przejściowe oddziaływania na wody, związane głównie z prowadzeniem prac ziemnych oraz czasowym odsłonięciem gruntu. Oddziaływania te mają jednak charakter krótkotrwały, lokalny i odwracalny oraz nie powodują trwałych zmian w warunkach hydrologicznych ani hydrogeologicznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji nastąpi wyraźna poprawa funkcjonowania systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Modernizacja sieci prowadzi do zwiększenia jej szczelności, ograniczenia strat wody oraz zmniejszenia ryzyka infiltracji ścieków do gruntu i wód podziemnych. Ma to bezpośrednie znaczenie dla ochrony stanu chemicznego i ilościowego JCWPd GW200052, sprzyjając utrzymaniu jego dobrego stanu oraz ograniczeniu presji antropogenicznej. Jednocześnie uporządkowanie gospodarki ściekowej oraz eliminacja nieszczelności systemów kanalizacyjnych wpływa pośrednio na poprawę jakości wód powierzchniowych, ograniczając dopływ zanieczyszczeń punktowych i obszarowych.

Działania z zakresu gospodarki odpadami, realizowane w obrębie JCWP RW80001063271 oraz JCWPd GW800053, mają charakter porządkujący i regulacyjny. Na etapie realizacji Programu nie przewiduje się podejmowania działań mogących powodować bezpośrednią ingerencję w wody powierzchniowe ani podziemne. Oddziaływanie tych zadań na środowisko wodne ma charakter pośredni i związane jest przede wszystkim z ograniczaniem potencjalnych źródeł zanieczyszczeń. Realizacja działań przewidzianych w Programie sprzyja zmniejszeniu presji antropogenicznej na wody znajdujące się w złym stanie ogólnym, poprzez uporządkowanie gospodarki odpadami. Pozytywny wpływ na środowisko wodne związany jest również z realizacją zadań rekultywacyjnych. Wykonanie warstw uszczelniających, odpowiednie ukształtowanie terenu oraz wprowadzenie pokrywy roślinnej ograniczą infiltrację zanieczyszczeń i będą sprzyjać stabilizacji stosunków wodnych.

Realizacja zadań ujętych w Programie nie powoduje istotnych, trwałych negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe i podziemne. Ewentualne oddziaływania mają charakter przejściowy i lokalny, związany wyłącznie z etapem realizacji robót. W perspektywie długoterminowej planowane działania sprzyjają poprawie gospodarowania wodami, ochronie jakości wód oraz ograniczeniu presji antropogenicznej, pozostając w zgodzie z celami środowiskowymi JCWP i JCWPd.

8.2.7 Oddziaływanie na powietrze

Powietrze atmosferyczne stanowi jeden z podstawowych komponentów środowiska, którego jakość w istotny sposób wpływa zarówno na zdrowie ludzi, jak i na funkcjonowanie ekosystemów. Analiza oddziaływania planowanych zadań na stan powietrza obejmuje ocenę potencjalnych emisji zanieczyszczeń na etapie realizacji inwestycji, jak również skutków długoterminowych związanych z eksploatacją zrealizowanej infrastruktury. Zakres oddziaływań determinowany jest charakterem poszczególnych działań, od inwestycji infrastrukturalnych, przez zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej i odpadami, po działania organizacyjne.

Istotną rolę w kontekście poprawy jakości powietrza odgrywa realizacja Programu „Czyste Powietrze”. Podejmowane działania prowadzą do systematycznego ograniczania emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych źródeł grzewczych, w szczególności pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} oraz związków takich jak benzo(a)piren. Wymiana nieefektywnych źródeł ciepła oraz poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych przyczyniają się do zmniejszenia tzw. niskiej emisji, która stanowi jedno z głównych źródeł pogorszenia jakości powietrza na obszarach zurbanizowanych. Oddziaływanie Programu ma charakter trwały i wpływa na poprawę jakości powietrza.

Zadania z zakresu ochrony klimatu akustycznego polegające na budowie i przebudowie dróg gminnych, ulic miejskich, placów oraz infrastruktury towarzyszącej wiążą się z występowaniem przejściowych oddziaływań na jakość powietrza w fazie realizacji inwestycji. Prowadzenie robót budowlanych, w tym prac ziemnych, transport materiałów oraz funkcjonowanie maszyn i urządzeń budowlanych, może skutkować czasowym zwiększeniem zapylenia powietrza oraz emisją spalin. Oddziaływania te mają jednak charakter krótkotrwały, lokalny i odwracalny, ograniczony do bezpośredniego sąsiedztwa prowadzonych robót i okresu ich realizacji. Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, organizacja prac oraz prowadzenie robót w porze dziennej pozwalają na ograniczenie skali tych oddziaływań. Poprawa jakości nawierzchni oraz uporządkowanie układu komunikacyjnego sprzyjać będą zmniejszeniu wtórnego unoszenia pyłów oraz ograniczeniu emisji spalin wynikających z niepełnej jazdy i złego stanu technicznego dróg. W dłuższej perspektywie modernizacja infrastruktury drogowej przyczynia się do poprawy organizacji ruchu oraz pośredniego ograniczenia emisji komunikacyjnych.

Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków nie generuje emisji do powietrza. Działanie to ma charakter administracyjny i organizacyjny, więc nie ma bezpośredniego wpływu na powietrze. Natomiast budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym może wiązać się z krótkotrwałymi emisjami w fazie realizacji robót, które nie wpływają znacząco na powietrze.

Działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, obejmujące budowę i przebudowę sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, mogą powodować lokalne i czasowe pogorszenie jakości powietrza na etapie prowadzenia robót ziemnych. Emisje te ograniczają się głównie do zapylenia

oraz spalin emitowanych przez sprzęt budowlany. Po zakończeniu prac oddziaływania te ustępują, a funkcjonowanie zmodernizowanej infrastruktury nie wiąże się z emisją zanieczyszczeń do powietrza.

Zadania realizowane w obrębie składowiska odpadów, w tym modernizacja istniejącej infrastruktury, budowa instalacji do przetwarzania odpadów oraz prowadzenie procesów rekultywacyjnych, mogą wiązać się z lokalnymi oddziaływaniami na powietrze, obejmującymi emisję pyłów i potencjalnych odorów. Oddziaływania te są jednak będą ograniczane poprzez stosowanie rozwiązań technicznych oraz prowadzenie działalności zgodnie z obowiązującymi decyzjami administracyjnymi i standardami ochrony środowiska. W dłuższym okresie uporządkowanie systemu gospodarki odpadami oraz rekultywacja terenów zdegradowanych prowadzą do trwałego ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza. Pozytywny wpływ na powietrze związany jest również z realizacją zadań rekultywacyjnych. Wprowadzenie roślinności oraz zabezpieczenie powierzchni terenu skutkuje ograniczeniem pylenia, poprawą mikroklimatu oraz zwiększeniem zdolności środowiska do samooczyszczania powietrza. Roślinność pełni funkcję naturalnego filtra, przyczyniając się do redukcji stężeń pyłów.

Oddziaływanie planowanych zadań na jakość powietrza w przeważającej części ma charakter neutralny lub pozytywny. Potencjalne negatywne oddziaływania występują wyłącznie na etapie realizacji robót budowlanych i mają charakter krótkotrwały oraz odwracalny. W dłuższej perspektywie realizacja Programu przyczynia się do systematycznej poprawy jakości powietrza oraz ograniczenia presji emisyjnej na środowisko, co jest zgodne z celami ochrony środowiska oraz obowiązującymi przepisami prawa.

8.2.8 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Planowane w Programie Ochrony Środowiska zadania obejmują działania o zróżnicowanym charakterze, od przedsięwzięć inwestycyjnych i infrastrukturalnych, przez prace budowlane i ziemne, po zadania organizacyjne oraz rekultywacyjne. Ich oddziaływanie na powierzchnię ziemi jest w przeważającej mierze ograniczone przestrzennie, czasowe oraz technicznie kontrolowane, a w wielu przypadkach prowadzi do uporządkowania i poprawy stanu terenów już przekształconych.

Realizacja Programu „Czyste Powietrze” nie wiąże się z ingerencją w powierzchnię ziemi. Działania te polegają na modernizacji istniejącej zabudowy i nie wymagają prowadzenia robót ziemnych ani zmiany sposobu użytkowania gruntów, wobec czego pozostają neutralne względem struktury i funkcjonowania powierzchni terenu.

Realizacja przedsięwzięć obejmujących budowę oraz modernizację układu drogowego i przestrzeni publicznych wiąże się z czasowym naruszeniem warstwy powierzchniowej gruntu, wynikającym z prowadzenia robót ziemnych i przygotowania podłoża pod nowe elementy infrastruktury. Zakres tych prac ogranicza się jednak do obszarów już zagospodarowanych i użytkowanych komunikacyjnie. Oznacza to, że nie dochodzi do wprowadzania nowych form zagospodarowania

terenu ani trwałej zmiany jego funkcji. Po zakończeniu robót nastąpi techniczne uporządkowanie terenu, odtworzenie nawierzchni oraz stabilizacja powierzchni ziemi, co eliminuje ryzyko długotrwałych przekształceń rzeźby terenu. W konsekwencji oddziaływanie tych zadań na powierzchnię ziemi ma charakter krótkotrwały i nie prowadzi do trwałej degradacji gruntów.

Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków ma charakter administracyjny i nie skutkuje bezpośrednią ingerencją w powierzchnię ziemi. Pośrednio jednak działanie to sprzyja ochronie gruntów poprzez ograniczenie zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkowania instalacji indywidualnych oraz potencjalnego zanieczyszczenia gleby.

Budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym wiąże się z przekształceniem powierzchni ziemi w obrębie terenu inwestycji. Zmiany te mają charakter zaplanowany i funkcjonalny, a ich celem jest poprawa gospodarowania wodami opadowymi. Po zakończeniu realizacji inwestycji powierzchnia terenu zostanie odpowiednio ukształtowana i zabezpieczona, co ograniczy procesy erozyjne oraz wpłynie na stabilizację gruntu.

W ujęciu długoterminowym realizacja zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska wpływa korzystnie na stan powierzchni ziemi poprzez uporządkowanie sposobu zagospodarowania terenów zurbanizowanych oraz infrastruktury technicznej. Szczególne znaczenie w tym zakresie mają działania związane z rozbudową i modernizacją systemów wodno-kanalizacyjnych, które ograniczają ryzyko niekontrolowanego przedostawania się ścieków do gruntu. Eliminacja nieszczelnych instalacji oraz uporządkowanie systemu odprowadzania ścieków przyczyniają się do zmniejszenia presji na gleby, zapobiegając ich stopniowej degradacji chemicznej i biologicznej.

Dodatkowo działania związane z rekultywacją terenów zdegradowanych, w tym składowisk odpadów, prowadzą do trwałej poprawy stanu powierzchni ziemi. Wykonanie warstw zabezpieczających, stabilizacja podłoża oraz wprowadzenie roślinności wpłynie na odbudowę właściwości fizycznych i biologicznych gleb. Przełoży się to na ograniczanie procesów degradacyjnych. W efekcie realizacja Programu sprzyja stopniowej poprawie jakości powierzchni ziemi oraz zwiększeniu odporności gruntów na negatywne oddziaływania wynikające z działalności antropogenicznej. Z kolei modernizacja infrastruktury, budowa instalacji do przetwarzania odpadów oraz wydzielenie kwater na odpady nie obejmują zajmowania nowych gruntów. Ich oddziaływanie na powierzchnię ziemi ogranicza się do granic istniejącego kompleksu gospodarki odpadami.

Oddziaływanie planowanych zadań na powierzchnię ziemi ma w większości charakter neutralny lub przejściowo niekorzystny na etapie realizacji, przy jednoczesnym występowaniu długofalowych efektów porządkujących i ochronnych. Realizacja Programu nie prowadzi więc do trwałej degradacji gruntów ani nie narusza stabilności powierzchni ziemi w skali Gminy.

8.2.9 Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz stanowi istotny element środowiska, obejmujący zarówno cechy przyrodnicze, jak i ukształtowaną historycznie oraz funkcjonalnie strukturę przestrzeni, w tym zabudowę, infrastrukturę

techniczną oraz układ komunikacyjny. Ocena oddziaływania planowanych zadań na krajobraz uwzględnia skalę, charakter i lokalizację przedsięwzięć, a także stopień przekształcenia terenów, na których będą one realizowane.

Zadania ujęte w Programie w przeważającej części dotyczą obszarów już zagospodarowanych i zurbanizowanych, w szczególności terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz istniejącej infrastruktury technicznej. Planowane działania nie obejmują realizacji obiektów o charakterze dominant krajobrazowych ani przedsięwzięć prowadzących do trwałego naruszenia kompozycji przestrzennej lub charakterystycznych cech krajobrazu.

Program „Czyste Powietrze” nie wiąże się z ingerencją w strukturę przestrzenną ani wizualną krajobrazu. Działania prowadzone w ramach programu dotyczą głównie modernizacji źródeł ciepła oraz poprawy efektywności energetycznej budynków, co nie powoduje zmian w rzeźbie terenu ani w kompozycji krajobrazowej. W efekcie wpływ na krajobraz ma charakter neutralny, a w niektórych przypadkach pośrednio korzystny, poprzez poprawę estetyki zabudowy.

Budowa i przebudowa dróg gminnych, ulic oraz placów miejskich, realizowana jest w granicach istniejącego układu komunikacyjnego. Prace te powodują jedynie przejściowe zmiany wizualne związane z obecnością zaplecza budowy oraz robót ziemnych. Po zakończeniu inwestycji następuje uporządkowanie przestrzeni, odtworzenie nawierzchni i elementów infrastruktury, co sprzyja poprawie ładu przestrzennego i estetyki krajobrazu zurbanizowanego. Zmiany te nie prowadzą do trwałego naruszenia charakteru krajobrazu, a w dłuższej perspektywie mogą przyczynić się do jego uporządkowania.

Czynności administracyjne polegające na prowadzeniu ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków nie powodują fizycznych zmian w krajobrazie. Natomiast budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz kanalizacją deszczową wprowadza nowy element zagospodarowania terenu. Jednak przy właściwym ukształtowaniu i dostosowaniu do warunków lokalnych nie stanowi on dysharmonii krajobrazowej. Obiekt ten wpisuje się w funkcję techniczną terenu, a jednocześnie może pozytywnie wpływać na odbiór przestrzeni poprzez uporządkowanie systemu odwodnienia i ograniczenie zjawisk degradacyjnych.

Inwestycje z zakresu budowy i przebudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wiążą się z czasowym naruszeniem powierzchni terenu. Oddziaływania te mają jednak charakter lokalny i odwracalny, ponieważ po zakończeniu robót teren zostaje przywrócony do pierwotnej funkcji. Przedsięwzięcia te nie powodują zmian w układzie krajobrazowym.

Zadania realizowane na terenie składowisk odpadów obejmują ich modernizację oraz dalsze zagospodarowanie, co ma znaczenie z punktu widzenia krajobrazu. Na etapie realizacji mogą one wiązać się z czasowym pogorszeniem walorów krajobrazowych, wynikającym z prowadzenia robót ziemnych, obecności infrastruktury technicznej oraz przekształceń powierzchni terenu. Oddziaływania te mają jednak charakter lokalny i przejściowy. Należy jednocześnie podkreślić, że

obiekty związane z gospodarką odpadami co do zasady nie stanowią elementów krajobrazu o wysokich walorach estetycznych, jednak ich funkcjonowanie odbywa się na terenach już przekształconych i przeznaczonych pod tego typu działalność. Realizacja zadań nie wiąże się z zajęciem nowych, cennych krajobrazowo obszarów. Wyraźny i pozytywny wpływ na krajobraz wiąże się również z realizacją zadań rekultywacyjnych. Wykonanie warstw zabezpieczających oraz wprowadzenie roślinności trawiastej i krzewiastej prowadzi do odbudowy walorów estetycznych i przyrodniczych obszarów.

A więc planowane zadania nie powodują znaczącego negatywnego oddziaływania na krajobraz. Ewentualne zmiany mają charakter przejściowy i ograniczony przestrzennie. Natomiast część przedsięwzięć przyczynia się do trwałej poprawy estetyki oraz uporządkowania przestrzeni.

8.2.10 Oddziaływanie na klimat

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie Gminy i jej infrastruktury na zmiany klimatu.

Prowadzenie działań mitygacyjnych i adaptacyjnych do zachodzących zmian klimatu przez samorządy lokalne zależy od działań podejmowanych w skali międzynarodowej, które następnie wytyczają kierunki zmian w zakresie prawa krajowego oraz miejscowego. Gmina może również inicjować i wprowadzać własne rozwiązania.

Planowane do realizacji zadania obejmują szerokie spektrum działań infrastrukturalnych, środowiskowych oraz organizacyjnych, których oddziaływanie na klimat należy analizować w kontekście zarówno emisji gazów cieplarnianych, jak i zdolności adaptacji środowiska do postępujących zmian klimatycznych. Oddziaływanie to ma charakter zróżnicowany i zależny od rodzaju przedsięwzięcia, etapu jego realizacji oraz skali przestrzennej, przy czym w większości przypadków przyjmuje formę oddziaływania pośredniego i długoterminowego.

Szczególną rolę w kontekście ochrony klimatu odgrywa realizacja Programu „Czyste Powietrze”, którego cele są bezpośrednio powiązane z ograniczaniem emisji gazów cieplarnianych do atmosfery. Poprawa efektywności energetycznej budynków, wymiana nieefektywnych źródeł ciepła oraz ograniczenie zużycia paliw stałych prowadzą do trwałego zmniejszenia emisji dwutlenku węgla

oraz innych substancji wpływających na efekt cieplarniany. Działania te, choć realizowane w skali lokalnej i rozproszonej, w ujęciu skumulowanym przyczyniają się do realizacji celów klimatycznych oraz poprawy odporności obszaru na negatywne skutki zmian klimatycznych.

Inwestycje drogowe, obejmujące budowę i przebudowę ulic, dróg gminnych, placów oraz infrastruktury towarzyszącej, w fazie realizacji mogą powodować krótkotrwały wzrost emisji spalin i pyłów, wynikający z pracy maszyn budowlanych oraz transportu materiałów. Oddziaływania te mają jednak charakter przejściowy i ustępują po zakończeniu robót. W perspektywie eksploatacyjnej modernizacja układu drogowego wpływa korzystnie na klimat poprzez poprawę płynności ruchu, skrócenie czasu przejazdów oraz ograniczenie zjawiska kongestii. Przekłada się to na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z transportu drogowego.

Działania administracyjne, takie jak prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, nie oddziałują bezpośrednio na klimat. Ważnym elementem adaptacji do zmian klimatu jest realizacja zadań z zakresu gospodarowania wodami opadowymi, w tym budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Zwiększenie zdolności retencyjnej terenu ogranicza skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak intensywne opady deszczu, susze czy fale upałów. Retencja wód opadowych sprzyja poprawie lokalnego bilansu wodnego, stabilizacji mikroklimatu oraz ograniczeniu efektu miejskiej wyspy ciepła.

Znaczące oddziaływanie pośrednie na klimat wykazują również zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, mimo okresowego wykorzystania sprzętu o podwyższonej emisyjności, w dłuższej perspektywie przyczynia się do racjonalizacji zużycia wody oraz ograniczenia strat w systemach przesyłowych. Efektywnie funkcjonująca infrastruktura wodno-ściekowa zmniejsza zapotrzebowanie energetyczne procesów uzdatniania i transportu wody, co pośrednio ogranicza emisję gazów cieplarnianych.

Zadania związane z gospodarką odpadami, obejmujące funkcjonowanie składowisk, budowę sortowni, instalacji przetwarzania odpadów oraz modernizację infrastruktury, mogą wiązać się z emisjami powstającymi w trakcie realizacji i eksploatacji obiektów. Jednocześnie rozwój systemów selektywnej zbiórki, ograniczenie składowania frakcji biodegradowalnych oraz zwiększenie poziomu odzysku i recyklingu przyczyniają się do zmniejszenia emisji metanu oraz ograniczenia zapotrzebowania na surowce pierwotne. W ujęciu długoterminowym działania te mają korzystny wpływ na bilans klimatyczny. Szczególnie pozytywne oddziaływanie na klimat wykazują zadania rekultywacyjne. Poprawa struktury gleby zwiększa jej zdolność do magazynowania wody, co ma istotne znaczenie w kontekście adaptacji do zmian klimatycznych.

Całościowa analiza wskazuje, że planowane zadania nie powodują trwałego negatywnego oddziaływania na klimat. Oddziaływania krótkotrwałe, związane głównie z etapem realizacji inwestycji, mają charakter lokalny i odwracalny. W dłuższej perspektywie dominują oddziaływania

neutralne i pozytywne, polegające na ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, poprawie efektywności energetycznej oraz zwiększeniu odporności obszaru na skutki zmian klimatu.

8.2.11 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Planowane zadania inwestycyjne i organizacyjne ujęte w Programie obejmują szerokie spektrum działań infrastrukturalnych, technicznych oraz administracyjnych. Ich oddziaływanie na klimat akustyczny ma zróżnicowany charakter – od krótkotrwałych i lokalnych uciążliwości po długofalowe efekty poprawiające warunki akustyczne na terenach zurbanizowanych. Analiza wpływu została przeprowadzona z uwzględnieniem zarówno etapu realizacji, jak i fazy eksploatacji poszczególnych przedsięwzięć.

W odniesieniu do realizacji Programu „Czyste Powietrze” nie przewiduje się oddziaływania na klimat akustyczny. Działania podejmowane w ramach Programu mają charakter rozproszony i dotyczą głównie modernizacji indywidualnych źródeł ciepła oraz poprawy efektywności energetycznej budynków. Prace te, prowadzone na niewielką skalę i w obrębie istniejącej zabudowy, mogą powodować jedynie krótkotrwałe i lokalne uciążliwości akustyczne o marginalnym znaczeniu, które nie wpływają na kształtowanie klimatu akustycznego w skali Gminy.

Zadania związane z budową i przebudową dróg, ulic oraz placów, w tym realizacja nowych nawierzchni, modernizacja układu komunikacyjnego oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych, mogą powodować czasowe pogorszenie klimatu akustycznego w fazie prowadzenia robót budowlanych. Źródłem hałasu będą przede wszystkim maszyny budowlane, transport materiałów oraz prace ziemne. Oddziaływania te będą jednak miały charakter krótkotrwały, lokalny i odwracalny, ograniczony do bezpośredniego sąsiedztwa inwestycji i czasu ich realizacji. Po zakończeniu robót przewiduje się poprawę warunków akustycznych wynikającą z uporządkowania ruchu drogowego, poprawy jakości nawierzchni oraz zwiększenia płynności ruchu. W dłuższej perspektywie może prowadzić do ograniczenia emisji hałasu komunikacyjnego.

Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków nie powoduje oddziaływań akustycznych, gdyż ma charakter administracyjny i organizacyjny. Działania te nie wiążą się z emisją hałasu ani z ingerencją w środowisko akustyczne.

W przypadku budowy zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym, w trakcie realizacji mogą wystąpić okresowe uciążliwości akustyczne związane z pracami ziemnymi i montażowymi. Oddziaływania te będą jednak ograniczone w czasie i przestrzeni. Po zakończeniu inwestycji obiekt nie będzie generował hałasu.

W odniesieniu do zadań z zakresu gospodarki wodno-kanalizacyjnej, oddziaływanie na klimat akustyczny również będzie miało charakter przejściowy. Roboty ziemne związane z budową i przebudową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych mogą generować lokalne uciążliwości akustyczne. W fazie eksploatacji nie przewiduje się trwałego negatywnego wpływu na klimat akustyczny.

Zadania dotyczące gospodarki odpadami, w tym modernizacja i rozbudowa infrastruktury składowisk oraz instalacji przetwarzania odpadów, mogą wiązać się z okresowym wzrostem hałasu na etapie realizacji prac budowlanych i instalacyjnych. W fazie eksploatacji przewiduje się jednak stosowanie rozwiązań technologicznych i organizacyjnych ograniczających emisję hałasu do poziomów zgodnych z obowiązującymi normami, co pozwala ocenić długoterminowy wpływ na klimat akustyczny jako neutralny. Zadania rekultywacyjne realizowane na terenach składowisk odpadów, nie powodują istotnych zmian w zakresie klimatu akustycznego. Zakres prowadzonych prac oraz ich charakter nie prowadzą do trwałego oddziaływania na poziom hałasu w otoczeniu.

Oddziaływanie wszystkich analizowanych zadań na klimat akustyczny ma w przeważającej mierze charakter czasowy i odwracalny, ograniczony do etapu realizacji inwestycji. W fazie eksploatacji nie przewiduje się trwałego pogorszenia warunków akustycznych, a w wielu przypadkach możliwa jest ich poprawa. Realizacja zadań zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu oraz organizacji prac w porze dziennej, zapewnia zachowanie standardów ochrony klimatu akustycznego.

8.2.12 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Planowane działania w ramach Programu Ochrony Środowiska zostały starannie zaprojektowane, aby zapewnić, że nie będą miały negatywnego wpływu na zasoby naturalne. W fazie realizacji lub budowy przedsięwzięć, może wystąpić wzrost zużycia zasobów naturalnych, takich jak materiały budowlane i energia. Ten wzrost jest jednak uzasadniony, ponieważ wynika z konieczności wdrażania działań, które w dłuższej perspektywie mają na celu ochronę tych zasobów.

Główne cele Programu koncentrują się na minimalizacji negatywnych skutków działalności ludzkiej oraz na poprawie stanu środowiska. Dzięki odpowiednim regulacjom i zastosowaniu nowoczesnych technologii, program dąży do zrównoważonego rozwoju, co oznacza, że wszelkie działania będą podejmowane z poszanowaniem dla naturalnych zasobów.

Przewiduje się optymalizację projektów budowlanych pod kątem zużycia materiałów, np. poprzez projektowanie w miarę możliwości z uwzględnieniem materiałów łatwych do ponownego wykorzystania, stosowanie materiałów budowlanych o niskim wpływie na środowisko oraz recykling odpadów budowlanych.

Realizacja zadań ujętych w Programie będzie w przeważającej części charakteryzowała się neutralnym wpływem na zasoby naturalne, rozumiane jako zasoby geologiczne, surowce mineralne, gleby, wody oraz inne elementy środowiska. Planowane działania nie obejmują eksploatacji kopalni, wydobywania surowców naturalnych ani trwałego przekształcania zasobów środowiska w skali mogącej prowadzić do ich degradacji lub nieodwracalnej utraty.

Realizacja Programu „Czyste Powietrze” nie powoduje bezpośredniej ingerencji w zasoby naturalne, a tym samym nie prowadzi do ich eksploatacji ani trwałego uszczerbienia. Działania realizowane w ramach Programu koncentrują się na modernizacji istniejących źródeł ciepła oraz poprawie

efektywności energetycznej budynków, co odbywa się w obrębie już zagospodarowanej przestrzeni. Pośrednio Program przyczynia się do ochrony zasobów naturalnych, poprzez ograniczenie zużycia paliw kopalnych oraz zmniejszenie zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł nieodnawialnych. Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza ogranicza również wtórne zanieczyszczanie gleb i wód, wynikające z depozycji substancji szkodliwych, co sprzyja zachowaniu jakości zasobów środowiska.

W przypadku zadań związanych z budową i przebudową dróg, ulic oraz placów, oddziaływanie na zasoby naturalne ogranicza się do lokalnego wykorzystania materiałów budowlanych oraz czasowego przekształcenia powierzchni terenu. Prace te prowadzone są w obrębie istniejących ciągów komunikacyjnych lub terenów już zagospodarowanych, co oznacza brak ingerencji w nowe obszary zasobów przyrodniczych. Zużycie surowców ma charakter pośredni i wynika z procesów inwestycyjnych, natomiast po zakończeniu robót nie przewiduje się trwałego uszczuplenia zasobów naturalnych ani pogorszenia ich dostępności.

Szczególną rolę w kontekście zasobów naturalnych odgrywają zadania związane z retencją wód opadowych. Budowa zbiornika retencyjnego oraz infrastruktury towarzyszącej przyczynia się do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi, ograniczenia strat wody oraz zwiększenia odporności lokalnego systemu hydrologicznego na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych. Działania te wspierają ochronę zasobów wodnych i wpisują się w zasady zrównoważonego wykorzystania środowiska. Natomiast prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków ma znaczenie porządkujące i kontrolne w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi. Działanie to umożliwia identyfikację potencjalnych źródeł presji na wody powierzchniowe i podziemne oraz sprzyja ograniczeniu ryzyka ich zanieczyszczenia, co pośrednio wspiera ochronę zasobów wodnych oraz racjonalne korzystanie z wód na terenie gminy.

Działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, obejmujące rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, mogą wiązać się z krótkotrwałym naruszeniem warstw glebowych oraz wykorzystaniem zasobów materiałowych. Oddziaływania te mają jednak charakter techniczny i odwracalny, a po zakończeniu prac teren zostaje przywrócony do stanu umożliwiającego dalsze użytkowanie. Jednocześnie poprawa szczelności systemów kanalizacyjnych oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej sprzyja ochronie zasobów glebowych i wodnych przed zanieczyszczeniami, co w dłuższej perspektywie stanowi pośrednią korzyść dla środowiska.

W odniesieniu do zadań realizowanych na terenie składowiska odpadów, w tym jego modernizacji, rozbudowy oraz funkcjonowania instalacji do przetwarzania odpadów, oddziaływanie na zasoby naturalne oceniane jest jako neutralne lub lokalnie niekorzystne w krótkim okresie. Dotyczy to przede wszystkim ingerencji w powierzchnię terenu oraz wykorzystania materiałów technicznych. Jednocześnie należy podkreślić, że uporządkowanie gospodarki odpadami oraz ich kontrolowane przetwarzanie ogranicza presję na środowisko, zapobiega niekontrolowanemu wykorzystaniu

przestrzeni i pośrednio chroni zasoby naturalne przed degradacją. Korzystny wpływ na zasoby naturalne wykazują również zadania rekultywacyjne, polegające na zabezpieczeniu i ukształtowaniu powierzchni terenu oraz odtworzeniu warstw glebowych. Rekultywacja prowadzi do stabilizacji podłoża, ograniczenia erozji oraz przywrócenia funkcji użytkowych i przyrodniczych obszarów wcześniej wyłączonych z racjonalnego wykorzystania. W dłuższej perspektywie działania te sprzyjają ochronie zasobów glebowych oraz poprawie bilansu środowiskowego terenu.

Realizacja Programu nie wiąże się z trwałym naruszeniem zasobów naturalnych. Oddziaływania mają charakter ograniczony przestrzennie, czasowy i w większości odwracalny. A w przypadku części działań można wskazać na pośrednie, długoterminowe korzyści w zakresie ochrony i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

8.2.13 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Analiza planowanych zadań wykazuje, że ich oddziaływanie na zabytki oraz dobra materialne ma w przeważającej mierze charakter neutralny lub ograniczony. Natomiast w części przypadków może przynieść pośrednie korzyści związane z poprawą stanu technicznego infrastruktury oraz warunków użytkowania przestrzeni zurbanizowanej. Realizacja zadań odbywać się będzie z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa, w tym regulacji dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, co ogranicza ryzyko wystąpienia negatywnych oddziaływań.

W odniesieniu do Programu „Czyste Powietrze”, jego realizacja nie wiąże się z ingerencją w zasoby zabytkowe ani w istniejące dobra materialne. Prace termomodernizacyjne oraz wymiana źródeł ciepła prowadzone są w obrębie istniejących obiektów budowlanych i mają na celu poprawę ich stanu technicznego oraz efektywności energetycznej. W przypadku obiektów objętych ochroną konserwatorską działania te realizowane są z zachowaniem wymogów wynikających z decyzji właściwego organu ochrony zabytków, co wyklucza ryzyko ich uszkodzenia. Pośrednio Program sprzyja zachowaniu zasobu budowlanego poprzez ograniczenie degradacji technicznej budynków.

Zadania związane z budową, przebudową i modernizacją dróg oraz ulic mogą powodować czasowe utrudnienia w korzystaniu z przestrzeni, jednak nie prowadzą do trwałego naruszenia dóbr materialnych. Prace te realizowane są głównie w pasach drogowych oraz na terenach już przekształconych antropogenicznie. Modernizacja nawierzchni, poprawa odwodnienia oraz uporządkowanie infrastruktury technicznej wpływają korzystnie na trwałość istniejących obiektów budowlanych i infrastruktury publicznej, ograniczając ryzyko ich dalszej degradacji. W rejonach, gdzie występują obiekty o wartościach zabytkowych, roboty prowadzone są z zachowaniem szczególnej ostrożności i pod nadzorem, co minimalizuje możliwość negatywnego oddziaływania.

Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków nie powoduje żadnej ingerencji w zabytki ani dobra materialne. Zaś oddziaływanie na zabytki i dobra materialne budowy zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i kanałem deszczowym oceniono jako ograniczone. Przedsięwzięcie realizowane będzie w obrębie terenów już zagospodarowanych, co

wyklucza bezpośrednią ingerencję w obiekty zabytkowe. Jednocześnie poprawa efektywności odprowadzania wód opadowych przyczynia się do ochrony istniejącej zabudowy oraz infrastruktury technicznej przed skutkami podtopień, zawilgoceń i erozji gruntu, które mogłyby prowadzić do degradacji dóbr materialnych. W dłuższej perspektywie realizacja tego zadania sprzyja zachowaniu stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym również obiektów o potencjalnych wartościach historycznych, poprzez stabilizację warunków gruntowo-wodnych.

Realizacja zadań z zakresu gospodarki wodno-kanalizacyjnej wiąże się z prowadzeniem robót ziemnych, które mogą czasowo oddziaływać na elementy zagospodarowania terenu. Oddziaływanie to ma jednak charakter krótkotrwały i odwracalny. Po zakończeniu robót teren zostaje odtworzony do stanu pierwotnego lub uporządkowanego.

Zadania obejmujące gospodarkę odpadami, w tym funkcjonowanie i modernizację składowisk oraz instalacji do przetwarzania odpadów, realizowane są na terenach już przeznaczonych do tego typu działalności. Uporządkowanie infrastruktury odpadowej oraz rekultywacja terenów zdegradowanych przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa użytkowania przestrzeni oraz ograniczenia degradacji sąsiednich nieruchomości. W odniesieniu do zadań rekultywacyjnych nie stwierdza się istotnego oddziaływania na dobra materialne.

Realizacja wszystkich zaplanowanych zadań nie powoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra materialne. Przy zachowaniu obowiązujących procedur formalno-prawnych oraz zasad prowadzenia robót budowlanych oddziaływanie te pozostają neutralne lub korzystne. W dłuższej perspektywie natomiast przyczyniają się do poprawy stanu technicznego infrastruktury oraz ochrony istniejącego zasobu materialnego.

8.3 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustaleniami Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110), oddziaływanie transgraniczne definiowane jest jako „jakiegokolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym „oddziaływanie” oznacza jakiegokolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Wobec powyższego, ze względu na lokalny charakter działań oraz zasięg przestrzenny obszaru objętego Programem Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029

z perspektywą do roku 2033 (w tym wielkość oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć), skutki realizacji jej założeń nie będą miały znaczenia transgranicznego.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu

Realizacja zadań ujętych w Programie została zaplanowana w sposób umożliwiający zapobieganie lub ograniczanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko już na etapie planowania, przygotowania oraz realizacji przedsięwzięć. Kluczowe znaczenie mają w tym zakresie rozwiązania organizacyjne, techniczne i planistyczne, dostosowane do charakteru poszczególnych zadań oraz uwarunkowań środowiskowych obszaru ich realizacji.

Na etapie przygotowawczym inwestycje realizowane będą z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa ochrony środowiska, dokumentów planistycznych oraz procedur administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile będą one wymagane. Preferowane będzie wykorzystanie istniejącego zagospodarowania terenu, polegające na przebudowie, modernizacji lub rozbudowie funkcjonującej infrastruktury, co ogranicza zajmowanie nowych terenów i minimalizuje ingerencję w środowisko przyrodnicze.

W trakcie realizacji robót budowlanych stosowane będą rozwiązania mające na celu ograniczenie zasięgu i czasu trwania oddziaływań. Obejmują one właściwą organizację placów budowy, etapowanie prac, sukcesywne porządkowanie terenu oraz ograniczanie powierzchni czasowo zajętych pod roboty ziemne. W przypadku prac mogących powodować wzrost emisji hałasu, zapylenia lub zanieczyszczeń do powietrza, oddziaływania te będą miały charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny, a po zakończeniu robót teren zostanie doprowadzony do stanu umożliwiającego dalsze użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem.

Istotnym elementem ograniczania oddziaływań na środowisko wodne jest racjonalne gospodarowanie wodami oraz poprawa funkcjonowania systemów wodno-ściekowych. Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, a także prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, umożliwiają skuteczniejszy nadzór nad gospodarką ściekową i ograniczenie ryzyka niekontrolowanego przedostawania się zanieczyszczeń do gruntu oraz wód podziemnych. Działania te wspierają utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych oraz realizację celów środowiskowych wód powierzchniowych.

Rozwiązania techniczne związane z retencją wód opadowych, w tym budowa zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, pełnią funkcję zapobiegawczą i adaptacyjną. Umożliwiają one czasowe magazynowanie wód opadowych, regulację odpływu oraz ograniczenie intensywności spływu powierzchniowego, co zmniejsza presję hydrologiczną na odbiorniki wód i ogranicza ryzyko lokalnych podtopień oraz erozji.

W odniesieniu do zadań realizowanych na terenach składowisk odpadów oraz instalacji do ich przetwarzania, stosowane będą rozwiązania techniczne i organizacyjne mające na celu zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Modernizacja i uporządkowanie tych obiektów, realizowane na terenach już zagospodarowanych pod tę działalność, ograniczają ich oddziaływanie na otoczenie, a działania rekultywacyjne przyczyniają się do stopniowej poprawy funkcji przyrodniczych i krajobrazowych obszarów zdegradowanych.

Działania rekultywacyjne, obejmujące wykonanie warstw zabezpieczających, stabilizację powierzchni terenu oraz wprowadzenie roślinności, pełnią rolę ograniczającą i naprawczą w stosunku do wcześniejszych przekształceń środowiska. Choć nie stanowią formalnej kompensacji przyrodniczej, przyczyniają się do odbudowy funkcji środowiskowych i poprawy stanu terenów zdegradowanych.

Planowane rozwiązania zapobiegawcze i ograniczające są wystarczające do minimalizacji potencjalnych oddziaływań na środowisko, a ewentualne przejściowe uciążliwości będą miały charakter lokalny i odwracalny. W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych oddziaływań możliwe będzie zastosowanie dodatkowych środków zaradczych, adekwatnych do ich skali i charakteru, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wpływ na środowisko zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 będzie stosunkowo niewielki i ograniczy się do etapu budowy. Planowane inwestycje bazują na tzw. „istniejącym śladzie”, tzn. zakłada się przebudowę lub remont już istniejących obiektów, nie ingerując w nowe, cenne przyrodniczo obszary. Nowa infrastruktura będzie realizowana poza miejscami występowania gatunków chronionych oraz nie wiąże się z koniecznością wycinki drzew ani krzewów. Zadania będą zlokalizowane na terenach już przekształconych. Ponadto po zakończeniu realizacji teren robót ziemnych zostanie uporządkowany i przywrócony do stanu sprzed inwestycji. W związku z tym, nie przewiduje się konieczności przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej.

W poniższej tabeli zaprezentowano zbiorczo środki łagodzące i zalecenia, które należy wziąć pod uwagę przy realizacji większości z planowanych zadań.

Tabela 25. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
Powietrze i klimat	<p>Wpływ przedsięwzięć na jakość powietrza związany z etapem realizacji inwestycji (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> — systematyczne sprzątanie placów budowy, — zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), — ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, — uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody (niesypanie na nadkola i inne części pojazdu), — przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie (dotyczy też ziemi z wykopów), — ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy. <p>Ważną kwestią, mającą wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza, jest również dobra organizacja dojazdów do placu budowy oraz utrzymanie płynności ruchu. Właściwe rozwiązania w tym zakresie pozwolą na znaczne zmniejszenie emisji ze środków transportu. Ponadto należy monitorować właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń pracujących na budowie.</p>
Klimat akustyczny	<p>W celu zmniejszenia emisji hałasu związanego z pracami budowlanymi, powinny one być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych należy ograniczyć do minimum.</p> <p>Maszyny budowlane powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne.</p> <p>Analiza i zastosowanie odpowiedniej lokalizacji, w tym maksymalne odsunięcie od obszarów chronionych, np. siedlisk zwierząt, osiedli mieszkaniowych.</p> <p>Na obszarach zagrożonych hałasem należy zastosować infrastrukturę przeciwhałasową: poprawa nawierzchni dróg, budowa ekranów akustycznych.</p>
Wody	<p>Aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków bytowych do wód, zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków bytowych oraz ich oczyszczanie. Powstające ścieki bytowe przed wprowadzeniem do środowiska należy oczyszczać do wymaganych prawem parametrów.</p> <p>Należy badać jakość wód przepływających przez separatory w celu sprawdzenia ich sprawności. Należy prowadzić badania jakości zrzucanych wód opadowych w oparciu o obowiązujące warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.</p> <p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi.</p> <p>Należy zapewnić dostęp do przenośnych toalet pracownikom budowy oraz regularnie opróżniać toalety z wykorzystaniem samochodów serwisowo-aseniczacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria.</p> <p>Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi tak, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych.</p>
Gleby	<p>Należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi.</p> <p>Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi tak, aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu.</p> <p>W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane. Umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej – należy stosować zasadę „zanieczyszczający płaci”.</p>

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	<p>Zabiegi solenia dróg i chodników zimą powinny zostać ograniczone do niezbędnego minimum.</p> <p>Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby (humus) powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – deponowana na powierzchni terenu.</p> <p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony, bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić należy w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, — mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
<p style="text-align: center;">Rośliny</p>	<p>W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odsłonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach.</p> <p>Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć, np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane.</p> <p>Podczas realizacji zadań infrastrukturalnych przestrzegane będą zapisy art. 87a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Prace wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa, lub w obrębie korzeni, lub pędów krzewu przeprowadzane będą w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> — uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych materiałów z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, — fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania, — przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, — mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe prowadzić należy w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, — zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew,

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące/zalecenia
	— mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych.
Zwierzęta	W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie, poza okresem lęgowym ptaków. Prace należy prowadzić również poza okresem migracyjnym płazów.
Ludzie	<p>Należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane, aby zwiększyć poziom bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac.</p> <p>W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP.</p> <p>W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.</p>
Krajobraz, zabytki i dobra materialne	Wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Źródło: Opracowanie własne

10. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu

Proponowane do realizacji przedsięwzięcia charakteryzują się pozytywnym wpływem na środowisko przyrodnicze oraz bazują na tzw. „istniejącym śladzie” i nie wykraczają na nowe obszary. W takim przypadku proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych w Programie inwestycji, ponieważ skutki środowiskowe podejmowanych zadań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w otoczeniu tzw. obszarów wrażliwych. Trafne wskazanie rozwiązań alternatywnych jest niemożliwe również w przypadku braku pełnej dokumentacji technicznej – większość zadań zaplanowanych do realizacji nie ma opracowanej jeszcze takiej dokumentacji.

Przeprowadzając analizę wariantów poszczególnych przedsięwzięć, można porównywać ze sobą następujące elementy inwestycyjne:

- warianty lokalizacji,
- warianty konstrukcyjne i technologiczne,
- warianty organizacyjne,
- wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”.

Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

11. Napotkane trudności i luki w wiedzy

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień. Poziom szczegółowości prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu, w tym posiadanej wiedzy na temat zakresu poszczególnych działań w chwili ich sporządzania. Dostępne dane techniczne opisujące planowane zadania prezentują bowiem bardzo zróżnicowany poziom szczegółowości – od projektów technicznych po ogólne koncepcje.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego Programu oraz częstotliwości jej przeprowadzania – monitoring

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), organ wykonawczy Gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miejskiej, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033” powinien zostać przygotowany z lat 2026-2027 następny z lat 2028-2029, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 Burmistrz Sokółki przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Sokólskiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 26. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa	Wartość docelowa	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba udzielonych dotacji [szt.]	Wzrost wartości	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość wykonanej nawierzchni [m]	763,67	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
		Długość przebudowanej drogi [m]	2 515,00	
		Długość wybudowanej drogi [m]	13 346,00 ⁴³	
		Liczba przebudowanych placów [szt.]	1	
GOSPODAROWANIE WODAMI	ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM POWODZIOWYM	Liczba przeprowadzonych ewidencji [szt.]	Według potrzeb	Stan badanych JCWP i JCWPd
		Liczba wybudowanych zbiorników [szt.]	1	Spadek liczby podtopień po opadach nawalnych
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość wybudowanej kanalizacji deszczowej [m]	2 110,30	Stopień rozbudowania i zmodernizowania infrastruktury wodno-ściekowej
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [m]	1 993,90 ⁴⁴	
		Długość wybudowanych przyłączy kanalizacji sanitarnej [m]	138,00	
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej [m]	1 699,00 ⁴⁵	
		Długość wybudowanych przyłączy wodociągowych [m]	272,00	
		Długość przebudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [m]	Wzrost wartości	
		Liczba przebudowanych placów [szt.]	1	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Liczba wybudowanych kwater na odpady [szt.]	Według potrzeb	Zwiększenie efektywności systemu zagospodarowania odpadów komunalnych
		Liczba składowisk odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne na odpady z termicznego przekształcania odpadów [szt.]	1	
		Liczba składowisk odpadów typu inne niż niebezpieczne i obojętne na odpady budowlano- remontowe [szt.]	1	
		Liczba składowisk odpadów [szt.]	Według potrzeb	

⁴³ Długość wybudowanej drogi przy jednym zadaniu została przedstawiona w formie opisowej

⁴⁴ Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej przy niektórych zadaniach została przedstawiona w formie opisowej

⁴⁵ Długość wybudowanej sieci wodociągowej przy niektórych zadaniach została przedstawiona w formie opisowej

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa	Wartość docelowa	
		Liczba sortowni selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych [szt.]	1	
		Liczba zaprojektowanych i wybudowanych obiektu wraz z zespołem urządzeń niezbędnych do prowadzenie przetwarzania odpadów w procesie fermentacji [szt.]	Według potrzeb	
		Liczba wybudowanych instalacji do termicznego przekształcenia wstępnie przetworzonych odpadów komunalnych [szt.]	Według potrzeb	
		Liczba wykonanych rekultywacji [szt.]	Według potrzeb	

Źródło: Opracowanie własne

Poza głównymi miernikami, przy ocenie skuteczności realizacji Programu, powinny być również wzięte pod uwagę wskaźniki społeczno-ekonomiczne, wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska oraz wskaźniki reakcji państwa i społeczeństwa.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia mieszkańców mierzona przy pomocy takich mierników, jak: długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności,
- zmniejszenie zużycia energii, surowców i materiałów na jednostkę produkcji,
- coroczny przyrost netto miejsc pracy w wyniku realizacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska,
- zmniejszenie tempa przyrostu obszarów wyłączanych z rolniczego i leśnego użytkowania dla potrzeb innych sektorów produkcji i usług materialnych.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawa jakości wody do picia oraz spełnienie wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy, przede wszystkim metali ciężkich, substancji zakwaszających, pyłów i lotnych związków organicznych),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej,
- wzrost lesistości, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych,
- zmniejszenie ingerencji w krajobraz oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

Wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych.

13. Konsultacje społeczne

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlegają udostępnieniu społeczeństwu na okres min. 21 dni w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033 została wykonana zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) oraz zgodnie z uzgodnieniem z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 18.12.2025 r. (znak: WOOŚ.411.6.2025.JK) i Podlaskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku z dnia 09.12.2025 r. (znak: NZ.0522.50.2025) co do zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

Prognoza, wraz z projektem Programu Ochrony Środowiska, podlega procedurze opiniowania przez właściwe organy ochrony środowiska oraz organy sanitarne, a następnie zostaje udostępniona społeczeństwu. Etap konsultacji społecznych ma kluczowe znaczenie, ponieważ umożliwia mieszkańcom, organizacjom oraz innym zainteresowanym podmiotom zapoznanie się z treścią dokumentu, zgłoszenie uwag i wniosków, a także realny udział w kształtowaniu planowanych działań wpływających na jakość środowiska oraz warunki życia na terenie gminy.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033, dla którego sporządzono niniejszą Prognozę, wyznaczono dziesięć obszarów interwencji, obejmujących zarówno kwestie ochrony zasobów środowiska, jak i ograniczania presji antropogenicznej. Są to: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami. W obrębie części obszarów wskazano cele strategiczne, kierunki działań oraz konkretne zadania, których realizacja ma prowadzić do poprawy stanu środowiska, ograniczenia negatywnych oddziaływań oraz podniesienia jakości życia mieszkańców.

Prognoza obejmuje kompleksową ocenę potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji Programu na poszczególne komponenty środowiska. Analizą objęto m.in.: obszary i formy ochrony przyrody (w tym obszary Natura 2000), ludzi, zwierzęta i rośliny, różnorodność biologiczną, zasoby wodne (powierzchniowe i podziemne), jakość powietrza, powierzchnię ziemi i gleby, krajobraz, klimat oraz klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Ocena została przeprowadzona w sposób przekrojowy, z uwzględnieniem charakteru poszczególnych działań oraz skali ich możliwego wpływu na środowisko.

W toku prac oceniano różne rodzaje i mechanizmy oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośrednie i pośrednie, wynikające zarówno z samej realizacji inwestycji, jak i z towarzyszących im zmian organizacyjnych czy infrastrukturalnych. Uwzględniono również horyzont czasowy oddziaływań (krótkoterminowe i długoterminowe), ich charakter (chwilowe i stałe), a także kierunek wpływu (pozytywny, negatywny lub neutralny). Dzięki temu możliwe było pełniejsze oszacowanie skutków wdrożenia Programu w ujęciu środowiskowym.

Wyniki przeprowadzonej analizy wskazują, że zdecydowana większość działań przewidzianych w Programie będzie oddziaływać na środowisko w sposób pozytywny lub neutralny. Planowane przedsięwzięcia i działania są ukierunkowane przede wszystkim na: ograniczanie emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych, poprawę jakości powietrza i klimatu akustycznego, racjonalne gospodarowanie wodami, rozwój i modernizację infrastruktury wodno-ściekowej oraz uporządkowanie gospodarki odpadami. Realizacja tych kierunków może w dłuższej perspektywie przynieść trwałe korzyści środowiskowe i społeczne, w tym wzrost bezpieczeństwa ekologicznego oraz poprawę warunków zdrowotnych mieszkańców.

Jednocześnie wskazano, że potencjalne negatywne oddziaływania mogą pojawić się głównie na etapie wdrażania konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych, zwłaszcza w fazie prac budowlanych i montażowych. Mogą one obejmować m.in.: okresowy wzrost hałasu oraz uciążliwości komunikacyjnych, emisję spalin i pyłów związanych z pracą sprzętu budowlanego, a także czasowe przekształcenia powierzchni ziemi lub ingerencję w glebę. Oddziaływania te mają jednak z reguły charakter lokalny, krótkotrwały i odwracalny, a ich natężenie maleje po zakończeniu robót i przywróceniu terenu do stanu uporządkowanego.

W Prognozie wskazano także środki i rozwiązania minimalizujące, które powinny być stosowane w celu zapobiegania, ograniczania lub redukcji możliwych niekorzystnych wpływów na środowisko. Obejmują one m.in.: dobór technologii przyjaznych środowisku, prowadzenie robót z zachowaniem wymogów ochrony przyrody i przepisów szczególnych, właściwą organizację prac ograniczającą emisję hałasu i pyłów, a także działania zmniejszające uciążliwości dla mieszkańców. Dodatkowo podkreślono, że dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko konieczne może być przeprowadzenie odrębnych procedur oceny oddziaływania na środowisko na etapie uzyskiwania decyzji administracyjnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Z uwagi na fakt, że Program ma charakter dokumentu strategicznego i kierunkowego, a planowane działania w dominującej mierze prowadzą do poprawy stanu środowiska, nie stwierdzono potrzeby szczegółowego analizowania wariantów alternatywnych. Jednocześnie wskazano, że zaniechanie realizacji Programu mogłoby skutkować stopniowym pogarszaniem się jakości środowiska, utrwalaniem istniejących problemów (np. emisji zanieczyszczeń, niedoborów infrastrukturalnych czy presji na zasoby przyrody) oraz obniżeniem komfortu i bezpieczeństwa życia mieszkańców w perspektywie wieloletniej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Prognoza wykazała również, że realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań transgranicznych, a także nie doprowadzi do naruszenia celów ochrony środowiska, w tym celów ochrony wyznaczonych dla obszarów chronionych. Przyjęto, że wdrożenie działań Programu przyczyni się do ograniczenia presji antropogenicznej, poprawy jakości elementów środowiska (powietrza, wód, gleb), wzmocnienia ochrony przyrody oraz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, co może wspierać realizację założeń zrównoważonego rozwoju na poziomie lokalnym.

Wdrażanie Programu będzie objęte systematycznym monitoringiem, a stopień realizacji celów i zadań będzie oceniany cyklicznie na podstawie raportów sporządzanych przez organ wykonawczy Gminy. Monitoring pozwoli na bieżące śledzenie postępów, ocenę skuteczności podejmowanych działań, identyfikację potencjalnych trudności we wdrażaniu oraz wprowadzanie ewentualnych korekt lub działań uzupełniających, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Cele określone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033.....	8
Tabela 2. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi.....	10
Tabela 3. Liczba ludności Gminy Sokółka w latach 2020-2024 na dzień 31 grudnia	25
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi.....	31
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy podlaskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2024 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	31
Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	35
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	36
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	37
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	38
Tabela 10. Zestawienie odcinków drogi krajowej 19 objętych Strategiczną Mapą Hałasu na terenie gminy Sokółka	39
Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach dróg krajowych przebiegających przez teren gminy Sokółka	40
Tabela 12. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej 671 przebiegającym przez teren gminy Sokółka	41
Tabela 13. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 673 przebiegających przez teren gminy Sokółka	41
Tabela 14. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach drogi wojewódzkiej 674 przebiegających przez teren gminy Sokółka	41
Tabela 15. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie gminy Sokółka	43
Tabela 16. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie położone są na terenie gminy Sokółka	47
Tabela 17. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Sokółka	54
Tabela 18. Aktualne obszary górnicze na terenie gminy Sokółka	56
Tabela 19. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Sokółka	61
Tabela 20. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Kozłowy Ług”	63
Tabela 21. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Budzisk”	63
Tabela 22. Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu „Budzisk”	64
Tabela 23. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Sokółka	72
Tabela 24. Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska	83
Tabela 25. Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu	121
Tabela 26. Propozycje wskaźników monitorowania celów	126
Rysunek 1. Położenie gminy Sokółka na tle powiatu sokólskiego i województwa podlaskiego	24
Rysunek 2. Mapa emisyjna i imisyjna drogi krajowej nr 19 na terenie gminy Sokółka	40
Rysunek 3. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Sokółka.....	44
Rysunek 4. Położenie JCWP na terenie gminy Sokółka	45
Rysunek 5. JCWPd na obszarze gminy Sokółka	51
Rysunek 6. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Sokółka	53
Rysunek 7. Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie gminy Sokółka	60

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sokółka na lata 2026-2029 z perspektywą do roku 2033

Rysunek 8. Mapa obszarów leśnych na terenie gminy Sokółka	62
Rysunek 9. Położenie rezerwatów przyrody „Kozłowy Ług” i „Budzisk” na terenie gminy Sokółka	65
Rysunek 10. Położenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. prof. Witolda Sławińskiego na terenie gminy Sokółka	66
Rysunek 11. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie na terenie gminy Sokółka ...	67
Rysunek 12. Położenie Obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska na terenie gminy Sokółka	69
Rysunek 13. Położenie Obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska na terenie gminy Sokółka	70
Rysunek 14. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 1	73
Rysunek 15. Pomniki przyrody znajdujące się na terenie gminy Sokółka cz. 2	73
Rysunek 16. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka Dolina Biebrzy-Puszcza Knyszyńska Wschód i Puszcza Knyszyńska	74
Rysunek 17. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie gminy Sokółka Wzgórza Sokólskie i Puszcza Knyszyńska	75